

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej

na dzień 31 grudnia 2021 roku i za rok zakończony tego dnia

Spis treści

Słownik	4
Wprowadzenie.....	5
Podsumowanie	6
A. Działalność i wyniki operacyjne	10
A.1. Działalność.....	10
A.2. Wyniki z działalności ubezpieczeniowej	11
A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)	16
A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności	18
A.5. Wszelkie inne informacje	18
B. System zarządzania	19
B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania	19
B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji	24
B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności	28
B.4. System kontroli wewnętrznej	36
B.5. Funkcja audytu wewnętrznego.....	40
B.6. Funkcja aktuarialna	41
B.7. Outsourcing	43
C. Profil ryzyka	44
C.1. Ryzyko ubezpieczeniowe (aktuarialne)	45
C.2. Ryzyko rynkowe.....	55
C.3. Ryzyko kredytowe.....	63
C.4. Ryzyko płynności	70
C.5. Ryzyko operacyjne.....	73
C.6. Pozostałe istotne ryzyka	79
C.7. Wszelkie inne informacje	86
D. Wycena do celów wypłacalności	87
D.1. Aktywa.....	88
D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	94
D.3. Inne zobowiązania.....	103
D.4. Alternatywne metody wyceny	106
D.5. Wszelkie inne informacje	111
E. Zarządzanie kapitałem.....	112

E.1. Środki własne	112
E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	117
E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności	122
E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	122
E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności	122
E.6. Wszelkie inne informacje	122

Spis załączników

1. Formularz S.02.01.02
2. Formularz S.05.01.02
3. Formularz S.05.02.01
4. Formularz S.12.01.02
5. Formularz S.17.01.02
6. Formularz S.19.01.21
7. Formularz S.22.01.21
8. Formularz S.23.01.01
9. Formularz S.25.01.21
10. Formularz S.28.01.01

Słownik

BSCR – podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności (ang. Basic Solvency Capital Requirement);

Dyrektywa Wypłacalność II – Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/W z dnia 25 listopada 2009r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II);

EIOPA – Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych (ang. European Insurance and Occupational Pensions Authority);

Grupa VIG – Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe;

KNF – Komisja Nadzoru Finansowego, organ nadzoru;

KSH – Kodeks spółek handlowych;

MCR – minimalny wymóg kapitałowy w systemie Wypłacalność II (ang. Minimum Capital Requirement);

MSSF – Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej;

NBP – Narodowy Bank Polski;

ORSA - własna ocena ryzyka i wypłacalności (ang. own risk and solvency assessment, ORSA);

PSR – Polskie Standardy Rachunkowości określone w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. 2021 poz. 217) oraz rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz. U. 2016 poz. 562), a w zakresie nieuregulowanym ww. rozporządzeniem, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz. U. 2017 poz. 277);

Rozporządzenie delegowane – Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014r. uzupełniające dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) z późn. zm.;

Rozporządzenie wykonawcze -Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) z 2015/2451 z dnia 2 grudnia 2015r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do procedur, formatów i kondycji finansowej zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z późn. zm.;

SCR – Kapitałowy wymóg wypłacalności w systemie Wypłacalność II (ang. Solvency Capital Requirement);

SFCR – Raport dotyczący wypłacalności i sytuacji finansowej Spółki;

Spółka – Wiener Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group;

System Wypłacalność II – wymogi prawne określone w Dyrektywie Wypłacalność II (zaimplementowanej do polskiego porządku prawnego ustawą o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej) oraz w regulacjach wydanych na jej podstawie;

UKNF – Urząd Komisji Nadzoru Finansowego;

Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej - Ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1130).

Wprowadzenie

Dane identyfikujące Spółkę

Wiener Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group (dawniej Gothaer Towarzystwo Ubezpieczeń Spółka Akcyjna) – dalej jako Spółka – z siedzibą przy ulicy Wołoskiej 22A w Warszawie, prowadzi działalność ubezpieczeniową działu II, określoną w załączniku do Ustawy z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1130) – dalej jako ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, na podstawie zezwolenia Ministra Finansów z dnia 30 stycznia 1990 roku.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień niniejszego sprawozdania Spółka należała do Grupy VIG, a jej jedynym akcjonariuszem była Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe z siedzibą przy Schottenring 30 w Wiedniu, Austria.

Podstawa sporządzenia

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej na dzień 31 grudnia 2021 roku i za rok obrotowy kończący się tego dnia (dalej jako sprawozdanie) zostało sporządzone na podstawie:

1. ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej,
2. Tytułu I Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (z późn. zm.) – dalej jako Rozporządzenie delegowane.

Ponadto, sprawozdanie jest zgodne z przepisami Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) z 2015/2451 z dnia 2 grudnia 2015 r. ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do procedur, formatów i kondycji finansowej zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE – dalej jako Rozporządzenie wykonawcze, a także wytycznymi EIOPA.

Obowiązek ujawnienia niniejszego sprawozdania wynika z art. 284 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej implementującej wymogi Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) do krajowego porządku prawnego – dalej jako Dyrektywa Wypłacalność II.

Okres sprawozdawczy

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2021 i za rok zakończony tego dnia. Rokiem obrotowym w Spółce jest rok kalendarzowy.

Dane liczbowe zapewniające porównywalność danych

Dane liczbowe za lata 2021 i 2020 zostały sporządzone według takich samych przyjętych Zasad (polityki) rachunkowości oraz Zasad (polityki) rachunkowości w Wypłacalności II i są w pełni porównywalne.

O ile nie wykazano inaczej, wszystkie wartości w sprawozdaniu zostały zaprezentowane w tys. zł, dlatego ze względu na zaokrąglenia mogą wystąpić różnice pomiędzy poszczególnymi wierszami a sumami kontrolnymi niniejszego sprawozdania.

Podsumowanie

Działalność i wyniki operacyjne

Rok 2021 był okresem w którym Spółka dążyła do wzrostu przekraczającego średnią rynkową oraz wzmocnienia stabilności finansowej. Najistotniejszymi czynnikami zewnętrznymi, mającym wpływ na działalność Spółki, była natomiast zmiana uwarunkowań mikro i makroekonomicznych związana z istotną rewizją przez Narodowy Bank Polski podstawowych stóp procentowych oraz realizującymi się ekonomicznymi negatywnymi skutkami pandemii wirusem Covid-19. W zakresie problemu Covid-19 Spółka kontynuowała monitorowanie rozwoju przebiegu pandemii dostosowując swoją działalność do bieżących wytycznych państwowych oraz realizujących się scenariuszy. Równocześnie Spółka prowadziła prace nad modelem docelowym funkcjonowania, który powinien mieć miejsce po wygaśnięciu tego zdarzenia. W przypadku zmian dotyczących stóp procentowych oraz związanej z powyższym zmianą wartości posiadanych aktywów finansowych, Spółka skorygowała swoje decyzje inwestycyjne dążąc do minimalizowania ryzyka stopy procentowej oraz ustabilizowania wpływu tego czynnika na bezpieczeństwo finansowe Spółki.

Wynik techniczny za 2021 rok wyniósł 38 090 tys. zł wobec wyniku 27 494 tys. zł uzyskanego w 2020 roku.

Tabela 1. Podstawowe informacje finansowe za lata 2020 oraz 2021 – według polskich standardów rachunkowości (dalej jako PSR).

Informacje finansowe (w tys. zł)	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2021 - 31.12.2021
Składka przypisana brutto	872 845	954 185
Składka zarobiona brutto	844 547	925 112
Odszkodowania i świadczenia wypłacone	396 463	476 873
Koszty akwizycji	205 735	235 021
Koszty administracyjne	55 879	47 389
Wynik techniczny	27 492	38 090
Wynik finansowy netto	38 250	41 984

System zarządzania

System zarządzania funkcjonujący w Spółce zapewnia prawidłowe i bezpieczne kierowanie prowadzoną działalnością poprzez: dysponowanie przejrzystą strukturą organizacyjną, odpowiednio podzielone zakresy odpowiedzialności, efektywne ścieżki raportowania, ciągłe doskonalenie organizacji oraz eliminację ryzyk wykraczających poza tolerancję Spółki.

System zarządzania Spółki opiera się na: Zarządzie, Radzie Nadzorczej, Walnym Zgromadzeniu, osobach pełniących funkcje kluczowe oraz komitetach funkcjonujących w Spółce, w tym Komitecie Audytu. Spółka stara się zapewnić odpowiedni poziom zróżnicowania kwalifikacji, wiedzy i doświadczenia poszczególnych osób, by zagwarantować właściwe zarządzanie i nadzór.

Jednym z najważniejszych procesów systemu zarządzania Spółki jest zarządzanie ryzykiem, którego głównym celem jest zapewnienie odpowiedniej ochrony ubezpieczonym. Powyższy cel jest realizowany poprzez zapewnienie kontroli poziomu ryzyka i jego utrzymywanie w ramach przyjętej tolerancji na ryzyko i systemu limitów, w zmieniającym się otoczeniu makroekonomicznym i prawnym.

W zakresie realizacji systemu zarządzania Spółki funkcja zarządzania ryzykiem współpracuje z funkcją aktuarialną, która przeprowadza kalkulację wymogów kapitałowych, a także dokonuje obliczeń ekspozycji na poszczególne ryzyka.

Dodatkowo, w celu zarządzania poszczególnymi ryzykami, Spółka posiada system kontroli wewnętrznej, w której wiodące role pełnią: funkcja zgodności z przepisami we współpracy z funkcją zarządzania ryzykiem. System kontroli wewnętrznej ma zapewniać, że kadra zarządzająca jest na bieżąco informowana o istotnych ryzykach oraz posiada niezbędne narzędzia do skutecznej analizy i zarządzania tymi ryzykami.

Profil ryzyka

Prawidłowe funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem jest jednym z istotnych elementów umożliwiających realizację przez Spółkę zobowiązań ubezpieczeniowych, a przez co zapewnienie odpowiedniej ochrony ubezpieczającym i beneficjentom umów ubezpieczenia i gwarancji ubezpieczeniowych. W ramach systemu zarządzania ryzykiem Spółka opracowała mapę ryzyk, obejmującą i definiującą ryzyka, których materializacja może mieć istotne znaczenie dla dalszego funkcjonowania Spółki. Katalog ryzyk podlega okresowym przeglądom i może zostać rozszerzony lub zmieniony w przypadku zaistnienia istotnych zmian w skali lub specyfice prowadzonej działalności. Na mapie znajdują się ryzyka uwzględnione w kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności według formuły standardowej, jak i inne istotne w działalności Spółki ryzyka:

1. ryzyko rynkowe – Spółka będzie kontynuowała politykę lokacyjną ukierunkowaną na inwestowanie w skarbowe dłużne papiery wartościowe oraz zamierza rozwijać portfel w ramach grupowych projektów inwestycyjnych,
2. ryzyko kredytowe – Spółka zamierza kontynuować restrykcyjną politykę windykacyjną wobec ubezpieczonych i pośredników ubezpieczeniowych a w przypadku głównej ekspozycji dotyczącej reasekuracji stosować zabezpieczenie przepływów pieniężnych zgodnie z odpowiednimi wymogami określonymi w rozporządzeniu delegowanym,
3. ryzyko płynności – Spółka zarządza ryzykiem poprzez odpowiednie dopasowanie przepływów pieniężnych oraz utrzymywanie bardzo płynnych aktywów. Ponadto mając na uwadze nowe wymogi dyrektywy Wypłacalność II, uwzględnia zarządzanie płynnością i planowanie w celu zapewnienia możliwości regulowania zobowiązań finansowych wobec ubezpieczających oraz opracowuje wskaźniki ryzyka płynności w celu monitorowania tego ryzyka
4. ryzyko ubezpieczeniowe (w oparciu o trzy moduły ryzyka ubezpieczeniowego) – Spółka zamierza kontynuować prace nad poprawą rentowności oferowanych usług ubezpieczeniowych (w oparciu o badania adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i taryf ubezpieczeniowych), a w przypadku ryzyk katastroficznych ogranicza ryzyko poprzez umowy reasekuracji,
5. ryzyko operacyjne, ryzyko reputacji, ryzyko strategii oraz ryzyko zrównoważonego rozwoju – poszczególne ryzyka Spółki są zarządzane poprzez realizację strategii kierunkowych,
6. ryzyko wartości niematerialnych i prawnych – Spółka uznała to ryzyko za bezprzedmiotowe z uwagi na przyjęcie zerowej wartości godziwej powyższych aktywów, wobec braku aktywnego rynku dla takich samych lub podobnych pozycji.

Profil ryzyka na koniec 2021 roku nie różni się znacznie od profilu na koniec ubiegłego roku. W odniesieniu do systemu Wypłacalność II, największy wymóg kapitałowy nadal generuje ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie.

Wycena do celów wypłacalności

Spółka wycenia aktywa i zobowiązania (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) w wartości godziwej, przy założeniu kontynuacji działalności oraz kierując się hierarchią wyceny.

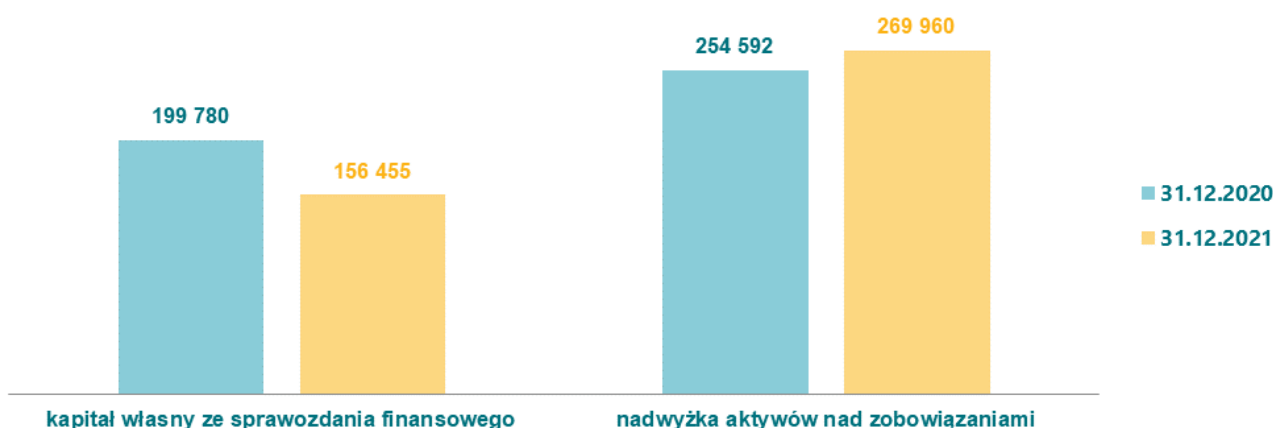
Spółka wycenia rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w wartości sumy najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka, która odpowiada bieżącej kwocie, jaką Spółka musiałaby zapłacić, gdyby miała bezpośrednio przenieść

swoje prawa i zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji do innego zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji.

Przeprowadzona na potrzeby Wyłącalności II wycena aktywów i zobowiązań (w tym rezerw techniczno-ubezpieczeniowych) doprowadziła na dzień 31 grudnia 2021 roku do zmiany nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami wykazanej w bilansie ekonomicznym: z 254 592 tys. zł (na koniec 2020 roku) do 269 960 tys. zł.

Wykres 1. Kapitał własny ze sprawozdania finansowego wraz z nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami na dzień 31 grudnia 2020 roku i na dzień 31 grudnia 2021.

Zarządzanie kapitałem

Teoretycznym dopuszczalnym poziomem ryzyka jest zapewnienie nieprzerwanego spełniania wymogów bezpieczeństwa, tj. 100% pokrycie kapitałowego wymogu wyłącalności środkami własnymi.

W ramach Strategii Zarządzania Ryzykiem Spółka ustaliła wspólnie z akcjonariuszem, że minimalnym akceptowalnym poziomem ryzyka jest osiągnięcie pokrycia kapitałowego wymogu wyłącalności środkami własnymi na poziomie 125%. Utrzymywanie odpowiedniego współczynnika wyłącalności wiąże się ze stosowaniem trzech równoległych działań zarządczych: optymalizacją zarządzania ryzykiem, utrzymywaniem zobowiązań podporządkowanych na odpowiednim poziomie, podnoszeniem kapitałów własnych. W latach 2021 oraz 2020 nie nastąpiło podwyższenie kapitałów Spółki. Na dzień 31 grudnia 2021 roku stan pożyczek podporządkowanych pozostał na niezmiennym poziomie, w porównaniu z poprzednim rokiem, i wyniósł 50 000 tys. zł (wartość nominalu). Spółka przewidziała w ramach zarządzania kapitałem przyszły przepływ pieniężny związany z wypłatą dywidendy na rzecz akcjonariusza Spółki w kwocie 4 599 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym Spółka spełniła wszystkie ustawowe wymogi w zakresie bezpieczeństwa finansowego i wyłącalności. Współczynnik wyłącalności, oparty na formule standardowej kapitałowego wymogu wyłącalności, w wysokości 152% (154% w 2020 roku) zapewnia, że Spółka dysponuje środkami własnymi, które są adekwatne do skali prowadzonej działalności operacyjnej i powiązanych z nią ryzyk, a także daje Klientom istotną gwarancję realizacji zobowiązań ubezpieczeniowych.

Tabela 2. Dopuszczone środki własne na pokrycie SCR i MCR na dzień 31 grudnia 2021 roku.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	Wartość wg Wypłacalność II	Kategoria 1	Kategoria 2	Kategoria 3
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	315.360	265.360	50.000	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	284.089	265.360	18.729	
SCR	208.105			
MCR	93.647			
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	152%			
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	303%			

Anna Włodarczyk-Moczowska

Prezes Zarządu
Wiener Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.
Vienna Insurance Group

Lidia Fido

Członek Zarządu
Wiener Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.
Vienna Insurance Group

Adam Dwulecki

Członek Zarządu
Wiener Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.
Vienna Insurance Group

Marek Gołębiowski

Członek Zarządu
Wiener Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.
Vienna Insurance Group

A. Działalność i wyniki operacyjne

A.1. Działalność

Nazwa i forma prawna Spółki

Spółka prowadzi działalność ubezpieczeniową działu II, określoną w załączniku do Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, na podstawie zezwolenia Ministra Finansów z dnia 30 stycznia 1990 roku.

Spółka działa w formie spółki akcyjnej posiadającej osobowość prawną zgodnie z polskim prawem.

Siedziba Spółki

ul. Wołoska 22A

02-675 Warszawa

Rejestracja w Sądzie Gospodarczym

Numer rejestru: KRS 0000033882

Siedziba Sądu: Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego,

Data rejestracji w KRS: 20 sierpnia 2001 roku

Rejestracja w Urzędzie Skarbowym i Wojewódzkim Urzędzie Statystycznym

NIP: 524-030-23-93

REGON: 010594552

Nazwa i dane kontaktowe organu nadzoru

Spółka działa na rynku regulowanym przez Komisję Nadzoru Finansowego (dalej jako KNF lub organ nadzoru), której siedziba znajduje się przy ul. Pięknej 20 w Warszawie.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień niniejszego sprawozdania Spółka należała do Grupy VIG, która działa na rynku regulowanym przez FMA („Austrian Financial Market Authority”), której siedziba znajduje się przy Otto-Wagner-Platz 5, 1090 Wiedeń, Austria.

Informacje dotyczące biegłego rewidenta

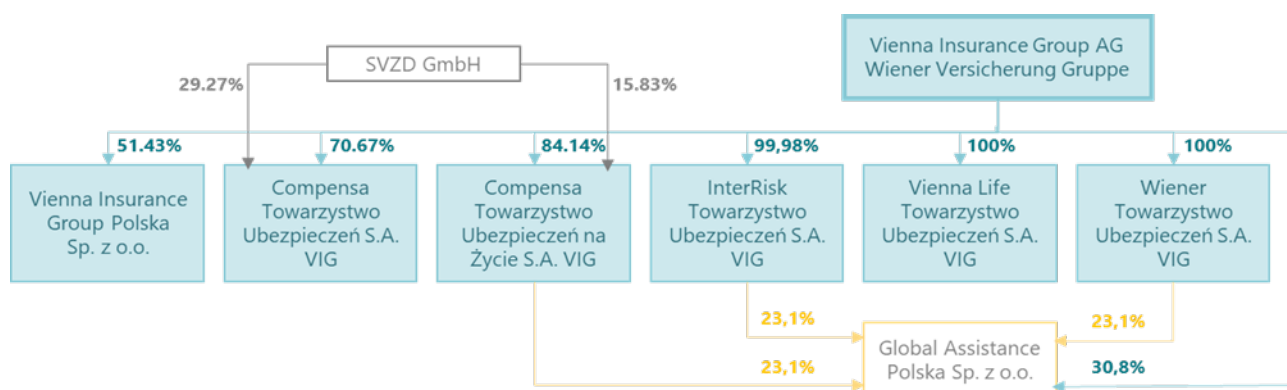
Biegłym rewidentem, odpowiedzialnym za przeprowadzenie badania niniejszego sprawozdania, jest Pani Mariola Szczesiak (nr ewidencyjny 9794), reprezentujący KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. z siedzibą przy ulicy Inflanckiej 4A w Warszawie.

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k. jest podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych wpisanym na listę prowadzoną przez Polską Agencję Nadzoru Audytowego pod numerem 3546 i zostało wybrane jako podmiot uprawniony do badania niniejszego sprawozdania uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 18 czerwca 2021 roku.

Informacje dotyczące akcjonariuszy posiadających znaczne pakiety akcji Spółki

Na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień niniejszego sprawozdania Spółka należała do Grupy VIG, a jej jedynym akcjonariuszem była Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe z siedzibą przy Schottenring 30 w Wiedniu, Austria.

Schemat 1. Uproszczona struktura Grupy VIG na dzień 31 grudnia 2021 roku.

Zarówno na dzień 31 grudnia 2021 roku, jak i na dzień niniejszego sprawozdania kapitał zakładowy Spółki wynosił 110 382 876 zł (słownie: sto dziesięć milionów trzysta osiemdziesiąt dwa tysiące osiemset siedemdziesiąt sześć złotych) i dzielił się na 55 191 438 (słownie: pięćdziesiąt pięć milionów sto dziewięćdziesiąt jeden tysięcy czterysta trzydzieści osiem) akcji imiennych o wartości nominalnej 2,00 zł każda. W latach 2021 oraz 2020 akcje nie były w żaden sposób uprzywilejowane.

Informacje o znaczących zdarzeniach mających wpływ na Spółkę

W 2021 roku poza istotnym wzrostem podstawowych stóp procentowych wprowadzonym przez Radę Polityki Pieniężnej i Narodowy Bank Polski, mającymi bardzo istotny wpływ na wartość kapitałów własnych, nie miały miejsca inne zdarzenia. Realizacja ryzyka kursowego oraz jej wpływ na działalność Spółki został opisany detalicznie w pozostałych częściach niniejszego dokumentu.

A.2. Wyniki z działalności ubezpieczeniowej

W 2021 roku struktura portfela ubezpieczeń była zbliżona do ubiegłorocznej. Spółka prowadziła działalność na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie ubezpieczeń rzeczowych: komunikacyjnych, majątkowych, osobowych, finansowych i pozostałych. Podobnie jak w ubiegłym roku sprzedaż ubezpieczeń dokonywana była z wykorzystaniem dwóch głównych kanałów dystrybucji: multiagencji i brokerów.

W 2021 roku Spółka odnotowała przypis składki brutto na poziomie 954,2 mln zł wobec 872,8 mln zł w roku poprzednim, co dało dynamikę na poziomie 109,3%, podczas gdy na rynku ubezpieczeń majątkowych dynamika kształtowała się na poziomie 105,9%. W 2021 w segmencie detalicznym odnotowano wzrost przypisu 7,7% rok do roku, a w non-motor uzyskano wzrost 28%. Wynik techniczny był pozytywny mimo wielu wydarzeń o charakterze katastroficznym. Sprzedaż w segmencie korporacyjnym wzrosła natomiast o 12% rok do roku i znacząco poprawiony został wynik techniczny na skutek poprawy współczynników szkodowości. Struktura składki i odszkodowań w podziale na linie biznesowe została przedstawiona w załączniku nr 2 – S.05.01.02.

W 2021 roku dalszym ciągu istotnym czynnikiem mającym wpływ na działalność ubezpieczeniową Spółki była pandemia Covid-19. Powołany w 2020 roku Komitet Kryzysowy przez cały ten okres kontynuował swoje prace, analizując zmieniające się otoczenie zewnętrzne oraz sytuację wewnątrz organizacji. W okresie objętym badaniem miało miejsce ustabilizowanie procesów, które musiały ulec zmianie w związku z przejściem na zdalny lub hybrydowy tryb pracy. Pracownicy zostali wyposażeni w nowe zestawy sprzętu komputerowego (laptopy, słuchawki, mikrofony), zdigitalizowano również obieg dokumentów, przyspieszając tym samym ich obsługę.

Procesy, w których obserwowane były w ubiegłym roku niedociągnięcia były sukcesywnie poprawiane. W wymiarze finansowym działania covidowe miały wpływ na rachunek zysków i strat Spółki w zakresie zmniejszenia kosztów administracyjnych oraz nieznacznego obniżenie w stosunku do standardowych okresów częstości szkód.

Tabela 3. Składka przypisana brutto¹ za lata 2020 oraz 2021

Składka przypisana brutto (w tys. zł)	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2021 - 31.12.2021
Ubezpieczenia komunikacyjne	514 948	534 704
Ubezpieczenia majątkowe	166 454	202 191
Ubezpieczenia osobowe	65 562	63 919
Ubezpieczenia finansowe	20 450	23 169
Ubezpieczenia pozostałe	105 431	130 202
Składka przypisana brutto razem	872 845	954 185

Ubezpieczenia komunikacyjne

Ubezpieczenia komunikacyjne dla klientów indywidualnych oraz klientów korporacyjnych stanowią jedną z podstawowych linii biznesowych Spółki, których udział w łącznym przypisie składki w 2021 roku wyniósł 56,9%.

Wprowadzenie w roku 2020 nowego produktu Pakiet Auto, pozwoliło uzyskać, w kolejnym roku, dodatnią dynamikę składki w segmencie ubezpieczeń detalicznych na poziomie 103,9%. Klientom indywidualnym, oprócz obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych oferowany jest cały pakiet dodatkowych ubezpieczeń komunikacyjnych pozwalający uzyskać kompleksową ochronę, dopasowaną indywidualnie do potrzeb poszczególnych klientów. W segmencie detalicznym ubezpieczenie OC stanowi nadal wiodącą część przychodu Spółki, a wraz z ubezpieczeniami assistance podstawowy, assistance plus, szyb samochodowych, NNW kierowcy i pasażerów, bagażu, opon, pojazdu zastępczego oraz ubezpieczenia kosztów organizacji świadczeń medycznych i leczenia po wypadku komunikacyjnym jest to 40,7% łącznego przypisu Spółki. Jednocześnie należy odnotować uzyskanie w bieżącym roku znaczącego wzrost składki przypisanej z ubezpieczenia assistance o 21,8%, w stosunku do roku 2020.

W przypadku ubezpieczeń korporacyjnych sprzedaż opiera się o indywidualną ocenę ryzyka i kształtowanie oferty dedykowanej bezpośrednio dla określonego klienta flotowego. Spółka wdrożyła m.in. narzędzie informatyczne dla kanału agencyjnego, służące do wystawiania polis w ramach umów generalnych.

W ubezpieczeniach komunikacyjnych dla całego biznesu odnotowano nieznaczną poprawę wskaźnika szkodowości o 0,3 p.p. (66,1% w 2021 r. wobec 66,4% w 2020 r.).

¹ Zgodnie z Załącznikiem I do Rozporządzenia delegowanego w pozycji:

- ubezpieczenia komunikacyjne zostały ujęte: pozostałe ubezpieczenia pojazdów, ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych;
- ubezpieczenia majątkowe zostały ujęte: pozostałe ubezpieczenia pojazdów, ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe, ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych;
- ubezpieczenia osobowe zostały ujęte: ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych;
- ubezpieczenia finansowe zostały ujęte: ubezpieczenia kredytów i poręczeń, ubezpieczenia różnych strat finansowych;
- ubezpieczenia pozostałe zostały ujęte: ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej, ubezpieczenie kosztów ochrony prawnej, ubezpieczenia świadczenia pomocy.

Ubezpieczenia majątkowe

Segment detaliczny ubezpieczeń majątkowych (mieszkania, rolne, jachty) charakteryzował się pozytywną dynamiką na poziomie 131,7%. W roku 2021 działania sprzedażowe i marketingowe były skierowane na szersze propagowanie produktów tych w sieci agencyjnej. Szczególny nacisk położono na promocję zmienionego Pakietu Cztery Kąty (wdrożony do sprzedaży w lipcu), który został oparty na nowej taryfie. Zmiana miała na celu poprawę szacowania składki i zdecydowaną poprawę zarządzania ryzykiem w tym segmencie ubezpieczeń. Rozpoczęto również prace nad przebudową i wdrożeniem nowej struktury taryfy opartej o modelowanie aktuarialne dla pakietu ubezpieczeń rolnych (Pakiet Agro), którego wdrożenie zaplanowano na 4Q 2022 roku.

W segmencie ubezpieczeń korporacyjnych majątkowych, inżynieryjnych i MSP nastąpił wzrost składki przypisanej w stosunku do roku 2020 (dynamika 124,1%). Udało się osiągnąć dobrą dynamikę mimo obostrzeń związanych z covid-19 i przestojów części branż. W ubezpieczeniach małych i średnich przedsiębiorstw w 2021 roku Spółka kontynuowała prace nad rozbudową portfela z zachowaniem przyjętych wytycznych dotyczących dywersyfikacji ryzyka oraz ograniczania ryzyk o wysokim wskaźniku szkodowości. Sprzedaż ubezpieczeń w sektorze MSP wzrosła o 14% w stosunku do roku poprzedniego. Rok 2021 przyniósł znaczne polepszenie wskaźnika szkodowości w ubezpieczeniach mienia i inżynieryjnych w stosunku do roku 2020. W ubezpieczeniach MSP odnotowano polepszenie wskaźnika szkodowości o 18,0 p.p. (59,0% w 2021 r. wobec 76,9% w 2020 r.) z uwagi na stopniowo wdrażane zmiany taryfowe oraz pozytywny rozwój szkód. W ubezpieczeniach majątkowych segmentu korporacyjnego odnotowano znaczącą poprawę wskaźnika szkodowości o 39,9 p. p. (50,3% w 2021 r. wobec 90,2% w 2020 r.) głównie z powodu polepszenia sprzedaży produktów ogniowych oraz mniejszej liczby dużych szkód.

Ubezpieczenia osobowe

Podobnie jak w latach ubiegłych, ubezpieczenia wypadkowe (NNW, szkolne, turystyczne) oraz ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych występowały w Spółce jako samodzielne produkty lub w ramach pakietowej oferty wraz z ubezpieczeniami komunikacyjnymi i majątkowymi. Oferta Wiener TU S.A. obejmuje zarówno ubezpieczenia dla klientów indywidualnych, jak i dla grup.

W ubezpieczeniach następstw nieszczęśliwych wypadków dla dzieci i młodzieży oferta została uzupełniona o pomoc psychologiczną i prawną w sytuacji, gdy dziecko jest ofiarą przemocy w sieci (cybermobbing, cyberbullying, innych działań przemocowych w sieci) oraz o powypadkowy assistance medyczny. Udoskonalenie i promocja narzędzi umożliwiających zdalne przystępowanie do umowy grupowej oraz zakup ubezpieczenia indywidualnego on-line pozwolił na zwiększenie przypisu składki w stosunku do roku 2020.

Rok 2021 upłynął nadal pod znakiem pandemii Covid-19, ale rozwój szczepień i wprowadzenie możliwości podróżowania pozwoliły na przekroczenie planów sprzedażowych w ubezpieczeniach turystycznych, które były szacowane ostrożnie z założeniem ograniczeń w podróżowaniu. Aktywność turystyczna klientów miała bezpośredni wpływ na wzrost sprzedaży ubezpieczeń turystycznych w których dynamika składki przypisanej wyniosła 145,5% w stosunku do 2020 r. Dynamika składki przypisanej w ubezpieczeniach osobowych wyniosła 96,5% w stosunku do 2020 r.

Dynamika składki przypisanej w ubezpieczeniach osobowych wyniosła 96,5% w stosunku do 2020 r.

Ubezpieczenia finansowe

Ubezpieczenia finansowe (grupa 15) obejmują głównie gwarancje kontraktowe, w większości dedykowane MSP. Oferta produktowa w zakresie gwarancji została skonstruowana tak, aby zabezpieczyć cały proces inwestycyjny (począwszy od wadium, poprzez kontrakt – w tym zaliczkę, a skończywszy na rękojmi). Spółka realizuje strategię polegającą na stosowaniu restrykcyjnych kryteriów oceny ryzyka udzielania gwarancji – wnikliwemu badaniu poddawana jest kondycja finansowa klienta oraz treść umowy gwarancji. Położono nacisk na podejmowanie działań mających na celu zdywersyfikowanie portfela klientów ze względu na branże działalności.

Covid-19 nie jest ryzykiem pokrywanym przez gwarancje ubezpieczeniowe i nie ma bezpośredniego wpływu na ubezpieczenia finansowe.

Niska dynamika składki przypisanej w stosunku do roku poprzedniego jest następstwem wprowadzonej strategii optymalizowania sum gwarancyjnych i koncentracji na małych i średnich przedsiębiorstwach, co w konsekwencji ma doprowadzić do trwałej poprawy wskaźnika szkodowości oraz zapewnienia rentowności linii gwarancji ubezpieczeniowych. W 2021 r., widoczne już są efekty wprowadzonej strategii w postaci poprawy wskaźnika szkodowości do poziomu 19,3%, podczas gdy w 2020 r. na poziomie było to 38,4% i w 2019 202,3%.

Ubezpieczenia pozostałe

W ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej odnotowano wzrost przypisu składki w stosunku do ubiegłego roku. Wzrost ten był wynikiem rozszerzenia oferty Wiener o ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zawodowej adresowane do wybranych grup zawodowych jak również aktywnego reagowania na zmieniające się przepisy w kontekście nakładania nowych obowiązków ubezpieczenia. Portfel Wiener w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej nie jest istotnie ekspozycyjny na ryzyka wrażliwe na pandemię w postaci branży hotelarskiej, turystycznej czy gastronomicznej. Mając na uwadze dobro klienta i jego oczekiwania Wiener TU S.A. realizuje swoją politykę stabilnego wzrostu w oparciu o wyważoną ocenę ryzyka.

Podstawowe informacje finansowe

Poniższa tabela zawiera podstawowe dane finansowe Spółki, zgodne ze statutowym sprawozdaniem finansowym za rok zakończony dnia 31 grudnia 2021 roku (dalej jako statutowe sprawozdanie finansowe) wraz z okresem porównawczym.

Tabela 4. Podstawowe informacje finansowe za lata 2020 oraz 2021.

Podstawowe informacje finansowej (w tys. zł)	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2021 - 31.12.2021
Składka przypisana brutto	872 845	954 185
Składka zarobiona brutto	844 547	925 112
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto	419 955	476 873
Koszty działalności ubezpieczeniowej	201 372	198 876
Koszty akwizycji	205 735	235 021
Koszty administracyjne	55 879	47 389
Wpływ reasekuracji na wynik techniczny	8 574	-28 628
Wynik techniczny	27 492	38 090
Wynik finansowy netto	38 250	41 984
Wskaźnik szkodowości brutto	66,20%	60,61%
Wskaźnik kosztów działalności ubezpieczeniowej	31,00%	30,53%
Wskaźnik kosztów akwizycji	24,40%	25,40%
Wskaźnik kosztów administracyjnych	6,60%	5,12%
Wskaźnik mieszany brutto	97,20%	91,14%

Odszkodowania i wskaźniki szkodowości

W 2021 roku Spółka wypłaciła o 13,6 p.p. więcej odszkodowań i świadczeń brutto niż w 2020 roku, a wskaźnik szkodowości brutto uległ w tym czasie polepszeniu o 5,6 p.p. głównie za sprawą OC komunikacyjnego, OC ogólnego oraz ubezpieczeń grupy 9. Z kolei wyższą szkodowość niż w roku ubiegłym zanotowano dla ubezpieczeń w grupach 8 oraz 16 – spowodowane było to ponadstandardową liczbą zdarzeń katastroficznych

(nawałnice). W ubezpieczeniach odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych ponownie podwyższono oczekiwane wartości przyszłych świadczeń w związku ze zmianą prawną polegającą na podwyższeniu płacy minimalnej, która to płaca jest czynnikiem decydującym przy części zobowiązań rentowych.

Koszty działalności

Najistotniejszą pozycją po stronie wydatków, poza odszkodowaniami i świadczeniami wypłaconymi z zawartych umów ubezpieczenia, były koszty działalności, obejmujące koszty akwizycji i koszty administracyjne.

Podstawowymi elementami kosztów akwizycji Wiener TU S.A. były prowizje agencyjne oraz koszty związane z obsługą sieci sprzedaży. Prowizje agencyjne naliczane były wg ustalonej w umowie agencyjnej stawki procentowej. Stawki prowizyjne stosowane w Wiener TU S.A. nie odbiegały od stawek oferowanych przez konkurencyjne zakłady ubezpieczeń, natomiast wzrost całkowitych kosztów prowizji odzwierciedla zmianę w strukturze sprzedażowej (szybszy wzrost portfela non-motor).

Koszty administracyjne były niższe na skutek obniżonej aktywności spowodowanej Covidem oraz niższymi wydatkami na systemy informatyczne w związku z przesunięciem w czasie amortyzacji oprogramowania.

Wskaźnik mieszany

W 2021 roku wskaźnik mieszany brutto wyniósł 91,1%, podczas gdy na koniec 2020 roku kształtował się na poziomie 97,2%. Polepszenie wskaźnika wynika głównie z niższej szkodowości, głównie w ubezpieczeniach OC komunikacyjnego, OC ogólnego oraz ubezpieczeń grupy 9.

Reasekuracja

W 2021 roku Spółka chroniła umowami reasekuracji obligatoryjnej portfel ubezpieczeń: OC komunikacyjnej, majątkowych i inżynierskich, w tym także auto casco i casco szynowego, NNW, odpowiedzialności cywilnej ogólnej i zawodowej, gwarancji ubezpieczeniowych oraz transportowych, a także ryzyka assistance SME. Był to drugi rok partycypacji Spółki w grupowych programach obligatoryjnych: umowach kwotowych dla ryzyk OC komunikacyjnej i NNW oraz umowach nadwyżki szkody dla ryzyk OC komunikacyjnej i szkód żywiołowych (NatCat). Jednocześnie po raz pierwszy Spółka dołączyła do grupowego pokrycia w zakresie zagregowanej nadwyżki szkody dla szkód żywiołowych (NatCat) pozostających na udziale własnym, a także w odniesieniu do nadwyżki szkody z odpowiedzialności cywilnej ogólnej i zawodowej. W miarę potrzeby Spółka aranżowała także reasekurację fakultatywną.

Udział reasekuratorów w składce przypisanej, który w 2021 roku wyniósł 26,6%, uległ obniżeniu (w 2020 roku wyniósł 29,7%, w 2019 roku 10,3%, zaś w 2018 roku 43,9%) przede wszystkim z uwagi na zmianę formy obsługi ryzyk assistance komunikacyjnego z reasekuracyjnej na usługową. Wpływ reasekuracji na wynik techniczny wyniósł -28,6 mln zł (w 2020 roku +8,6 mln PLN) i wynikał z istotnie mniejszej dynamiki szkodowej portfela majątkowego w segmencie pojedynczych zdarzeń szkodowych, pozytywnego rozwoju szkodowego zdarzeń sprzed 2021 roku oraz dobrych wyników technicznych pozostałego portfela ubezpieczeniowego, w tym OC komunikacyjnej.

Wynik techniczny

Wynik techniczny netto za 2021 rok był dodatni i wyniósł 38,1 mln PLN, wobec wyniku 27,5 mln PLN uzyskanego w 2020 roku. Z analizy rentowności poszczególnych grup ubezpieczeniowych wynika, że z 16 grup „aktywnych” (ubezpieczenia bezpośrednie) w połowie odnotowano poprawę wyniku technicznego netto.

Najistotniejszy wpływ na poprawę wyniku technicznego Spółki w stosunku do roku poprzedniego miała poprawa wyniku w ubezpieczeniach OC komunikacyjne i majątkowych z grupy 9.

Wynik finansowy

Wynik finansowy netto za 2021 rok wyniósł 42 mln PLN i był lepszy od wyniku z roku poprzedniego – zmiana o 3,7 mln PLN. Głównym czynnikiem poprawy wyniku finansowego netto była poprawa wyniku technicznego ubezpieczeń majątkowych z grupy 9 (+14,7 mln PLN), OC komunikacyjne (+4,7 mln PLN) i pozostałych z grupy 18 (+7,1 mln PLN). Przychody z lokat wraz z niezrealizowanymi zyskami z lokat, pomniejszone o koszty działalności lokacyjnej i niezrealizowane straty na lokatach (działalność lokacyjna netto) spadły o 12,5 mln PLN, główny powód to zmiana wyceny portfela rentowego dokonana w 2020 (z AFS na HTM) oraz mniejsza skala zrealizowanych zysków z inwestycji. Pozostałe przychody operacyjne spadły o 4,6%. Wzrost pozostałych kosztów operacyjnych o 17,9% wynika z dokonywanych odpisów aktualizujących.

A.3. Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

W zakresie działalności lokacyjnej Spółka kontynuuje politykę z lat ubiegłych, która zapewnia realizację celów biznesowych, w tym związanych z interesem osób uprawnionych z umów ubezpieczenia. Nadrzędnym celem działalności lokacyjnej Spółki jest zachowanie wysokiej stopy zwrotu z inwestycji, przy założonym poziomie ryzyka, z uwzględnieniem konieczności zapewnienia płynności środków, dywersyfikacji portfela lokat oraz dopasowania aktywów Spółki do jej zobowiązań, w tym pokrycia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych adekwatnymi aktywami.

Polityka inwestycyjna ukierunkowana jest głównie na bezpieczeństwo lokat, co w konsekwencji determinuje strategię inwestycyjną do lokowania środków finansowych głównie w dłużne papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa lub gwarantowane przez Skarb Państwa.

Wynik z działalności lokacyjnej, obliczony zgodnie ze statutowym sprawozdaniem finansowym, wyniósł w 2021 roku -83 351 tys. zł (z uwzględnieniem kapitału z aktualizacji wyceny), co dało rentowność w skali roku na poziomie -6,43%. W 2020 roku analogicznie wyliczony dochód z działalności lokacyjnej wyniósł 50 710 tys. zł, a rentowność 4,64%.

Spadek wyniku z działalności lokacyjnej w stosunku do roku poprzedniego wynika w głównej mierze z sytuacji makroekonomicznej w szczególności: wzrostu inflacji który pociągnął za sobą decyzje podejmowane przez RPP i NBP, skutkujące istotnym wzrostem rynkowych stóp procentowych w ostatnim kwartale 2021 roku, powodując znaczny spadek wyceny dłużnych papierów wartościowych. W związku z powyższym wycena portfela aktywów dostępnych do sprzedaży (wyrażona w kapitałach z aktualizacji wyceny) spadła w 2021 roku o 105,3 mln zł.

Spadek wyniku z działalności lokacyjnej został złagodzony poprzez realizację zysku ze sprzedaży 35 400 tys. zł nominalu obligacji w styczniu 2021 roku w wysokości 2 241 tys. zł.

W latach 2021 oraz 2020 Spółka nie posiadała inwestycji związanych z sekurytyzacją.

Tabela 5. Przychody i koszty z działalności lokacyjnej za lata 2020 oraz 2021.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	01.01.2020 - 31.12.2020	01.01.2021 - 31.12.2021
Depozyty bankowe		
Przychody z lokat	91	0
Koszty działalności lokacyjnej	25	0
Pożyczki		
Przychody z pożyczek	34	105
Obligacje korporacyjne		
Przychody z obligacji	25	193
Niezrealizowane zyski	182	89
Wynik ujemny z realizacji		103
Akcje		
Wynik ujemny z rewaloryzacji	3	0
Pozostałe lokaty		
Wynik ujemny z rewaloryzacji	21	0
Obligacje Skarbu Państwa i gwarantowane przez SP		
Przychody z obligacji	22.026	21.679
Niezrealizowane zyski	9.569	0
Wynik dodatni z realizacji	5.578	2.283
Koszty działalności lokacyjnej	2.834	2.123
Niezrealizowane straty	46	152
Wynik ujemny z realizacji	96	2
Przychody z działalności lokacyjnej	37.505	24.349
Koszty z działalności lokacyjnej	3.025	2.380
Dochód z działalności lokacyjnej	34.480	21.968
Δ Kapitał z aktualizacji wyceny brutto	16.230	-105.320
Obligacje Skarbu Państwa i gwarantowane przez SP	16.220	-104.570
Obligacje korporacyjne	9	-537
Akcje	1	4
Fundusze inwestycyjne	0	-217
Wynik z działalności lokacyjnej	50.710	-83.352
Rentowność	4,64%	-6,43%

A.4. Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

Spółka nie prowadzi innych rodzajów działalności, poza opisanymi w niniejszym rozdziale.

Umowy leasingowe

Dla potrzeb sprawozdawczości statutowej Spółka stosuje „KSR nr 5 Leasing, najem i dzierżawa”, w którym występuje podział leasingu na operacyjny i finansowy oraz według którego:

1. opłaty leasingowe ujmuje się jako koszty w rachunku zysków i strat i rozlicza się metodą liniową przez okres trwania umowy;
2. korzystający nie wykazuje przedmiotu leasingu jako składnika aktywów;
3. przyszłych rat leasingowych nie wykazuje się w zobowiązaniach.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku wszystkie umowy leasingowe zawarte przez Spółkę zostały zaklasyfikowane jako leasing operacyjny ze względu na zakres, w jakim ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale Spółki jako leasingobiorcy.

Według Standardu „MSSF 16 Leasing” nowe wymagania eliminują pojęcie leasingu operacyjnego, a co za tym idzie pozabilansowe ujęcie użytkowanych na tej podstawie aktywów. Standard wprowadził pojęcie jednego leasingu. Wszystkie użytkowane aktywa i odpowiadające im zobowiązania do zapłaty czynszów zostaną ujęte w bilansie ekonomicznym (z wyjątkiem umów krótkoterminowych i leasingu przedmiotów niskowartościowych). Wobec powyższego w dacie rozpoczęcia leasingu, leasingobiorca ujmuje w księgach rachunkowych:

1. prawo do korzystania ze składnika aktywów – do wyceny tego aktywa będzie wykorzystywany model kosztowy, według którego na dzień bilansowy prawo do korzystania ze składnika aktywów będzie wyceniane w wartości początkowej pomniejszonej o łączne odpisy amortyzacyjne oraz łączne straty z tytułu utraty wartości;
2. zobowiązanie z tytułu leasingu – do wyceny tego pasywa będzie wykorzystywany model dochodowy, według którego na dzień bilansowy zobowiązania z tytułu leasingu będzie wyceniane w wartości bieżącej zdyskontowanych opłat leasingowych pomniejszonych o dokonane płatności.

Zgodnie ze stanowiskiem EIOPA, Spółka przyjmuje, że ujęcie i wycena pozycji bilansowych zgodnie z „MSSF 16 Leasing” są zgodne z art. 75 Dyrektywy Wypłacalność II i są klasyfikowane jako alternatywne metody wyceny.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka rozpoznała w bilansie ekonomicznym prawo do korzystania ze składników aktywów w kwocie 21 421 tys. zł (11 686 tys. zł na dzień 31 grudnia 2020 roku) oraz zobowiązanie z tytułu leasingu w kwocie 23 385 tys. zł (12 210 tys. zł na dzień 31 grudnia 2020 roku).

A.5. Wszelkie inne informacje

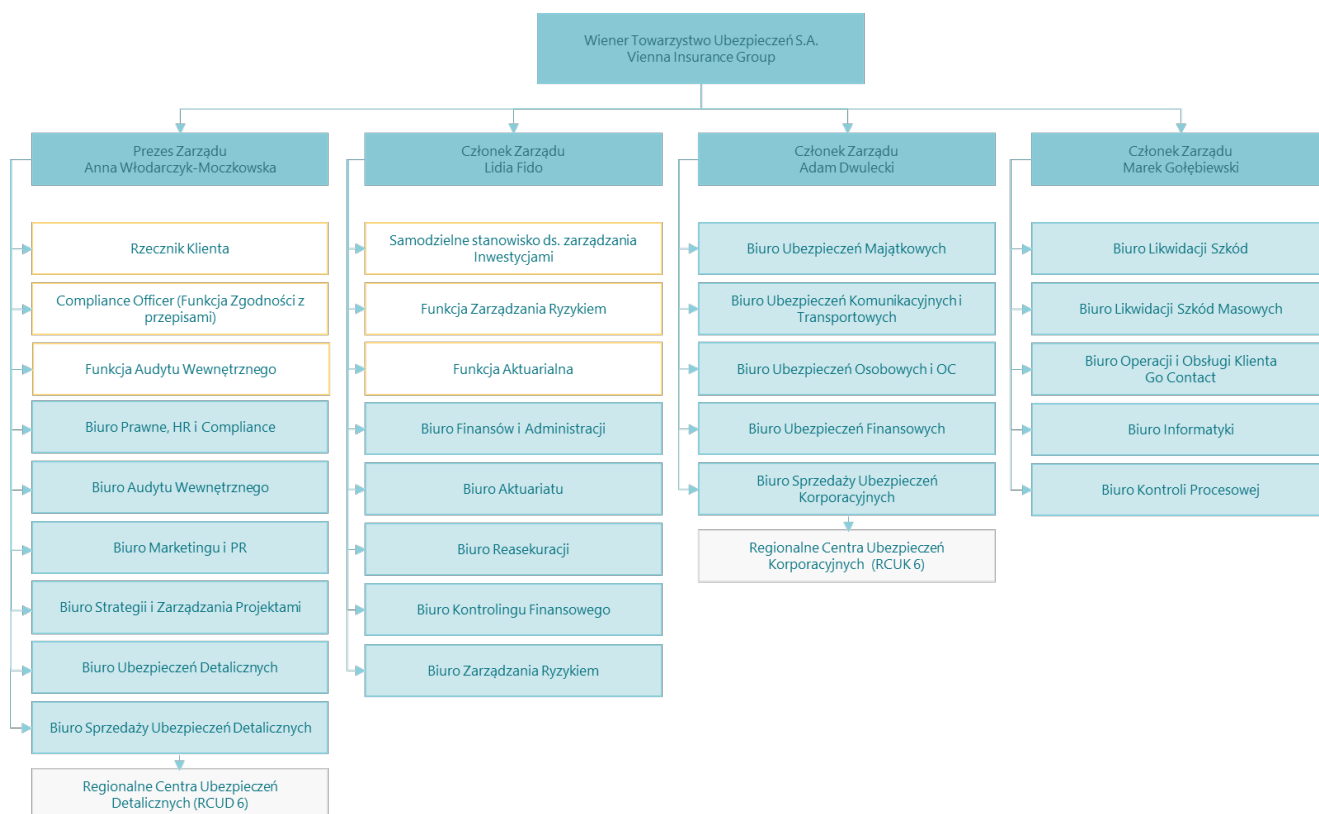
Wszelkie istotne informacje dotyczące działalności i wyników operacyjnych Spółki zostały zaprezentowane w niniejszym rozdziale.

B. System zarządzania

B.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania

W ramach systemu zarządzania Spółki funkcjonują jej organy (Zarząd, Rada Nadzorcza oraz Walne Zgromadzenie), a także osoby pełniące funkcje kluczowe oraz komitety funkcjonujące w Spółce.

Schemat 2. Struktura organizacyjna Spółki na dzień 31 grudnia 2021 roku.

Zarząd

Organem uprawnionym do reprezentacji i prowadzenia spraw Spółki jest Zarząd, który składa się co najmniej z 3 (trzech) i nie więcej niż 5 (pięciu) członków powoływanych i odwoływanych przez Radę Nadzorczą na kadencję nie dłuższą niż 5 lat. Rada Nadzorcza może powołać i odwołać Prezesa Zarządu oraz jego Zastępcę albo Zastępców.

Zarząd może podejmować uchwały na posiedzeniach, w trybie pisemnym lub obiegowym, jak również za pomocą środków porozumiewania się na odległość. W przypadku równości głosów w głosowaniu nad uchwałą Zarządu, decyduje głos Prezesa Zarządu. Szczegółowy tryb podejmowania uchwał ustala Regulamin Zarządu.

Do składania oświadczeń woli w imieniu Spółki są uprawnieni dwaj członkowie Zarządu działający łącznie lub jeden członek Zarządu łącznie z prokurentem. Od 12 lipca 2017 roku funkcjonuje w Spółce prokura łączna. Niedozwolone jest udzielenie upoważnienia do samodzielnego zarządzania przedsiębiorstwem Spółki.

W okresie od 1 stycznia 2021 roku do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania nie było zmian w składzie Zarządu.

Tabela 6. Skład Zarządu na dzień 31 grudnia 2021 roku i na dzień niniejszego sprawozdania.

Członek Zarządu	Odpowiedzialność
Anna Włodarczyk-Moczkowska Posiada zgodę KNF na powołanie na stanowisko Prezesa Zarządu Spółki	Prezes Zarządu odpowiedzialna za organizację i nadzór działalność Spółki w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> • sprzedaży ubezpieczeń; • spraw korporacyjnych i postępowań prawnych; • strategii; • spraw personalnych; • zarządzania projektami i procesami; • audytu i kontroli wewnętrznej; • marketingu i PR. Prezes Zarządu pełni nadzór nad funkcją zgodności z przepisami (compliance) oraz funkcją audytu wewnętrznego.
Lidia Fido Posiada zgodę KNF na powołanie na stanowisko Członka Zarządu Spółki	Członek Zarządu odpowiedzialna za: <ul style="list-style-type: none"> • sprawy ekonomiczno-finansowe; • inwestycje kapitałowe; • administrację; • aktuariat; • planowanie; • reasekurację i kontrolę portfela; • zarządzania ryzykiem. Członek Zarządu pełni nadzór nad funkcją aktuarialną i funkcją zarządzania ryzykiem.
Adam Dwulecki Posiada zgodę KNF na powołanie na stanowisko Członka Zarządu Spółki	Członek Zarządu odpowiedzialny za sprawy z zakresu: <ul style="list-style-type: none"> • ubezpieczeń korporacyjnych (w tym współpracy z brokerami); • underwritingu.
Marek Gołębiowski	Członek Zarządu odpowiedzialny za: <ul style="list-style-type: none"> • likwidację szkód; • informatykę; • obsługę klientów i partnerów (w tym obsługę reklamacji) oraz windykację.

Rada Nadzorcza

Organem nadzoru Spółki jest Rada Nadzorcza, która sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Rada Nadzorcza składa się z co najmniej 3 (trzech) i nie więcej niż 9 (dziewięciu) członków. Członkowie Rady Nadzorczej są powoływani na kadencje trwające nie dłużej niż 5 (pięć) lat.

Rada Nadzorcza jest zobowiązana obradować na posiedzeniach co najmniej 4 (cztery) razy w roku kalendarzowym. Szczegółowy tryb podejmowania uchwał ustala Regulamin Rady Nadzorczej.

Do kompetencji Rady Nadzorczej, poza sprawami wynikającymi bezpośrednio z powszechnie obowiązujących przepisów prawa, należą zadania oraz rozszerzone uprawnienia wymienione w Statucie Spółki.

W Spółce funkcjonuje Komitet Audytu, który pełni funkcje konsultacyjno-doradcze dla Rady Nadzorczej i jest komitetem do spraw audytu, o którym mowa w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylające decyzję Komisji 2005/909/WE. Komitet Audytu wykonuje zadania określone przepisami prawa, w tym przepisami Ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 1415 z późn. zm.).

Na dzień 31 grudnia 2020 roku w skład Rady Nadzorczej wchodził:

1. Franz Fuchs – Przewodniczący Rady Nadzorczej;
2. Elisabeth Stadler – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej;
3. Harald Riener – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej;
4. Marek Belka – Członek Rady Nadzorczej;
5. Henryk Chmielak – Członek Rady Nadzorczej;
6. Wolfgang Hajek – Członek Rady Nadzorczej;
7. Jürgen Palmberger – Członek Rady Nadzorczej;
8. Klaus-Christopher Riener – Członek Rady Nadzorczej.

W okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Rady Nadzorczej:

1. w dniu 1 kwietnia na Przewodniczącego Rady Nadzorczej został powołany Harald Riener, który wcześniej pełnił funkcję Zastępcy Przewodniczącego Rady Nadzorczej;
2. w dniu 1 kwietnia na Zastępcę Przewodniczącego Rady Nadzorczej został powołany Franz Fuchs, który wcześniej pełnił funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej;
3. z dniem 29 kwietnia 2021 rezygnację z członkostwa złożyli Henryk Chmielak, Wolfgang Hajek, Jürgen Palmberger;
4. w dniu 29 kwietnia 2021 do Rady Nadzorczej zostali powołani Gerhard Lahner, Jan Monkiewicz, Klaus Mühleder, Andrzej Witkowski;
5. z dniem 30 czerwca 2021 rezygnację z członkostwa złożył Klaus-Christoph Reichert.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku w skład Rady Nadzorczej wchodził:

1. Harald Riener – Przewodniczący Rady Nadzorczej;
2. Elisabeth Stadler – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej;
3. Franz Fuchs – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej;
4. Marek Belka – Członek Rady Nadzorczej;
5. Gerhard Lahner – Członek Rady Nadzorczej;
6. Jan Monkiewicz – Członek Rady Nadzorczej;
7. Klaus Mühleder – Członek Rady Nadzorczej;
8. Andrzej Witkowski – Członek Rady Nadzorczej.

Komitet Audytu

Na dzień 31 grudnia 2021 roku w skład Komitetu Audytu wchodził:

1. Marek Belka – Przewodniczący Komitetu Audytu;
2. Franz Fuchs – Członek Komitetu Audytu;
3. Jan Monkiewicz – Członek Komitetu Audytu.

Tabela 7. Skład Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu na dzień 31 grudnia 2021 roku i dzień niniejszego sprawozdania

Rada Nadzorcza	Funkcja	Komitet Audytu
Harald Riener	Przewodniczący Rady Nadzorczej	
prof. Elisabeth Stadler	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej	
Franz Fuchs	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej	Członek Komitetu Audytu
prof. Marek Belka	Członek Rady Nadzorczej	Przewodniczący Komitetu Audytu
Gerhard Lahner	Członek Rady Nadzorczej	
prof. Jan Monkiewicz	Członek Rady Nadzorczej	Członek Komitetu Audytu

Klaus Mühleder	Członek Rady Nadzorczej	
Andrzej Witkowski	Członek Rady Nadzorczej	

Walne Zgromadzenie

Zakres kompetencji oraz tryb zwoływania i odbywania Walnych Zgromadzeń określa Kodeks spółek handlowych (dalej jako KSH).

Na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień niniejszego sprawozdania Spółka należała do Grupy VIG, a jej jedynym akcjonariuszem była Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe z siedzibą przy Schottenring 30 w Wiedniu, Austria.

Komitety funkcjonujące w Spółce

Tabela 8. Główne komitety funkcjonujące w Spółce na dzień 31 grudnia 2021.

Komitet	Charakterystyka
Komitet cenowo-produktowy	Komitet cenowo-produktowy w ramach przyjętej strategii Spółki, obowiązujących przepisów prawa, określonych celów i wytycznych, wspiera kierunki rozwoju polityki produktowej w obszarze detalicznym i korporacyjnym oraz polityki taryfowej produktów detalicznych. W szczególności do zadań Komitetu należy analiza, ocena i weryfikacja założeń biznesowych oraz formalnych, dotyczących produktu lub jego modyfikacji, jak również określenie priorytetów w zakresie wdrażania nowych produktów lub zmian w produktach. Komitet opracowuje rekomendacje dla Zarządu w zakresie decyzji o wdrożeniu nowych produktów lub zmian w produkcji zgodnie z Procedurą Zarządzania Cyklem Życia Produktu. W skład Komitetu wchodzi pracownicy Spółki oraz Zarząd.
Komitet ds. rezerw	Do głównych zadań Komitetu ds. rezerw należy zapewnienie komunikacji pomiędzy biurami w kontekście tworzenia rezerw, rekomendacje w zakresie ich tworzenia, eliminowanie ryzyk i rozwiązywanie zagadnień związanych z poprawnością tworzonej rezerwy oraz monitoring dużych szkód, w szczególności trendów w szkodach osobowych. W skład Komitetu wchodzi pracownicy Spółki oraz członek Zarządu.
Komitet ds. ryzyka	Podstawowe funkcje Komitetu są opisane w ramach funkcji zarządzania ryzykiem. Komitet jest odpowiedzialny w głównej mierze za realizację zadań związanych z systemem zarządzania ryzykiem w Spółce. Komitet ds. ryzyka, zgodnie z Polityką Zarządzania Ciągłością Działania pełni funkcje Komitetu Ciągłości Działania a jego kompetencje w tym zakresie uregulowane są w dokumentacji systemu zarządzania ciągłością działania. Komitet co najmniej raz w roku informuje Radę Nadzorczą w zakresie systemu zarządzania ryzykiem. W skład Komitetu wchodzi pracownicy Spółki oraz dwóch członków Zarządu.
Komitet wynagrodzeń	Komitet wynagrodzeń jest ciałem doradczym Zarządu i pełni funkcję nadzorczą we wdrażaniu systemów wynagrodzeń. Komitet sprawdza, czy wypracowany system wynagrodzeń uwzględnia wszystkie rodzaje ryzyka w zakresie polityki wynagrodzeń i związanej z tym płynności i poziom kapitału oraz czy cała polityka wynagrodzeń jest zgodna z długoterminowymi celami Spółki. Zadaniem Komitetu jest zarządzanie ryzykiem zasobów ludzkich przez pryzmat polityki wynagrodzeń oraz polityki personalnej, utrzymanie przejrzystych praktyk w obszarze polityki wynagrodzeń i zapewnienie ich zgodności z systemem Wyłączalności II. W skład Komitetu wchodzi pracownicy Spółki
Komitet Inwestycyjny	Do zadań Komitetu Inwestycyjnego w szczególności należy: analiza sytuacji rynkowej w zakresie możliwości lokowania aktywów finansowych z uwzględnieniem wymogów kapitałowych Spółki oraz ekspozycji po stronie pasywów i analiza trendów inwestycyjnych. W zakresie płynności Komitet określa zapotrzebowanie płynnościowe, w tym ustala odpowiednie zabezpieczenie przed utratą płynności, określa poziom i metody monitorowania płynności oraz wpływ nowych rodzajów działalności na sytuację w zakresie płynności.
Komitet Systemu Informatycznego	Komitet Systemu Informatycznego decyduje o inicjatywach biznesowych przyjmowanych do realizacji, ze szczególnym uwzględnieniem inicjatyw wymagających rozwoju i zmian w systemach informatycznych Spółki. Komitet Systemu Informatycznego pełni rolę reprezentanta biznesu w procesie zarządzania obsługą inicjatyw biznesowych, a także wspiera Zarząd w procesach decyzyjnych dotyczących realizowanych inicjatyw biznesowych, tj. portfela projektów Spółki oraz zmian i rozwoju systemów informatycznych Spółki. W skład Komitetu wchodzi pracownicy Spółki.

Komitet Bezpieczeństwa Informacji	Komitet Bezpieczeństwa Informacji jest odpowiedzialny za koordynację wszystkich działań związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa informacji. Szczegółowy zakres obowiązków oraz odpowiedzialności poszczególnych ról zarządczych i kontrolnych Komitetu w zakresie zarządzania bezpieczeństwem informacji został określony w Polityce bezpieczeństwa informacji. W skład Komitetu wchodzi pracownicy Spółki, w tym trzech członków Zarządu oraz Oficer Bezpieczeństwa Informacji i Inspektor Ochrony Danych.
Komitet Personalny Rady Nadzorczej	Komitet Personalny Rady Nadzorczej zajmuje się sprawami personalnymi członków Zarządu, w tym planowaniem ciągłości obsady Zarządu. Komitet decyduje o treści umów, na podstawie których zatrudnieni są członkowie Zarządu oraz o ich wynagrodzeniu. W skład Komitetu wchodzi członkowie Rady Nadzorczej.

Funkcje kluczowe

W ramach systemu zarządzania Spółki wyszczególniono 4 funkcje kluczowe do nadzorowania i zarządzania na które Zarząd wyznaczył następujących pracowników:

1. funkcja zarządzania ryzykiem – zarządzający Dyrektor Biura Zarządzania Ryzykiem;
2. funkcja zgodności z przepisami (compliance) – zarządzający Dyrektor Biura Prawnego, HR i Compliance;
3. funkcja audytu wewnętrznego – zarządzający Dyrektor Biura Audytu Wewnętrznego;
4. funkcja aktuarialna – zarządzający Dyrektor Biura Aktuariatu, Aktuariusz Spółki.

Opisy najważniejszych zadań oraz obowiązków osób nadzorujących funkcje kluczowe znajdują się w dalszej części sprawozdania.

Zasady wynagradzania w Spółce

Podstawowymi dokumentami regulującym obszar wynagradzania są w Spółce: Regulamin Wynagradzania ustalający warunki wynagradzania za pracę dla wszystkich pracowników zatrudnionych przez Spółkę, bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko oraz Polityka wynagradzania określająca ogólne standardy w zakresie zarządzania wynagrodzeniami.

Zgodnie z zapisami Polityki wynagradzania, wynagrodzenie pracowników może składać się ze stałych albo stałych i zmiennych składników. W przypadku, gdy wynagrodzenie pracownika składa się ze stałych i zmiennych składników, stosuje się zasadę, że stały składnik wynagrodzenia powinien stanowić część wynagrodzenia na tyle istotną, żeby ograniczać podejmowanie nadmiernego ryzyka w działalności Spółki poprzez wysokość składnika zmiennego.

Wynagrodzenie stałe jest kwotą określoną indywidualnie w umowie o pracę, wypłacaną z dołu miesięcznie lub w inny sposób uzgodniony pomiędzy Spółką a pracownikiem. Podstawą do ustalenia poziomu wynagrodzenia jest ocena charakteru i rodzaju zadań powierzonych pracownikowi, ocena kompetencji i doświadczenia niezbędnych do ich realizacji, a także porównanie do poziomu wynagrodzeń przyjętych dla stanowisk analogicznych zarówno w Spółce, jak i na rynku zewnętrznym.

Wynagrodzenie zmienne to formy wynagradzania i innych świadczeń przyznawanych w związku z osiągniętymi wynikami, z wyłączeniem wynagrodzenia stałego. Rodzaj i konstrukcja zmiennego składnika wynagrodzenia są uzależnione od rodzaju wykonywanej pracy. Wynagrodzenie zmienne może mieć charakter nagrody uznaniowej lub premii.

Nagrody uznaniowe za osiągnięcia w realizacji zadań mogą zostać przyznane decyzją Zarządu na umotywowany wniosek dyrektorów jednostek organizacyjnych Spółki, a kryterium ich przyznania jest ocena jakości pracy pracownika oraz wkład w realizację zadań.

W Spółce istnieją systemy premiowe, definiowane w zależności od potrzeb biznesowych Pracodawcy. Uwzględniają one specyfikę zadań komórki organizacyjnej do której przynależy pracownik lub zajmowanego przez niego stanowiska. Regulaminy premiowe określające zasady i kryteria przyznawania premii są przyjmowane przez Zarząd w formie uchwały oraz poddawane corocznym przeglądom i aktualizacjom.

Wysokość wynagrodzenia zmiennego jest uzależniona od kwoty będącej podstawą naliczenia tego wynagrodzenia, oceny wyników danego pracownika i danego obszaru działalności, a także ogólnych wyników strategicznych i niestrategicznych Spółki i Grupy VIG. Przy ustalaniu wynagrodzenia zmiennego brane są pod uwagę wskaźniki zrównoważonego rozwoju. W regulaminach premiowych adresowanych do poszczególnych grup pracowników oraz indywidualnie określonych załącznikach premiowych, powyższe kryteria stosowane są adekwatnie do specyfiki realizowanych zadań, uwzględniając horyzont czasowy w którym następuje ocena stopnia realizacji celów i wyników (premie kwartalne i roczne).

W odniesieniu do pracowników strategicznych, tj. osób zatrudnionych na podstawie umowy o pracę:

1. które biorą udział w faktycznym zarządzaniu Spółką lub
2. które wykonują czynności w ramach kluczowej funkcji (funkcja zgodności z przepisami – compliance, funkcja zarządzania ryzykiem, funkcja audytu wewnętrznego i funkcja aktuarialna) lub
3. których praca ma istotny wpływ na profil ryzyka Spółki,

wypłata 30% wynagrodzenia zmiennego należnego za dany rok jest odraczana. Okres odroczenia nie może być krótszy niż trzy lata oraz musi być właściwie dostosowany do charakteru działalności Spółki, ryzyk związanych z tą działalnością i czynności danego pracownika strategicznego.

Członkowie Rady Nadzorczej otrzymują za swoją pracę wynagrodzenie stałe. Wysokość oraz zasady wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej ustala Walne Zgromadzenie. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej nie zawiera części zmiennej.

Zasady wynagradzania członków Zarządu określa Rada Nadzorcza. Członkowie Zarządu otrzymują za swoją pracę wynagrodzenie stałe i zmienne, ustalone indywidualnie przez Radę Nadzorczą. Wpłata znacznej części zmiennego składnika wynagrodzenia członka Zarządu jest odraczana w czasie. Okres odroczenia nie może być krótszy niż trzy lata i jest on odpowiednio dostosowany do charakteru działalności Spółki, ryzyk związanych z tą działalnością i czynności danego członka Zarządu. Zasady wynagradzania członków Zarządu regulowane są przez politykę Zasady Wynagradzania Członków Zarządu zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą.

W Spółce nie funkcjonuje dodatkowy program emerytalno-rentowy lub program wcześniejszych emerytur.

Istotne transakcje zawarte z akcjonariuszami, osobami wywierającymi znaczący wpływ oraz członkami organu zarządzającego lub nadzorczego

W 2021 roku Spółka dokonała wypłaty odsetek od pożyczek podporządkowanych na rzecz Compensa Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie Spółki Akcyjnej Vienna Insurance Group w wysokości 3 000 tys. zł.

Do istotnych transakcji zawartych z członkami organu zarządzającego lub nadzorczego Spółka zaliczyła w 2021 roku:

1. wynagrodzenie Zarządu w wysokości 3 677 tys. zł;
2. wynagrodzenie Rady Nadzorczej w wysokości 452 tys. zł.

B.2. Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

W celu przestrzegania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji, Spółka wprowadziła odpowiednie uregulowania wewnętrzne, tworzące politykę personalną.

W ramach Regulaminu Pracy ustalona została organizacja i porządek pracy oraz związane z tym prawa i obowiązki Pracodawcy oraz wszystkich pracowników (bez względu na rodzaj wykonywanej pracy i zajmowane stanowisko). Regulamin Pracy wprowadził obowiązek dbania o reputację – informowanie Pracodawcy na piśmie o każdym znanym pracownikowi fakcie mogącym w jakikolwiek sposób wpłynąć na interesy Spółki, a w szczególności

informowania o jakichkolwiek czynach zabronionych, które mogą zostać popełnione w związku z wykonywaniem obowiązków.

Dodatkowo, w celu dbania o reputację, Spółka wprowadziła umowy o zakazie konkurencji podczas trwania stosunku pracy.

Kolejnymi ważnymi uregulowaniami wewnętrznymi dotyczącymi kompetencji i reputacji, są:

1. Procedura kadrowa – definiująca całość procesu kadrowego (od zatrudnienia pracownika po rozwiązanie z nim umowy);
2. Rekrutacja pracowników – procedura zapewniająca jednolite zasady postępowania podczas procesu rekrutacji pracowników;
3. Opisy stanowisk pracy – zawierają katalog wymagań i niezbędnych kompetencji oczekiwanych od pracowników na poszczególnych stanowiskach.

Normy, które zostały ujęte w powyższych procedurach, umożliwiają Spółce odpowiedni dobór kandydatów na poszczególne stanowiska, z uwzględnieniem ich kompetencji i reputacji, badanych również na podstawie wcześniejszej kariery zawodowej i dokumentów, dostarczonych w procesie rekrutacji.

Rada Nadzorcza

W Spółce funkcjonują, zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie, „Wytyczne dotyczące kompetencji, niezależności oraz reputacji członków Rady Nadzorczej” oraz „Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej”. Zgodnie z Wytycznymi Walne Zgromadzenie zapewnia, aby kandydaci na członków Rady oraz członkowie Rady posiadali kompetencje do nadzorowania spraw Spółki wynikające z posiadanej wiedzy oraz ich doświadczenia.

Ocena kompetencji kandydata na członka Rady lub członka Rady obejmuje ocenę umiejętności w dziedzinie:

1. ubezpieczeń;
2. finansów;
3. rachunkowości;
4. funkcji aktuarialnych i zarządzania,

jeżeli ma to znaczenie dla wykonywania obowiązków członka Rady.

Ocena kompetencji członka Rady uwzględnia obowiązki powierzone poszczególnym członkom, tak aby zapewnić należyte zróżnicowanie kwalifikacji, wiedzy i odpowiedniego doświadczenia gwarantujące profesjonalizm w zarządzaniu Spółką i jej nadzorowaniu.

Przy ocenie doświadczenia kandydata na członka Rady lub członka Rady należy uwzględnić zarówno doświadczenie teoretyczne nabyte dzięki wykształceniu i szkoleniu, jak i doświadczenie praktyczne zdobyte w poprzednich miejscach zatrudnienia.

Zarząd

Członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza, zgodnie z brzmieniem art. 368 § 4 KSH.

Rada Nadzorcza zapewnia, aby osoby wchodzące w skład organu zarządzającego posiadały kompetencje do prowadzenia spraw zakładu ubezpieczeń, wynikające z posiadanej wiedzy oraz ich doświadczenia, dawały rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków oraz były uznane za cieszące się nieposzlakowaną opinią. Rada Nadzorcza uwzględnia wszystkie informacje istotne dla oceny, bez uszczerbku dla wszelkich ograniczeń nakładanych przez krajowe przepisy oraz niezależnie od państwa, w którym zaszły ewentualne wydarzenia.

W spółce funkcjonują „Polityka oceny odpowiedniości - Zarząd” oraz „Zasady wynagradzania członków Zarządu”.

Funkcje kluczowe

Proces rekrutacji i zatrudnienia obowiązujący w Spółce zapewnia, że doświadczenie i kwalifikacje osób zajmujących funkcje kluczowe są zgodne z wymaganiami prawnymi i odpowiednie, aby zapewnić prawidłowe zarządzanie Spółką.

W ramach polityki personalnej, w Spółce obowiązują „Zasady dotyczące stanowisk i osób wyznaczonych do pełnienia funkcji kluczowych – 4FK”. Dokument zawiera informacje dotyczące zasad zatrudniania i wynagradzania osób wykonujących funkcje kluczowe oraz zasady oceny kompetencji i reputacji danej osoby zajmującej funkcję kluczową.

W 2021 roku za powołanie i odwołanie osób pełniących funkcje kluczowe odpowiedzialny był Zarząd. Powoływanie i odwoływanie osób pełniących funkcję audytu wewnętrznego i funkcję zgodności z przepisami odbywa się za zgodą Komitetu Audytu.

W procesie rekrutacji i zatrudniania podpisywana jest z pracownikiem umowa o zakazie konkurencji podczas trwania stosunku pracy, która ma zapewnić uczciwość wykonywanej pracy i wyeliminowanie konfliktu interesów pomiędzy Spółką a pracownikiem pełniącym funkcję kluczową.

Poniżej szczegółowe wymagania kompetencyjne dla osób zajmujących funkcje kluczowe.

Funkcja zgodności z przepisami

1. wykształcenie wyższe;
2. doświadczenie zawodowe:
  - 2.1. min. 5 lat doświadczenia w branży finansowej;
  - 2.2. min. 3 lata doświadczenia w branży ubezpieczeń majątkowych;
  - 2.3. min. 2 lata na stanowiskach kierowniczych i doświadczenie w kierowaniu zespołem;
3. kompetencje dodatkowe:
  - 3.1. znajomość polskich i europejskich regulacji z zakresu ubezpieczeń gospodarczych;
  - 3.2. znajomość regulacji prawnych z zakresu nadzoru nad rynkiem finansowym, wytycznych organu nadzoru;
  - 3.3. znajomość prawa administracyjnego w szczególności w zakresie działalności ubezpieczeniowej;
  - 3.4. znajomość prawa cywilnego w szczególności w zakresie norm regulujących umowę ubezpieczenia;
  - 3.5. znajomość prawa ochrony konkurencji i konsumentów, pośrednictwa ubezpieczeniowego;
  - 3.6. znajomość prawa handlowego w szczególności w zakresie norm regulujących spółki akcyjne;
4. znajomość języków obcych:
  - 4.1. angielski – komunikatywny;
5. wymagania dodatkowe:
  - 5.1. pełna zdolność do czynności prawnych;
  - 5.2. osoba nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo;
  - 5.3. osoba daje rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty.

Funkcja aktuarialna

1. wykształcenie wyższe matematyczne lub ekonomiczne;
2. doświadczenie zawodowe:
  - 2.1. min. 5 lat doświadczenia w sektorze ubezpieczeń;
  - 2.2. min. 2 lata pracy w aktuariacie;
3. kompetencje dodatkowe:

- 3.1. licencja aktuarusza;
- 3.2. doświadczenie w realizacji zadań związanych obsługą aktuarialną firmy ubezpieczeniowej;
- 3.3. doświadczenie w zarządzaniu zespołem;
- 4. znajomość języków obcych:
  - 4.1. angielski – komunikatywny;
- 5. wymagania dodatkowe:
  - 5.1. pełna zdolność do czynności prawnych;
  - 5.2. osoba nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo;
  - 5.3. osoba daje rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty.

Funkcja audytu wewnętrznego

- 1. wykształcenie wyższe;
- 2. doświadczenie zawodowe:
  - 2.1. min. 10 lat doświadczenia zawodowego w branży ubezpieczeń;
  - 2.2. min. 5 lat na stanowiskach kierowniczych w firmach z sektora finansowego;
  - 2.3. min. 7 lat doświadczenia na stanowisku samodzielnym w audycie, kontroli wewnętrznej lub Compliance w firmie w sektorze ubezpieczeń majątkowych;
- 3. kompetencje dodatkowe:
  - 3.1. znajomość technik audytu i mechanizmów kontrolnych;
  - 3.2. znajomość zagadnień z zakresu prawa ubezpieczeniowego, finansowego, administracyjnego, cywilnego, konsumenckiego;
  - 3.3. znajomość finansów, organizacji i zarządzania, legislacji wewnętrznej, technik informatycznych, metod ilościowych i analizy danych, zarządzania ryzykiem, przeciwdziałania nadużyciom;
- 4. znajomość języków obcych:
  - 4.1. angielski – komunikatywny;
- 5. wymagania dodatkowe:
  - 5.1. pełna zdolność do czynności prawnych;
  - 5.2. osoba nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo;
  - 5.3. osoba daje rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty.

Funkcja zarządzania ryzykiem

- 1. wykształcenie wyższe;
- 2. doświadczenie zawodowe:
  - 2.1. min. 5 lat pracy w sektorze ubezpieczeniowym na stanowisku odpowiadającym za: systemowe zarządzania ryzykiem, audyt, analizy ekonomiczno-finansowe lub controlling finansowy;
- 3. kompetencje dodatkowe:
  - 3.1. znajomość zagadnień dotyczących prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i rynku ubezpieczeń majątkowych;
  - 3.2. znajomość przepisów prawa regulujących działalność ubezpieczeniową, w szczególności w zakresie systemu zarządzania;
  - 3.3. znajomość zagadnień dotyczących zarządzania ryzykiem oraz audytu ryzyka;
- 4. znajomość języków obcych:

- 4.1. angielski – komunikatywny;
- 5. wymagania dodatkowe:
  - 5.1. pełna zdolność do czynności prawnych;
  - 5.2. osoba nie była skazana prawomocnym wyrokiem sądu za umyślne przestępstwo;
  - 5.3. osoba daje rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty.

B.3. System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

Funkcja zarządzania ryzykiem

Spółka opiera założenia systemu zarządzania ryzykiem o trzy źródła uregulowań wewnętrznych, które wynikają z hierarchii oraz zasad systemu zarządzania zgodnie z wymogami określonymi w Dyrektywie Wypłacalność II. Dokumentem umiejscowionym najwyżej jest, zatwierdzona przez uchwałę Rady Nadzorczej w dniu 22 grudnia 2021 roku Strategia Zarządzania Ryzykiem. Opisano w niej m.in. cele zarządzania ryzykiem, założenia limitów tolerancji ryzyka, strukturę systemu zarządzania ryzykiem oraz podstawowe założenia dotyczące zasad zarządzania poszczególnymi modułami ryzyk.

Polityka funkcji zarządzania ryzykiem jest niższym rangą dokumentem, przyjętym uchwałą Zarządu w dniu 22 grudnia 2021 roku. W dokumencie tym zostały opisane zadania, cele i założenia funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem, w tym zakres odpowiedzialności poszczególnych jednostek organizacyjnych oraz procedury identyfikacji, pomiaru, oceny i zarządzania ryzykami. Osobną regulacją jest Polityka zarządzania ryzykiem operacyjnym – proces ICS („*Internal Control System*”). Polityka ta została przyjęta uchwałą Zarządu z dnia 13 listopada 2019 roku. Kolejnym istotnym elementem systemu zarządzania ryzykiem jest własna ocena ryzyka i wypłacalności (dalej jako ORSA) przyjęta w dniu 22 grudnia 2021 roku. Dodatkowo do kompetencji funkcji zarządzania ryzykiem należy systemowe mitygowanie ryzyk operacyjnych w ramach systemu zarządzania ciągłością działania. Przeorganizowanie tego procesu nastąpiło w 2020 roku i nie uległo istotnym zmianom w 2021 roku. Łącznie przedmiotowe uregulowania wewnętrzne implementują zasady przyjęte w Grupie VIG. Elementem systemu zarządzania ryzykiem są także uregulowania wewnętrzne dotyczące innych procesów zachodzących w Spółce, a dotyczących kwestii zarządzania poszczególnymi ryzykami.

W 2021 roku funkcja zarządzania ryzykiem dodatkowo przeprowadziła:

1. analizy w ramach systemu ciągłości działania dotyczące wpływu zdarzenia katastroficznego na procesy zachodzące w Spółce – w tym opracowała i wdrożyła metodologię pomiaru ryzyka.
2. weryfikację jakości danych w ramach ryzyk katastroficznych dla szeregu modułów ryzyka
3. rozpoczęła prace nad opracowaniem Strategii zrównoważonego rozwoju, uwzględniającej wytyczne grupy oraz obowiązujące zapisy prawne
4. rozpoczęła prace nad założeniami przemodelowania procesu zarządzania ryzykiem płynności,
5. kontynuowała prace nad skutkami materializacji ryzyka pandemii wirusa Covid-19 w tym skutków pośrednich tego ryzyka.

Zarządzanie poszczególnymi ryzykami zostało przedstawione w części C. Profil ryzyka niniejszego sprawozdania.

Nie uległa zmianie wyznaczona przez Zarząd osoba odpowiedzialna za funkcję zarządzania ryzykiem – jest nią Pan Hubert Grochowski będący równocześnie Dyrektorem Biura Zarządzania Ryzykiem. Nie miały miejsca istotne zmiany w zakresie realizacji funkcji w 2021 roku.

Cele Spółki w zakresie realizacji funkcji zarządzania ryzykiem

Głównym celem Spółki w zakresie funkcji zarządzania ryzykiem jest zapewnienie odpowiedniej ochrony ubezpieczającym i beneficjentom umowy ubezpieczenia. Cel ten jest realizowany w ramach wdrażania strategii

funkcji zarządzania ryzykiem, której implementacja ma zapewnić wysokie standardy prowadzonej przez Spółkę działalności. Z uwagi na jej specyfikę, której ramy określone są w ogólnie obowiązujących przepisach prawa, Spółka jest obowiązana do prowadzenia działalności w taki sposób, aby przy uwzględnieniu rodzaju i struktury oferowanych usług osiągnąć pożądany stopień bezpieczeństwa. Spółka dąży zatem do zapewnienia odpowiedniej ochrony podmiotom, które zawarły ze Spółką umowę ubezpieczenia i ewentualnym beneficjentom tych umów.

Cele Spółki w zakresie funkcji zarządzania ryzykiem realizowane są poprzez zarządzanie oparte na ryzyku ekonomicznym. W ramach funkcji zarządzania ryzykiem wyróżnia się:

1. system zarządzania ryzykiem – zbiór uregulowań wewnętrznych, zasad monitorowania i raportowania, sprawozdawczości, oceny realizacji funkcji zarządzania ryzykiem oraz koordynowania własnej oceny ryzyka i wypłacalności;
2. zarządzanie poszczególnymi ryzykami – w tym ryzykami ujętymi w formule standardowej obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności oraz ryzykami ujętymi na mapie ryzyka, celem dokonania własnej oceny ryzyka i wypłacalności.

Funkcja zarządzania ryzykiem należy do drugiej linii obrony, co jest widoczne na schemacie.

Tabela 9. Cele Spółki w zakresie realizacji funkcji zarządzania ryzykiem.

Cel główny
<ul style="list-style-type: none"> • zapewnienie ochrony ubezpieczającym i beneficjentom umowy ubezpieczenia
Cele uzupełniające
<ul style="list-style-type: none"> • wsparcie Zarządu w zapewnieniu stabilności finansowej, • wsparcie Zarządu w zapewnieniu stosowania należytych praktyk w działalności Spółki budujących wizerunek firmy jako podmiotu charakteryzującego się dużym zaufaniem publicznym • ustalenie spójnych metod analizy i oceny ryzyka oraz zapewnienie jednolitych zasad zarządzania ryzykiem i stosowania standardów postępowania wpływających na zabezpieczenie przed ewentualnymi stratami wynikającymi, z uwagi na materializację ryzyk, z ponoszonych kosztów lub zmniejszonych zysków, • jednoznaczne określenie ról w procesie zarządzania ryzykiem, • integracja procesów z grupową funkcją ryzyka
Cele w zakresie zarządzania jednostkowym ryzykiem (cele określone przez właścicieli dotyczące zarządzanych przez nich ryzyk)

Schemat 3. Struktura funkcji zarządzania ryzykiem.

W 2021 roku nie zmieniły się założenia dotyczące celów i struktury systemu zarządzania ryzykiem w Spółce.

W zakresie zachowania odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa Spółki, konieczne jest określenie stopnia akceptowalnego przez Spółkę poziomu ryzyka. Teoretycznym dopuszczalnym poziomem ryzyka jest zapewnienie nieprzerwanego spełniania wymogów bezpieczeństwa, tj. 100%, które oznacza pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR) środkami własnymi. Maksymalnym akceptowalnym poziomem ryzyka jest pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi w wysokości 125% (minimalny współczynnik wypłacalności). Próg pożądanego poziomu ryzyka został określony w strategii Spółki i zakłada uzyskanie zgodnie z założeniami Grupy VIG zakresu współczynnika wypłacalności pomiędzy 200% a 150% - progi te zostały obniżone w stosunku do roku 2020 na podstawie ww. wytycznych. Niedopuszczalne są ryzyka, niezależnie od metod zarządzania nimi, które są niezgodne z ogólnie obowiązującymi przepisami prawa (ustawy, rozporządzenia, itp.), strategią i planami biznesowymi. Przyjmowane przez Spółkę ryzyko powinno również prowadzić do wygładzenia jego wpływu w zbiorze ryzyka i czasie.

W przypadku poszczególnych ekspozycji brane są pod uwagę ryzyka określone w „mapie ryzyka – w którym to miejscu wyszczególnione zostały wszystkie istotne ryzyka obejmujące działalność Spółki. Limity tolerancji ryzyka dla poszczególnych ryzyk uzależnione są od ogólnych potrzeb kapitałowych Spółki i wyznaczonego maksymalnego akceptowalnego poziomu ryzyka. Poziom limitów akceptowalnego ryzyka dla poszczególnych kategorii ryzyka lub poszczególnych ryzyk jest określony w stosownych dedykowanych tym ryzykom rozdziałach. Pomiar ryzyka przeprowadzany jest w głównej mierze w oparciu o zasady wynikające ze standardowej formuły wyliczenia wymogów kapitałowych, a w przypadku braku pomiaru ilościowego dokonywany jest pomiar jakościowy w oparciu o wiedzę poszczególnych uczestników procesów faktycznie zarządzających poszczególnymi ryzykami, poprzez stosowaną w Spółce macierz lub na podstawie oceny eksperckiej.

Funkcja zarządzania ryzykiem

Schemat 4. Odpowiedzialność jednostek organizacyjnych w ramach systemu zarządzania ryzykiem.

Funkcja Zarządzania Ryzykiem

- udzielanie pomocy organom Spółki poprzez analizy i przegląd jakości w zakresie systemu zarządzania ryzykiem
- organizacja prac Komitetu ds. ryzyka
- monitorowanie systemu zarządzania ryzykiem
- ocenę profilu ryzyka Spółki
- identyfikację i ocenę nowego ryzyka
- ocenę dotychczasowych ryzyk
- koordynowanie zarządzania incydentami
- przeprowadzenie procesu ICS
- raportowanie informacji w zakresie ryzyk i systemu zarządzania ryzykiem
- nadzór nad wdrażaniem uregulowań wewnętrznych

Komitet ds. ryzyka

- rekomenduje Zarządowi uregulowania wewnętrzne dotyczące funkcji zarządzania ryzykiem
- zatwierdza mapę ryzyka
- stwierdza adekwatność procesu walidacji i weryfikacji metod pomiaru ryzyk
- zatwierdza raporty dotyczące zarządzania ryzykiem
- opiniuje SFCR i RSR

Biuro Kontrolingu Finansowego

- przygotowanie danych i koordynowanie procesu planistycznego
- przygotowanie zestawień, wykazów, zagregowanych danych umożliwiających ocenę ryzyka
- oszacowanie wymogu dla ryzyka strategii

Biuro Reasekuracji

- przygotowanie założeń strategii reasekuracyjnej jako metody zarządzania ryzykiem

Biuro Marketingu i PR

- oszacowanie wymogu dla ryzyka reputacji

Biuro Finansów i Administracji

- zarządzanie ryzykiem rynkowym w ramach strategii inwestycyjnej Spółki oraz opracowanie i wdrożenie uregulowań wewnętrznych w tym zakresie
- koordynowanie zarządzania ryzykiem płynności
- opracowanie i wdrożenie założeń dotyczących systemu zarządzania kapitałem

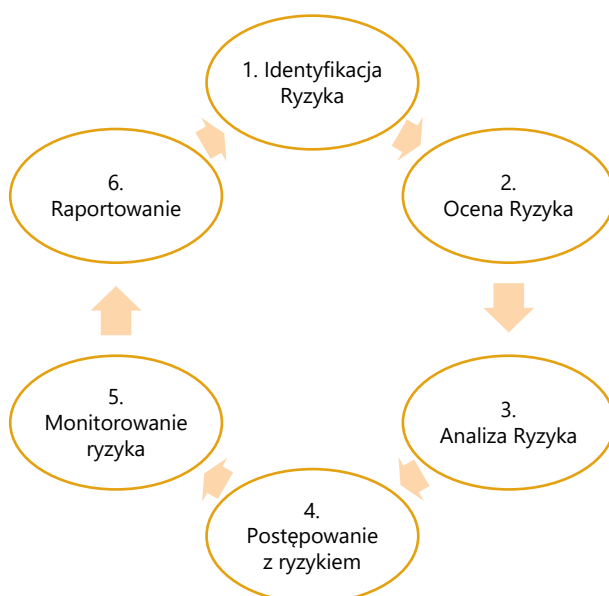
Właściciele procesów/ryzyk

- przekazywania informacji o zagrożeniach
- określenia obszarów najbardziej zagrożonych
- dokonania identyfikacji i oceny ryzyka
- określenia zasobów i harmonogramu do realizacji wyznaczonej metody zarządzania ryzykiem
- przestrzegania wyznaczonych apetytów na ryzyko oraz limitów tolerancji ryzyka
- monitorowania ryzyka w zarządzanych procesach
- monitorowania incydentów oraz zarządzania nimi

Proces zarządzania ryzykiem

W Polityce funkcji zarządzania ryzykiem opisano ogólne zasady procesu zarządzania ryzykiem, które obrazuje poniższy schemat.

Schemat 5. Proces zarządzania ryzykiem.

Odpowiedzialności w ramach systemu zarządzania ryzykiem pozostałych jednostek organizacyjnych

Odpowiedzialności funkcji kluczowych są szczegółowo opisane w dedykowanych częściach niniejszego podrozdziału sprawozdania.

Ustalanie obszarów występowania ryzyka i identyfikacja ryzyka

Ustalenie obszarów występowania ryzyka następuje w trakcie analizy poszczególnych procesów odzwierciedlających rodzaje czynności wykonywanych w Spółce oraz ujętych w mapie procesów opisujących Spółkę. Identyfikacja ryzyka następuje w wyniku analizy zagrożeń w procesach, analizy dotychczasowych incydentów, które miały miejsce w działalności Spółki oraz oceny środowiska zewnętrznego, otaczającego Spółkę. Wyniki tych analiz stanowią podstawę do określenia ryzyk istotnych oraz dalszego postępowania z tymi ryzykami.

W 2021 roku Spółka kontynuowała zasady kwalifikowania ryzyka, dostosowane w 2019 roku do metodologii Grupy VIG. Obecnie stosowana klasyfikacja składająca się z 11 kategorii ryzyka jest następująca:

1. ryzyko rynkowe – obejmuje ryzyka związane z wahaniami poziomu lub zmiennością cen rynkowych instrumentów finansowych, które mają wpływ na wartość aktywów i zobowiązań Spółki;

2. ryzyko kredytowe – odzwierciedla stratę związaną z pogorszeniem się zdolności kredytowej kontrahenta lub grupy kontrahentów bądź nieprzewidywanym niewykonaniem przez niego albo przez nich zobowiązań;
  3. ryzyko operacyjne – odzwierciedla stratę wynikającą z niewłaściwych lub błędnych procesów zachodzących w Spółce, błędów ludzkich i awarii technicznych lub ze zdarzeń zewnętrznych;
  4. ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie;
  5. ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach majątkowych (innych niż ubezpieczenia na życie);
  6. ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych;
- ryzyko ubezpieczeniowe obejmuje stratę lub niekorzystną zmianę wartości zobowiązań ubezpieczeniowych. Jest to główna kategoria ryzyka w działalności Spółki. Dzieli się one na trzy ww. grupy.
7. ryzyko dla wartości niematerialnych i prawnych – ryzyko to oznacza, zgodnie z podejściem określonym w art. 104 ust. 1, 3 i 4 Dyrektywy Wypłacalność II, dodatkowy moduł ryzyka w celu uwzględnienia ryzyk szczególnych związanych z wartościami niematerialnymi i prawnymi, uznanych i wycenionych do celu wypłacalności, które nie są ujęte w innych elementach kapitałowego wymogu wypłacalności;
  8. ryzyko płynności – związane jest z możliwą utratą zdolności do wywiązywania się z zobowiązań;
  9. ryzyko strategii – oznacza nierealizowanie wyznaczonych celów określonych w planach strategicznych Spółki w określonych w strategii Spółki obszarach. Ryzyko to obejmuje zarówno błędne decyzje zarządcze, złą komunikację zarządczą jak również brak możliwości dostosowania się do zachodzących w środowisku zewnętrznych zmian;
  10. ryzyko reputacji – oznacza możliwość pogorszenia wizerunku Spółki wobec potencjalnych klientów, kontrahentów i organów administracji publicznej mogące wpłynąć na wyniki finansowe Spółki. Podłożem przedmiotowego ryzyka są czynniki zewnętrzne oraz wewnętrzne. Ryzyko reputacji niejednokrotnie jest ryzykiem wtórnym w przypadku materializacji się innych ryzyk w działalności Spółki;
  11. ryzyko zrównoważonego rozwoju – oznaczające możliwość podjęcia niewłaściwych działań lub uzyskania skutków podjętych decyzji, które mogłyby zostać potraktowane jako niezgodne z normami społecznym, zasadami etycznymi, ochroną środowiska lub prawami człowieka – ryzyko to nawiązuje do stanowisk EIOPA i organu nadzoru oraz strategii Grupy VIG dotyczącej tej tematyki („Sustainability strategy”).

Ocena ryzyka

Ocena ryzyka może być przeprowadzona poprzez:

1. ocenę jakościową:
  - 1.1. ocenę prawdopodobieństwa i wpływu;
  - 1.2. ocenę ekspercką;
2. ocenę ilościową
  - 2.1. przy wykorzystaniu kapitałowego wymogu wypłacalności;
  - 2.2. ocenę ekspercką;
  - 2.3. alternatywne miary ryzyka.

Ocena ryzyka w ujęciu jakościowym jest przeprowadzana przez właścicieli lub administratorów procesów, w uzgodnieniu z Biurem Zarządzania Ryzykiem, co najmniej raz do roku. Ocena ta ma na celu określenie stopnia zagrożenia generowanego przez ryzyko dla działalności Spółki i na tej podstawie następuje podjęcie decyzji, co do dalszego postępowania z ryzykiem. Jest ona dokonywana w formie pomiaru ryzyka poprzez określenie wag dla poszczególnych parametrów pomiaru. W ramach przeprowadzanej oceny brana jest pod uwagę wartość netto ryzyka, uwzględniająca metody zarządzania ryzykiem wykazane w mapie ryzyka oraz ujęte w procesie ICS. W przypadku niektórych ryzyk przeprowadzenie oceny zgodnie z pełnymi założeniami oceny jakościowej może być niemożliwe bądź nieadekwatne. W takim przypadku dopuszczalne jest przeprowadzenie oceny eksperckiej (uproszczonej).

Ocena ryzyka w ujęciu ilościowym przeprowadzana jest przez odpowiadającego za dane ryzyko właściciela lub administratora procesu z reguły przy współudziale Biura Zarządzania Ryzykiem. Ilościowa ocena ryzyka jest dokonywana w formie pomiaru ryzyka poprzez zastosowanie odpowiedniego modelu powiązanego z charakterystyką zidentyfikowanego ryzyka. Preferowane jest zastosowanie testów warunków skrajnych lub analiz scenariuszowych. Zastosowany model pomiaru ryzyka uzależniony jest od przyczyn przeprowadzenia pomiaru, którymi są:

1. SCR, MCR:
  - 1.1. metodologia ustalona w ramach dokumentacji reżimu prawnego Wyłączalność II formuła standardowa;
  - 1.2. metodologia w ramach modelu wewnętrznego;
2. alternatywne miary ryzyka w tym:
  - 2.1. badanie przeprowadzane na zlecenie organu nadzoru – metodologia ustalona przez UKNF;
  - 2.2. badanie przeprowadzane na zlecenie akcjonariusza Spółki – metodologia ustalona przez akcjonariusza Spółki;
  - 2.3. badanie przeprowadzane wyłącznie na wewnętrzne potrzeby Spółki – metodologia opracowana przez właściwego właściciela lub administratora procesu;
3. ocena ekspercka.

Ilościowa ocena poszczególnych ryzyk przeprowadzana jest co najmniej w okresach rocznych. W 2021 roku przyjęto nową ilościową metodologię oceny ryzyka dla części ryzyk operacyjnych, w pozostałym zakresie nie uległy zmianie główne założenia w procesie oceny ryzyka.

Mapa ryzyka – analiza ryzyka

Funkcja Zarządzania Ryzykiem odpowiedzialna jest za opracowanie mapy ryzyka. W mapie ryzyka oprócz zidentyfikowania ryzyk oraz przypisanej im oceny znajdują się metody postępowania z ryzykiem oraz środki niezbędne do ich realizacji. Określone w mapie ryzyka środki stanowią ramowy zakres działań koniecznych do podjęcia przez właścicieli lub administratorów i uczestników wskazanych procesów. Działania rozłożone w czasie, wymagające zaangażowania nakładów finansowych są ujmowane w procesie planowania. W Spółce funkcjonuje podział na poniższe metody postępowania z ryzykiem:

1. unikanie ryzyka – metoda polegająca na nieprzyjęciu ryzyka;
2. ograniczanie ryzyka – działania, których celem jest obniżenie potencjalnego ryzyka lub jego całkowite wyeliminowanie bądź działania podejmowane w celu redukcji prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka, redukcji jego wpływu na działalność lub redukcji obu jednocześnie
3. transfer ryzyka – działania podejmowane w celu zmniejszenia prawdopodobieństwa wystąpienia ryzyka lub jego wpływu na działalność Spółki poprzez transfer ryzyka lub dzielenie się jego częścią;
4. akceptacja ryzyka – przyjęcie ryzyka w sytuacji, gdy nie przekracza ono założonego poziomu lub brak jest możliwości przeciwdziałania ryzyku albo koszt przeciwdziałania przewyższa potencjalne korzyści.

Zastosowanie wybranej metody postępowania z ryzykiem jest uzależnione od:

1. założeń przyjętych w strategii zarządzania ryzykiem w tym określenia poziomu stopnia akceptowalnej ekspozycji na ryzyko;
2. analizy skuteczności i adekwatności proponowanej metody;
3. faktycznych możliwości zastosowania metody pod względem posiadanych zasobów kapitałowych i ludzkich.

Mapa ryzyka jest zatwierdzana przez Komitet ds. ryzyka a następnie przekazywana do Zarządu oraz w ramach informacji w zakresie rocznego raportu ryzyka Radzie Nadzorczej.

Postępowanie z ryzykiem, określenie apetytu na ryzyko, strategii zarządzania ryzykiem oraz limitów tolerancji ryzyka

Propozycja określenia apetytu na ryzyko w poszczególnych modułach ryzyka w procesie zarządzania ryzykiem następuje po przeprowadzeniu pomiaru ilościowego oraz ustaleniu planu finansowego na kolejne okresy działalności Spółki. Proces ten przeprowadzany jest w ramach realizacji zadań funkcji zarządzania ryzykiem we współpracy z funkcją aktuarialną. Funkcja zarządzania ryzykiem odpowiedzialna jest również za opracowanie założeń strategii zarządzania ryzykiem oraz proponuje limity tolerancji ryzyka w tym docelowy limit tolerancji ryzyka oraz minimalny limit tolerancji ryzyka. Opracowane i zatwierdzone założenia w zakresie strategii ryzyka, apetytu na ryzyko bądź limitów tolerancji ryzyka uwzględniane są w działalności operacyjnej Spółki.

Monitorowanie i raportowanie ryzyka

Monitorowanie ryzyka odbywa się w sposób ciągły i jest prowadzone przez właścicieli lub administratorów procesów i pracowników wykonujących określone czynności w procesach. Właściciele i administratorzy procesów niezwłocznie informują funkcję zarządzania ryzykiem o każdym zagrożeniu, które ich zdaniem może mieć istotne konsekwencje dla funkcjonowania Spółki.

Funkcja zarządzania ryzykiem w ramach kontroli procesu pomiaru ryzyka porównuje w oparciu o analizy historyczne uzyskane wyniki oraz stosowaną metodologię. Do celu weryfikacji adekwatności metody wykorzystywane są informacje:

1. o zdiagnozowanych incydentach (materializacji ryzyk);
2. makroekonomiczne;
3. dotyczące rynku ubezpieczeniowego;
4. uzyskane z w ramach nadzoru bądź stosowania prawa przez instytucje państwowe.

Ponadto Spółka wykorzystuje opracowany przez Grupę VIG system monitorowania ryzyka w ramach procesu RBC (*Risk-bearing Capacity*), który pozwala oszacować niebezpieczeństwo spadku środków własnych z uwagi na materializację ryzyka bądź wzrostu wymogów kapitałowych, które skutkowałyby niekorzystną zmianą współczynników wypłacalności. Analiza ta przeprowadzana jest kwartalnie. Wyniki analizy każdorazowo przedkładane są Zarządowi Spółki. Dodatkowo w Spółce wykorzystywany jest opracowany przez Grupę VIG wspomniany system oceny ryzyk operacyjnych (proces ICS), który umożliwia monitorowanie ekspozycji na ryzyka operacyjne. Wyniki stosownej analizy przedkładane są do Zarządu Spółki w okresach rocznych. Przedstawiony powyżej model nie uległ zasadniczym zmianom w 2021 roku.

Raportowanie ryzyka

Raportowanie ryzyka w działalności Spółki oparte jest o trzy filary:

1. raportowanie właścicieli i administratorów procesów zarządzających poszczególnymi ryzykami, którzy są zobligowani do niezwłocznego poinformowania o każdym zagrożeniu, które ich zdaniem może mieć istotne konsekwencje dla funkcjonowania Spółki oraz do cyklicznego raportowania o ekspozycji na obecnie zdiagnozowane ryzyka;
2. sprawozdawczość wewnętrzną – m.in. w ramach procesu ICS, analizy wymogów kapitałowych oraz procesu ORSA;
3. sprawozdawczość zewnętrzną – w ramach sprawozdawczości publicznej, sprawozdawczości na cele nadzorcze oraz raportowania do grupowej funkcji ryzyka.

Własna ocena ryzyka i wypłacalności ORSA

Zgodnie z art. 63 ust. 7 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, Spółka jest zobowiązana (w ramach systemu zarządzania ryzykiem) do przeprowadzenia własnej oceny ryzyka i wypłacalności co najmniej raz w roku, a także bezzwłocznie po wystąpieniu istotnych zmian w profilu ryzyka Spółki.

Celem badania jest:

1. zapewnienie odpowiedniego stopnia bezpieczeństwa finansowego Spółce, który umożliwia prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w oparciu o stabilne podstawy finansowe;
1. analiza sytuacji kapitałowej i finansowej Spółki w perspektywie określonej w procesie planistycznym oraz wpływu zakładanych parametrów działalności Spółki na jej apetyt na ryzyko i związany z tym poziom jej bezpieczeństwa;
2. przedstawienie organowi zarządzającemu i nadzorującemu Spółkę oceny stabilności finansowej oraz mających wpływ na wypłacalność Spółki, głównych składowych ryzyka, zarówno w kontekście obecnej jak i przyszłej działalności;
3. zapewnienie należytych praktyk w działalności Spółki podnoszących wizerunek firmy jako podmiotu charakteryzującego się dużym zaufaniem publicznym.

ORSA została przeprowadzona, tak jak w latach poprzednich, w okresie marzec – grudzień 2021 roku i została podzielona na trzy etapy. Każdy z etapów składał się z dwóch faz badania. Badanie było skorelowane z procesem planistycznym Spółki. Etapy pierwszy i drugi opierają się o prognozę wykonania planu na rok 2021 i oceniają przesłanki realizacji zakładanych wartości w planie. Po przeprowadzonych analizach ma miejsce wyznaczenie nowej prognozy lub utrzymania założeń planistycznych. Etap trzeci związany jest z nowym planem finansowym Spółki na lata 2022-2024. Etap ten miał miejsce w okresie sierpień – listopad oraz brał pod uwagę wyniki pierwszej połowy 2021 roku. Badanie to dotyczyło również prognozy wykonania 2021 roku. Sesja ta została zakończona zatwierdzeniem planu finansowego przez Zarząd, a następnie Radę Nadzorczą na posiedzeniu w dniu 22 grudnia 2021 roku.

Tabela 10. Fazy procesu ORSA.

Wstępna faza Założenia technicznych i finansowych wyników	Zasadnicza faza Założenia wymogów dla ryzyk
<ul style="list-style-type: none"> wielkości sprzedaży w poszczególnych produktach uwzględniającą liczbę polis wskaźników szkodowych i kosztowych dla poszczególnych produktów wyników technicznych zakładanych dla poszczególnych produktów założeń dotyczących programu reasekuracyjnego strukturę i wielkość poszczególnych pasywów i aktywów Spółki wielkość i strukturę należności w podziale na poszczególne ekspozycje wielkość i strukturę lokat w podziale na poszczególne ekspozycje ustalenia scenariuszy alternatywnych planu finansowego 	<ul style="list-style-type: none"> wyliczenie ilościowych wymogów kapitałowych dla poszczególnych ryzyk lub modułów ryzyka w oparciu o formułę standardową wyliczenie ilościowych wymogów kapitałowych dla pojedynczych ryzyk przy modyfikacji założeń formuły standardowej analizę wrażliwości dla czynnika generującego nowe środowisko ryzyka związanego z pandemią COVID-19 ocenę jakościową poszczególnych ryzyk ujętych w badaniu ocenę różnic pomiędzy założeniami formuły standardowej, a własną oceną ryzyka ocenę przyszłych zmian związanych ze strukturą kapitału wyliczenie stopnia pokrycia wymogów kapitałowych środkami własnymi, w tym w ramach scenariuszy alternatywnych

Ujęte we Własnej Ocenie Ryzyka i Wypłacalności testy stresu, zostały przeprowadzone według danych finansowych na daty: 31 grudnia 2020 roku, za 30 czerwca 2021 roku oraz za 30 września 2021 roku (w zależności od scenariusza). Testy zostały przeprowadzone w dwóch okresach, kwiecień-czerwiec 2021 roku oraz październik – grudzień 2021 roku. Alternatywne założenia co do rozwoju Spółki zostały przeprowadzone w oparciu o plan finansowy uwzględniający wyniki Spółki według stanu na dzień 30 czerwca 2021 roku. Założenia oraz analizy związane z alternatywnym rozwojem Spółki zostały przeprowadzone w okresie wrzesień – grudzień 2021 roku. Uzyskane wyniki były omawiane w ramach m.in. Komitetu ds. ryzyka. Badanie zostało omówione i było aprobowane przez Zarząd Spółki. W poszczególnych przeprowadzanych analizach Spółka miała również na

uwadze uwzględnienie wpływu sytuacji związanej z pandemią wirusa Covid-19 na działalność Spółki. Raport z przeprowadzonego badania został przekazany do KNF.

B.4. System kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej jest spójnym mechanizmem obiektywnego i racjonalnego zapewnienia, że zakładane przez Spółkę cele są realizowane na następujących poziomach:

1. efektywności i wydajności działalności operacyjnej;
2. rzetelności i wiarygodności sprawozdawczości finansowej;
3. zgodności funkcjonowania Spółki z odpowiednimi przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.

Tabela 11. Cele Spółki w zakresie realizacji kontroli wewnętrznej.

Cel główny
<ul style="list-style-type: none"> • obniżenie ryzyka biznesowego i zwiększenie przejrzystości i skuteczności zarządzania
Cele uzupełniające
<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie bezpieczeństwa w zakresie funkcjonowania organizacji • dostosowanie do wymogów Dyrektywy Wypłacalność II
Cele w zakresie kontroli wewnętrznej w jednostkach organizacyjnych
<ul style="list-style-type: none"> • zgodność działalności z przepisami prawa i procedurami wewnętrznymi • skuteczność i efektywność działalności • wiarygodność sprawozdań • ochrona zasobów • przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania • efektywność i skuteczność przepływu informacji • skuteczność zarządzania ryzykiem

System kontroli wewnętrznej Spółki został zaprojektowany zgodnie z art. 46 Dyrektywy Wypłacalność II i obejmuje następujące obszary:

1. procedury administracyjne i księgowe – określone w przepisach prawa, uregulowaniach wewnętrznych i decyzjach kierowników jednostek organizacyjnych;
2. organizacja kontroli wewnętrznej – określona w Regulaminie Systemu Kontroli Wewnętrznej;
3. system raportowania na wszystkich szczeblach organizacji – określone w przepisach prawa, uregulowaniach wewnętrznych i decyzjach kierowników jednostek organizacyjnych;
4. funkcję zgodności z przepisami (compliance) – realizowana zgodnie z zasadami określonymi w Polityce funkcji zgodności z przepisami w Planie Compliance i właściwymi uregulowaniami wewnętrznymi.

Role i odpowiedzialność w Systemie Kontroli Wewnętrznej zostały określone w Regulaminie Systemu Kontroli Wewnętrznej w odniesieniu do wszystkich uczestników procesu.

Schemat 6. System kontroli wewnętrznej Spółki.

Funkcja zgodności z przepisami

W 2021 roku osobą odpowiedzialną za funkcję zgodności z przepisami była Pani Anna Szlitkus, Dyrektor Biura Prawnego, HR i Compliance, natomiast członkiem Zarządu odpowiedzialnym za nadzorowanie działalności funkcji była Prezes Zarządu Pani Anna Włodarczyk-Moczowska. Funkcja zgodności z przepisami należy do tzw. drugiej linii obrony. Nie uległa zmianie wyznaczona osoba odpowiedzialna za tę funkcję oraz nie miały miejsca istotne zmiany w zakresie realizacji funkcji w 2021 roku.

Zadania, cele oraz założenia funkcji zgodności z przepisami zostały opisane w Polityce funkcji zgodności z przepisami oraz w Planie Compliance na 2021 rok. W skład dokumentacji wchodzi dodatkowo m.in.:

1. Podręcznik Compliance;
2. Polityka w zakresie zasad wręczania i przyjmowania korzyści przez pracowników Spółki;
3. Polityka ochrony konkurencji;
4. Polityka dotycząca przeciwdziałaniu finansowaniu przestępczości i terroryzmu;
5. Polityka sankcji międzynarodowych;
6. Kodeks etyki biznesowej Grupy VIG.

Dokumentacja wewnętrzna dotycząca obszaru compliance jest zgodna pod kątem wymagań grupy VIG. W Spółce obowiązuje Kodeks etyki biznesowej Grupy VIG, którym obecnie kieruje się przy prowadzeniu działalności. Zasady dotyczące tego obszaru działalności Spółki nie uległy istotnej zmianie.

Głównym celem Spółki w zakresie funkcji zgodności z przepisami jest zapewnienie, aby działalność Spółki była prowadzona w zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami, wymogami regulacyjnymi oraz innymi wymogami wynikającymi z uregulowań grupowych i wewnętrznych.. Cel ten jest realizowany łącznie z celami uzupełniającymi oraz celami wynikającymi z dokumentacji określonej w systemie zarządzania zgodnością.

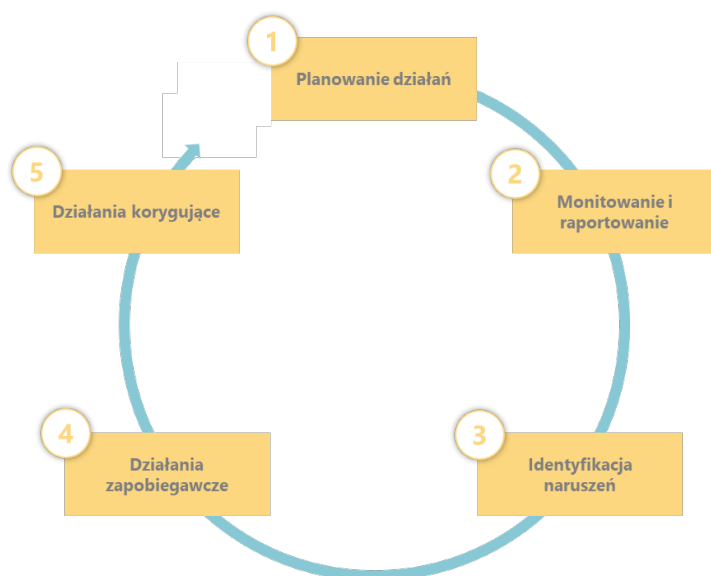
Tabela 12. Cele Spółki w zakresie realizacji funkcji zgodności z przepisami.

Cel główny
<ul style="list-style-type: none"> zapewnienie, aby działalność Spółki była prowadzona w zgodności z powszechnie obowiązującymi przepisami, wymogami regulacyjnymi oraz innymi wymogami wynikającymi z uregulowań grupowych i wewnętrznych
Cele uzupełniające
<ul style="list-style-type: none"> zapewnienie należytego funkcjonowania systemu zarządzania umożliwiającego wspieranie realizacji strategii Spółki. zapewnienie należytych praktyk w działalności Spółki podnoszących wizerunek firmy jako podmiotu charakteryzującego się dużym zaufaniem publicznym. zapewnienie, aby relacje między klientami, partnerami biznesowymi, przedsiębiorstwem, kierownictwem, pracownikami były oparte na zasadach uczciwości biznesowej i zaufania. podnoszenie poziomu znajomości przepisów prawa i wymagań regulacyjnych wśród pracowników Spółki.
Cele w zakresie kontroli wewnętrznej w jednostkach organizacyjnych
<ul style="list-style-type: none"> zapewnienie niezależności, obiektywizmu i etyki zawodowej przy wykonywaniu zadań z zakresu rewizji finansowej oraz utrzymanie wysokich standardów badania minimalizacja ryzyka naruszenia przepisów prawa oraz ryzyka narażenia na szkody związane z materializacją ryzyka reputacji z uwagi na naruszenie zasad związanych z wręczaniem i przyjmowaniem korzyści minimalizacja ryzyka naruszenia przepisów prawa w związku z ochroną konkurencji zapewnienie należytego nadzoru nad procesami zachodzącymi w Spółce w związku z możliwością wystąpienia sytuacji, w której będzie miała miejsce próba wykorzystania Spółki jako podmiotu, przez który będą transferowane pieniądze uzyskane z nielegalnych źródeł lub będą służyły one do finansowania terroryzmu

Zadania funkcji zgodności z przepisami prawa obejmują:

1. ustanowienie systemowych zasad zapewnienia prowadzenia działalności Spółki w zgodności z przepisami prawa;
2. monitorowanie zmian w przepisach prawa, w tym tzw. potencjalnych ryzyk prawnych mogących mieć wpływ na działalność Spółki;
3. opracowanie i wdrażanie planu zapewnienia prowadzenia działalności Spółki w zgodności z przepisami prawa;
4. identyfikację, klasyfikację, pomiar, ocenę i współudział w zarządzaniu ryzykiem prawnym;
5. proponowanie, wdrażanie i ocenę adekwatności wdrożonych rozwiązań, mających na celu zapobieganie niezgodności z przepisami;
6. doradzanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej w zakresie zapewnienia zgodności prowadzonej działalności z przepisami prawa.

Schemat 7. Proces funkcji zgodności z przepisami.

Planowanie w zakresie funkcji zgodności z przepisami

Proces planowania dotyczy 4 elementów:

1. określenia rocznego harmonogramu dostosowania się Spółki do przepisów prawa związanego z krajowym oraz europejskim prawodawstwem dotyczącego zarówno tzw. twardych jak i miękkich źródeł prawa;
2. realizacji zadań funkcji związanych z jej organizacją;
3. zapobiegania ryzykom prawnym (prewencja) oraz stosowaniu innych metod zarządzania ryzykiem prawnym;
4. reagowania na incydenty związane z ryzykiem prawnym.

Funkcja zgodności z przepisami opracowuje roczny plan swojej działalności. Wyniki z realizacji tego planu zostały przedstawione Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej.

Raportowanie prowadzone przez funkcję zgodności z przepisami

Raportowanie prowadzone przez funkcję zgodności z przepisami jest wielowymiarowe i polega na:

1. regularnym, cyklicznym raportowaniu do Zarządu i Rady Nadzorczej oraz Komitetu Audytu;
2. bieżącym raportowaniem w związku z incydentami o charakterze prawnym;
3. raportowaniu o realizacji zadań funkcji zgodności z przepisami do Zarządu i Rady Nadzorczej oraz Komitetu Audytu;
4. bieżącym raportowaniu Compliance Officera do Rady Nadzorczej w zakresie: nałożenia, zapłaconia kar finansowych, ryzyku potencjalnych kar mogących zostać nałożonych na Spółkę lub członków Zarządu oraz informacje o statusie wdrażania rekomendacji wydanych przez organ nadzoru;
5. bieżącym informowaniem odpowiednich jednostek organizacyjnych o nowo zdiagnozowanych zagadnieniach, które mogą wpłynąć na ich funkcjonowanie;
6. regularnym, cyklicznym oraz ad hoc raportowaniu do Compliance Officera Grupy VIG w zakresie informacji niezbędnych do realizacji zadań określonych w systemie Wyłatalność II (w ramach systemu zarządzania w Grupie).

Identyfikacja naruszeń przez funkcję zgodności z przepisami

Identyfikacja naruszeń związana jest ze współpracą z jednostkami organizacyjnymi Spółki, odpowiedzialnymi za zarządzanie ryzykiem poszczególnych obszarów działalności Spółki oraz z pozostałymi funkcjami kluczowymi.

Działania zapobiegawcze wobec naruszenia przepisów prawa

Compliance Officer w ramach wyznaczonego mu procesu kontrolnego:

1. opiniuje regulacje wewnętrzne Spółki;
2. monitoruje proces legislacyjny pod względem spójności i zgodności z przepisami oraz dostosowania do przewidywanych zmian w przepisach prawa;
3. informuje o zmianach w przepisach prawa, bądź zmianach w orzecznictwie sądów powszechnych, mających bezpośredni wpływ na działalność Spółki;
4. nadzoruje wywiązywanie się z obowiązków w stosunku do organów nadzoru.

Działania korygujące prowadzone przez funkcję zgodności z przepisami

Compliance Officer, realizując zadania funkcji zgodności z przepisami prawa, w przypadku materializacji ryzyk prawnych ma obowiązek podjąć działania mitygujące jego skutki. Do działań tych może należeć, oprócz poinformowania o incydencie Zarządu:

1. przeprowadzenie we współpracy z Biurem Audytu Wewnętrznego kontroli doraźnej w zakresie zgodności z przepisami prawa;
2. wydanie zalecenia mającego na celu dostosowanie się do przepisów prawa;
3. zlecenie odpowiednim jednostkom organizacyjnym podjęcie stosownych działań (postępowania wyjaśniającego, kontroli instytucjonalnej itp.).

B.5. Funkcja audytu wewnętrznego

Osobą odpowiedzialną za funkcję audytu wewnętrznego jest Pan Łukasz Woźny będący równocześnie Dyrektorem Biura Audytu Wewnętrznego. W 2021 roku członkiem Zarządu odpowiedzialnymi za nadzorowanie działalności funkcji audytu wewnętrznego była Prezes Zarządu Pani Anna Włodarczyk-Moczkowska. Nie uległa zmianie wyznaczona osoba odpowiedzialna za tę funkcję. Nie miały miejsca istotne zmiany w zakresie realizacji funkcji w 2021 roku.

Funkcja audytu wewnętrznego, poprzez niezależną i obiektywną ocenę systemu zarządzania, w szczególności systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej i funkcji zapewnienia zgodności, dostarcza racjonalnego zapewnienia, że systemy te i funkcje działają prawidłowo, adekwatnie i efektywnie.

Tabela 13. Cele funkcji audytu wewnętrznego określone w Regulaminie (karcie) Audytu Wewnętrznego.

Cele główne
<ul style="list-style-type: none"> • wzmacnianie i ochrona wartości organizacji dzięki dostarczeniu opartego na analizie ryzyka obiektywnego zapewnienia, doradztwa i wglądu w organizacji obowiązującymi przepisami • zapewnienie niezależności, obiektywizmu i etyki zawodowej przy wykonywaniu zadań z audytu wewnętrznego
Cele uzupełniające
<ul style="list-style-type: none"> • określenia zasad funkcjonowania audytu wewnętrznego • zapewnienie zgodności z działaniami funkcji audytu wewnętrznego z przepisami prawa
Cele w zakresie kontroli wewnętrznej w jednostkach organizacyjnych
<ul style="list-style-type: none"> • określenie metodyki prowadzenia audytów i dokumentowania ustaleń

Audyt wewnętrzny ocenia ryzyka mogące się pojawić w ramach działalności jednostek Spółki oraz bada i ocenia adekwatność, skuteczność i efektywności systemów kontroli wewnętrznej, w szczególności czynności kontrolnych mających na celu eliminowanie lub ograniczanie ryzyka. Audyt wewnętrzny komunikuje istotne ryzyka stwierdzone w trakcie prowadzonych audytów funkcji zarządzania ryzykiem oraz funkcji zgodności z przepisami.

Funkcja audytu wewnętrznego działa jako Biuro Audytu Wewnętrznego umiejscowione w pionie podległym bezpośrednio Prezesowi Zarządu. Audytorzy nie prowadzą ani nie są odpowiedzialni za działania operacyjne. Powoływanie i odwoływanie dyrektora Biura Audytu Wewnętrznego odbywa się zgodą Komitetu Audytu.

Audyt wewnętrzny funkcjonuje w Spółce na podstawie Regulaminu Audytu Wewnętrznego, który został przygotowany z uwzględnieniem wymagań ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, Dyrektywy Wypłacalność II oraz podstawowych zasady praktyki zawodowej audytu wewnętrznego, stanowiących podstawę Międzynarodowych ramowych zasad praktyki zawodowej audytu wewnętrznego (IPPF).

Regulamin Audytu Wewnętrznego określa między innymi:

1. rolę i cele audytu wewnętrznego;
2. zasady realizacji funkcji audytu wewnętrznego;
3. zadania funkcji audytu wewnętrznego;
4. uprawnienia audytora wewnętrznego.

Schemat 8. Zadania funkcji audytu wewnętrznego.

Planowanie audytu	Realizacja audytu	Raportowanie i sprawozdawczość
<ul style="list-style-type: none"> • podejście oparte na ryzyku przy wyznaczaniu priorytetów realizacji zadań audytowych • możliwość przeprowadzania audytów, które nie zostały uwzględnione w planie audytów • uwzględnia w planie czasochłonność realizacji poszczególnych zadań i dostępność zasobów • plany trzyletnie, przedstawiane Zarządowi i Komitetowi Audytu 	<ul style="list-style-type: none"> • audyty - czynności o charakterze zapewniającym: <ul style="list-style-type: none"> - raportowanie bieżące do Zarządu i Komitetu Audytu - raportowanie istotnych ustaleń do Audytu Grupy 	<ul style="list-style-type: none"> • raportowanie bieżące do Zarządu i Komitetu Audytu • raportowanie istotnych ustaleń do Audytu Grupy • raportowanie niezgodności z Definicją Audytu Wewnętrznego

Audytorzy wewnętrzni są niezależni w wykonywaniu swoich zadań, a w szczególności w zakresie planowania audytów, przeprowadzania audytów oraz oceniania wyników audytu i formułowania treści raportów. Niezależność audytu potwierdzona jest w Regulaminie Audytu Wewnętrznego, przyjmowanym przez Zarząd i zatwierdzanym przez Komitet Audytu. Funkcja audytu wewnętrznego ma zapewnioną możliwość bezpośredniego komunikowania się z Zarządem oraz Komitetem Audytu i bezpośredniego raportowania do tych organów, udziału w posiedzeniach Komitetu Audytu poświęconych zagadnieniom audytu oraz możliwość spotkań z Komitetem Audytu bez udziału Zarządu.

B.6. Funkcja aktuarialna

Osobą odpowiedzialną za funkcję aktuarialną jest Pan Sebastian Krzemień będący równocześnie Dyrektorem Biura Aktuariatu. Za powołanie i odwołanie osoby pełniącej funkcję aktuarialną odpowiedzialny jest Zarząd. Nie uległa zmianie osoba odpowiedzialna za tę funkcję.

Funkcja aktuarialna wykonuje swoje zadania w sposób funkcjonalnie niezależny i wolny od wszelkich instrukcji wewnętrznych innych jednostek organizacyjnych. Ponadto funkcji aktuarialnej zapewniony jest dostęp do wszelkiej informacji, dokumentów, danych, bądź systemów informatycznych związanych z wykonywanymi przez nią obowiązkami. Osoba zarządzająca funkcją może, w każdym czasie żądać wyjaśnień od wszystkich jednostek organizacyjnych Spółki, w tym sporządzania na potrzeby funkcji raportów, zestawień bądź analiz związanych z obszarem jej działania.

Tabela 14. Cele funkcji aktuarialnej.

Cele główne <ul style="list-style-type: none"> • ustalenie prawidłowego poziomu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w celu zapewnienia regulacji wszystkich przyszłych zobowiązań zakładu ubezpieczeń, związanych z zawartymi umowami ubezpieczenia • prawidłowe wyliczenie wymogów kapitałowych umożliwiające określenie faktycznej ekspozycji na ryzyko i bezpieczeństwa finansowego Spółki
Cele uzupełniające <ul style="list-style-type: none"> • określenie zasad przebiegu procesu realizacji funkcji aktuarialnej w Sposób zapewniający minimalizację ryzyka związanego z nieprawidłowym oszacowaniem rezerw techniczno-ubezpieczeniowych lub wymogów kapitałowych • sporządzenie bilansu ekonomicznego w sposób rzetelny, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa • określenie prawidłowych ram przebiegu procesów dotyczących funkcji aktuarialnej

Funkcja aktuarialna Spółki została zaprojektowana zgodnie z art. 48 Dyrektywy Wypłacalność II. Do zadań funkcji aktuarialnej należy:

1. koordynacja ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
2. zapewnienie adekwatności metodologii i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania rezerwy techniczno-ubezpieczeniowych;
3. ocena, czy dane wykorzystane do obliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości;
4. porównanie najlepszych oszacowań z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń;
5. informowanie organu administrującego, zarządzającego lub nadzorującego o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych;
6. wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia oraz adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji;
7. wnoszenie wkładu w efektywne wdrażanie systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności w odniesieniu do modelowania ryzyka leżącego u podstaw obliczeń wymagań kapitałowych.

Założenia procesów aktuarialnych oraz zasady realizacji funkcji aktuarialnej zostały opisane w uregulowaniach wewnętrznych Spółki i dotyczą równorzędnych obszarów zaprezentowanych na poniższym schemacie.

Schemat 9. Obszary funkcji aktuarialnej.

W zakresie działania systemu zarządzania ryzykiem funkcja aktuarialna ściśle współpracuje z funkcją zarządzania ryzykiem. Funkcja aktuarialna przeprowadza kalkulacje wymogów kapitałowych w ramach wewnętrznego harmonogramu przeprowadzania badań. Dodatkowo funkcja aktuarialna, na zlecenie funkcji zarządzania ryzykiem, dokonuje obliczeń ekspozycji na poszczególne ryzyka. Równocześnie Biuro Aktuariatu bierze udział w pracach planistycznych oraz powiązaną z nimi własną oceną ryzyka i wypłacalności, przedstawiając funkcji zarządzania ryzykiem perspektywne lub alternatywne wyniki dotyczące wymogów kapitałowych. Funkcja aktuarialna wspólnie z funkcją zarządzania ryzykiem dokonuje wstępnej oceny ryzyka ubezpieczeniowego, które Spółka jest gotowa zaakceptować z uwagi na przyjęty poziom limitów dla poszczególnych ryzyk ubezpieczeniowych.

Nie miały miejsca istotne zmiany w zakresie realizacji funkcji aktuarialnej w 2021 roku.

B.7. Outsourcing

Spółka posiada spisane zasady outsourcingu w postaci Polityki Outsourcingu zatwierdzonej uchwałą Zarządu Spółki nr 149/21 z dnia 23 listopada 2021 roku, która jest zgodna z wymaganiami Grupy VIG w tym zakresie. Polityka określa zasady korzystania przez Spółkę z outsourcingu usług tak, aby odbywało się to w zgodzie z wymaganiami wynikającymi z przepisów prawa, w szczególności dotyczących systemu Wypłacalność II, a także wymogami określonymi w rekomendacjach i wytycznych organu nadzoru (w tym EIOPA). Polityka reguluje kwestie związane z katalogiem czynności ubezpieczeniowych i operacyjnych, które mogą być przez Spółkę zlecone innym podmiotom w drodze outsourcingu, określa zasady tego outsourcingu, w tym postanowienia, które muszą znaleźć się w pisemnych umowach z dostawcami. Polityka zawiera szczególne wymogi co do outsourcingu czynności podstawowych i ważnych oraz określa proces oceny ryzyka związanych z zawarciem tych umów oraz zgłaszania zamiaru ich zawarcia, zmiany albo rozwiązania do KNF. Spółka dopuszcza outsourcing czynności należących do systemu zarządzania. Prowadzi się stosowny rejestr umów outsourcingu.

W roku 2021 Polityka Outsourcingu została dostosowana do zmian wynikających z Polityki Outsourcingu Grupy VIG oraz wymogów EIOPA w zakresie obowiązku identyfikacji przez właściciela biznesowego, czy umowa obejmuje powierzenie wykonania czynności lub funkcji za pomocą usługi chmury obliczeniowej.

Funkcje kluczowe a outsourcing

Compliance Officer i funkcja zarządzania ryzykiem nadzoruje ryzyko outsourcingu w ramach systemu zarządzania ryzykiem oraz opiniuje projekty umów outsourcingu pod względem ryzyka dla Spółki.

Ponadto Compliance Officer i funkcja audytu wewnętrznego uwzględniają odpowiednio w rocznym planie działania funkcji zgodności z przepisami oraz w planach audytów ocenę przestrzegania przez jednostki organizacyjne Polityki Outsourcingu i przepisów prawa w zakresie objętym wspomnianą polityką.

Wszelkie istotne informacje dotyczące systemu zarządzania Spółki zostały zaprezentowane w niniejszym rozdziale.

C. Profil ryzyka

W 2021 roku Spółka nie zmieniła zasad kwalifikowania ryzyka. Zidentyfikowano 11 kategorii ryzyka, ujętych na mapie ryzyka. Przeszeregowanie poszczególnych ryzyk zaprezentowano na poniższym schemacie.

Schemat 10. Kategorie ryzyka występujące w Spółce.

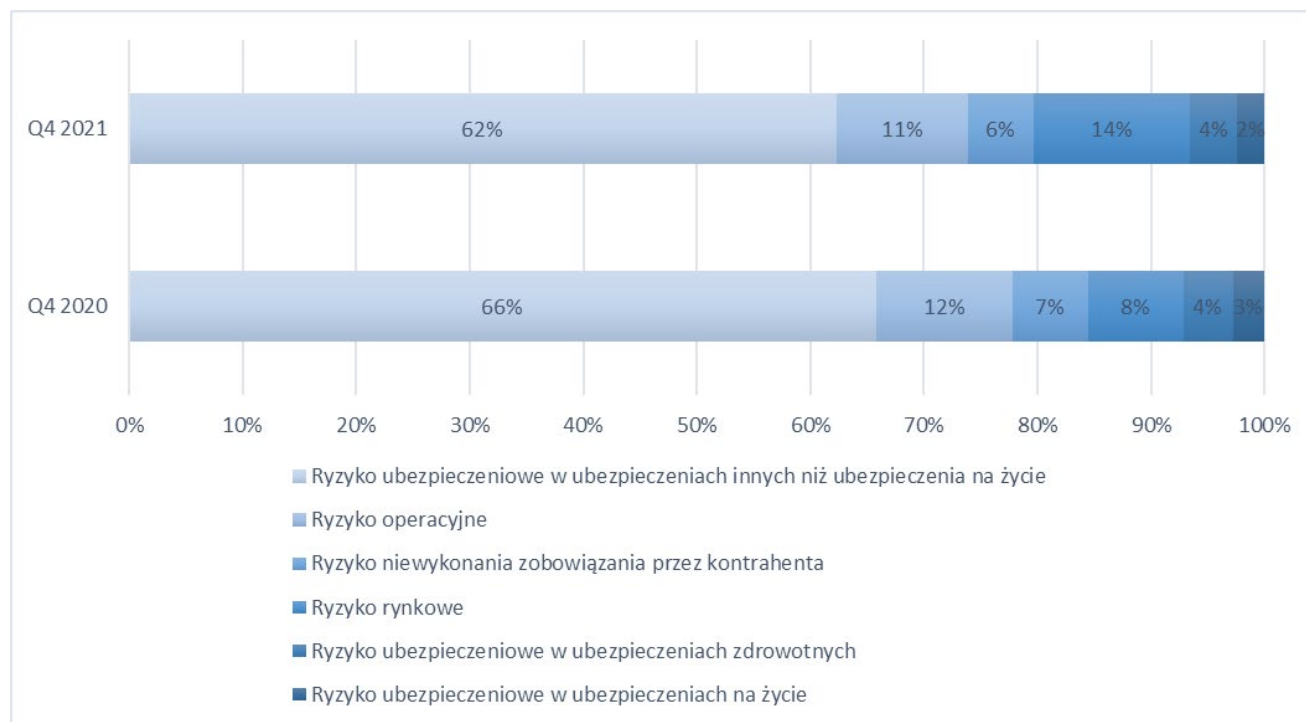
Segmentacja ryzyka	
2020	2021
Ryzyko rynkowe	Ryzyko rynkowe
Ryzyko kredytowe	Ryzyko kredytowe
Ryzyko płynności	Ryzyko płynności
Ryzyko dla wartości niematerialnych i prawnych	Ryzyko dla wartości niematerialnych i prawnych
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach majątkowych	Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach majątkowych
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych
Ryzyko operacyjne	Ryzyko operacyjne
Ryzyko strategii	Ryzyko strategii
Ryzyko reputacji	Ryzyko reputacji
Ryzyko zrównoważonego rozwoju	Ryzyko zrównoważonego rozwoju

W omawianym okresie w ocenie Spółki formuła standardowa w dalszym ciągu należycie odzwierciedlała jej rzeczywisty profil ryzyka. Ryzyka zostały podzielone przy zastosowaniu założeń struktury kapitałowego wymogu wypłacalności. W przypadku ryzyka operacyjnego, standardowa formuła wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności obejmowała wszystkie ryzyka wynikające z niewłaściwych lub błędnych procesów wewnętrznych, tj. z działań personelu, systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, z pominięciem ryzyka strategii i ryzyka reputacji. Utrzymano wyodrębnienie ryzyka strategii i ryzyka reputacji. Ryzyko zrównoważonego rozwoju zaklasyfikowano jako niezależny moduł.

Zgodnie z założeniami systemu Wypłacalność II, utrzymano wyszczególnienie ryzyka płynności – art. 13 pkt 34 Dyrektywy Wypłacalność II, w ramach którego analizowane jest także ryzyko zarażenia, o którym mowa w art. 244 ww. dyrektywy. Ryzyko wartości niematerialnych i prawnych zostało uznane za bezprzedmiotowe z uwagi na przyjęcie, że wartość godziwa wartości niematerialnych i prawnych Spółki wynosi zero – żaden ze składników tych aktywów nie może zostać wydzielony w celu jego zbycia na aktywnym rynku dla takich samych lub podobnych aktywów.

Na poniższym wykresie został przedstawiony profil ryzyka Spółki z uwzględnieniem elementów składowe SCR według stanu na 31.12.2021 roku w porównaniu do 31.12.2020 roku.

Wykres 2. Udział poszczególnych kategorii ryzyka w kapitałowym wymogu wypłacalności, zgodnie z założeniami formuły standardowej.

W okresie 2021 roku nie nastąpiły istotne zmiany profilu ryzyka. Na dzień 31.12.2021 roku największy wymóg, wyznaczany zgodnie z formułą standardową Wypłacalność II, generowało ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie, z udziałem 62% w ogólnym wymogu kapitałowym. W stosunku do roku ubiegłego nastąpił wzrost o 6 pkt procentowe udziału ryzyka rynkowego, będący wynikiem istotnych podwyżek stóp procentowych, skutkujących zwiększeniem niedopasowania aktywów i zobowiązań. Szczegółowe charakterystyki poszczególnych modułów ryzyka zostały przedstawione w kolejnych podrozdziałach.

Współczynnik wypłacalności kształtujący się na poziomie 151,5% wskazuje na posiadanie bezpiecznej bazy kapitałowej adekwatnej do prowadzonej działalności. W omawianym okresie kapitały Spółki w pełni zabezpieczały istniejące ryzyka.

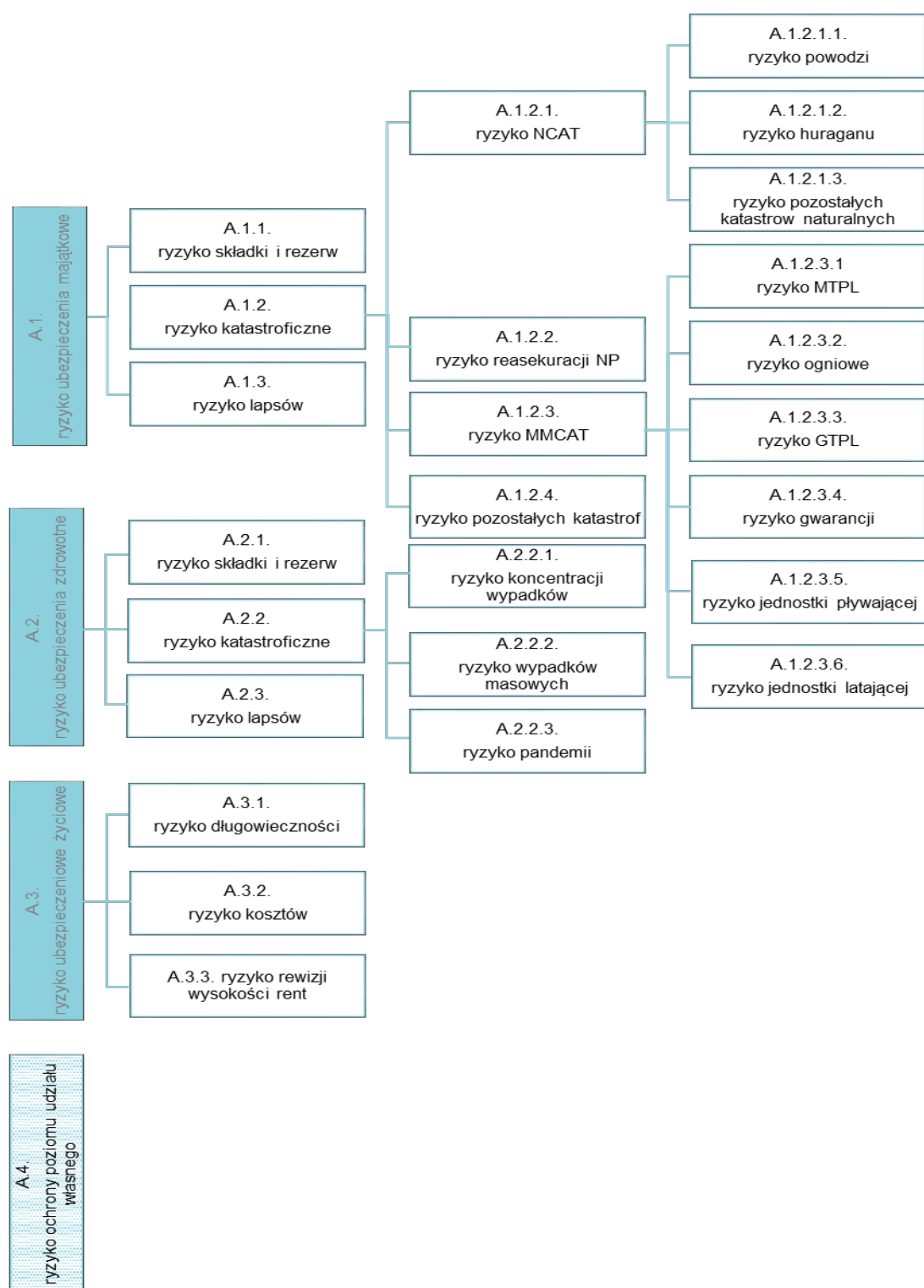
C.1. Ryzyko ubezpieczeniowe (aktuarialne)

Ryzyko ubezpieczeniowe jest najistotniejszą kategorią ryzyka w działalności Spółki. W 2021 roku w Spółce kontynuowany był podział ryzyka w oparciu o założenia modelu formuły standardowej kapitałowego wymogu wypłacalności tj. na ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie, ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie oraz ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych.

W strukturze ryzyka ww. podział uzupełniony jest o ryzyko ochrony poziomu udziału własnego. Opracowany model podziału ryzyka, odzwierciedla wewnętrzne zapotrzebowanie Spółki na zrozumienie, przeanalizowanie, a także właściwą ocenę występujących ryzyk o charakterze ubezpieczeniowym oraz prezentuje strukturę wyliczania wymogów kapitałowych w ramach systemu Wypłacalność II.

Analizę ryzyka ubezpieczeniowego dotyczącą roku 2021 uzupełniono o główny czynnik determinujący działalność podmiotów na rynku tj. materializację ryzyka związanego z pandemią wirusa Covid-19. W raporcie dla oceny tego czynnika wprowadzono dodatkowy podrozdział, w którym w ujęciu tabelarycznym przedstawiono wpływ na wymogi kapitałowe oraz na pozostałą działalność Spółki.

Schemat 11. Struktura ryzyka ubezpieczeniowego Spółki.

Ryzyka związane z ubezpieczeniami majątkowymi (A.1.) i zdrowotnymi (A.2.):

Ryzyko składki i rezerw (A.1.1. oraz A.2.1.)

Ryzyko składki i rezerw związane jest z dwoma podmodułami ryzyka tj. rezerw oraz ryzykiem składki. W działalności zakładu ubezpieczeń obydwie te podryzyka mają podstawowe znaczenie oraz zbliżoną naturę i skutki. Materializacją ryzyka jest w obydwu przypadkach strata lub niekorzystna zmiana wartości zobowiązań ubezpieczeniowych. Należy podkreślić, że usługi ubezpieczeniowe oferowane w ramach działu II nie są jednorodną grupą. Istotnym czynnikiem dla rozpatrywanego rodzaju ryzyka jest ustanowiona długość okresu zgłaszania roszczenia oraz długość czasu, w którym może mieć miejsce zdiagnozowanie, że wystąpiło zdarzenie ubezpieczeniowe lub miało miejsce zmaterializowanie się jego wpływu. Z uwagi na powyższe inna jest istota ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej przede wszystkim w zakresie szkód osobowych w porównaniu do szkód z ubezpieczeń majątkowych. W ocenie potencjalnego wpływu na Spółkę, konieczne jest uwzględnienie również wielkości portfela ubezpieczeniowego dla danego rodzaju ryzyk. Obecnie podstawowym źródłem ryzyka składki i rezerw w działalności Spółki jest ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdów mechanicznych, zarówno co do skali potencjalnego problemu, jak i metodologicznych trudności oszacowania wartości rezerw techniczno-ubebezpieczeniowych oraz wyceny w składce ubezpieczeniowej przyszłych zobowiązań.

Rok 2021 był okresem, w którym wyniki techniczne i finansowe Spółki uległy poprawie, względem roku poprzedniego. W okresie tym stabilizowano nową platformę sprzedażową dla ubezpieczeń detalicznych. Spółka nie obserwowała już bezpośredniego wpływu wirusa Covid-19 na materializację ryzyk ubezpieczeniowych z uwagi na „otwieranie” ponownie działalności gospodarczej w kraju. Niemniej odczuwalne są w dalszym ciągu skutki ekonomiczne działalności organów państwa wynikające m.in. z problemu przeciwdziałania pandemii.

Reasumując rok 2021 w kontekście mitygacji ryzyka poprzez reasekurację należy zaznaczyć, że portfel ubezpieczeń OC komunikacyjnego w 2021 roku chroniony jest dwoma umowami reasekuracyjnymi: nieproporcjonalną oraz proporcjonalną. Przyjęte założenia związane z reasekuracją ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadacza pojazdów mechanicznych, oprócz transferu ryzyka ubezpieczeniowego, wpływają również pozytywnie na bezpieczeństwo finansowe Spółki w rozumieniu obniżenia ekspozycji na ryzyko ubezpieczeniowe – zgodnie z metodologią wyliczenia tego ryzyka w ramach formuły standardowej kapitałowego wymogu wypłacalności.

Bardzo ważnym jakościowo elementem działalności Spółki związanym z identyfikacją środowiska ryzyka rezerw były prace Komitetu ds. rezerw. W ich ramach były analizowane poniższe zagadnienia:

1. omówienie adekwatności rezerw szkodowych w podziale na grupy ubezpieczeń oraz rodzaje rezerw (nierenty, renty, regresy) zarówno wyceniane do celów rachunkowości jak i pod reżimem Wypłacalność II. W przypadku istotnych niedoborów/przeszacowań wskazano przyczyny odchyłeń;
2. zmiany w metodologii tworzenia rezerw techniczno-ubebezpieczeniowych – przedstawiono najważniejsze zmiany parametrów/założeń oraz wyjaśniono powody zmian;
3. dyskusja o możliwości pojawienia się nowych rodzajów szkód (w szczególności z polis odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych), ich monitorowania oraz koncepcją zmian systemowych umożliwiającą ich szczegółową rejestrację, a co za tym idzie w przyszłości – szczegółową analizę.

W 2021 roku Spółka przeprowadziła szereg dodatkowych badań dotyczących wyceny rezerw techniczno-ubebezpieczeniowych. Badania te były oparte na metodologii testów stresu KNF, Grupy VIG oraz własnej. Rezultatem badań było potwierdzenie bezpieczeństwa finansowego Spółki, albowiem zachowano nadwyżkę środków własnych powyżej kapitałowego wymogu wypłacalności. Spółka przeprowadziła również tzw. odwrócony test polegający na stwierdzeniu o jaką wartość należałoby podnieść rezerwy aby doprowadzić do sytuacji niespełniania wymogów bezpieczeństwa. Spółka przeprowadziła ten test w zakresie rezerw w grupie 10. W badaniu podlegał ocenie zarówno wzrost kapitałowego wymogu wypłacalności związany ze wzrostem miary

ryzyka rezerw oraz spadek środków własnych spowodowany zwiększeniem zobowiązania z tytułu rezerw szkodowych. Uwzględniono również wpływ mitygacji ryzyka poprzez reasekurację.

W przypadku składki, podstawowym miejscem generującym ryzyko w działalności zakładu ubezpieczeń, jest proces ustalania ceny za oferowaną usługę. Na prawidłowość ustalenia składki ubezpieczeniowej ma wpływ bardzo wiele czynników są to m.in.:

1. prawidłowość zastosowanego modelu kalkulacji składki;
2. dostępność i jakość danych;
3. proces uzgodnienia cen wdrożeniowych;
4. faktyczne zastosowanie ceny w oferowanych usługach.

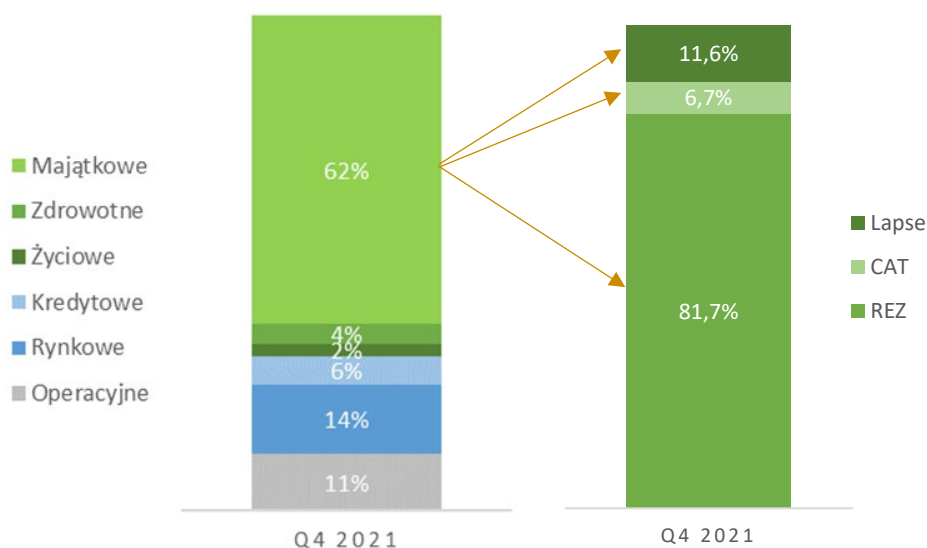
W działalności Spółki wskazane czynniki ryzyka były zarządzane na kilka sposobów:

1. w ramach prac Biura Aktuariatu dokonywane jest modelowanie aktuarialne cen dla ubezpieczeń komunikacyjnych;
2. poprzez wdrożenie procesu zarządzania produktem;
3. poprzez standaryzację procesu taryfikacji;
4. w ramach prac Komitetu Cenowo - Produktowego zarówno w związku z warunkami oferowanej usługi, jak i jej ceną.

W 2021 roku Spółka kontynuowała umowę reasekuracji kwotowej, zawartą w roku 2020. Umowa ta w pierwszej kolejności miała wpływ na ekspozycję na ryzyko składki, a następnie w związku ze zdarzeniami szkodowymi również na podmoduł związany z ryzykiem rezerw. Spółka weryfikowała również wpływ zwiększenia czynnika ryzyka dla podmodułu ryzyka składki i rezerw w przypadku ubezpieczeń majątkowych. Testem stresu przeprowadzonym w oparciu o ryzyko składki i rezerw był test opierający się o zwiększenie o 10% standardowego szoku dla każdej z linii biznesowych. Badanie przeprowadzane było w dwóch okresach na koniec 2020 roku oraz na koniec 3 kwartału 2021 roku.

Tabela 15. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka w ubezpieczeniach majątkowych.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2020	31.12.2021	Zmiana
Ryzyko w ubezpieczeniach majątkowych	194 970	196 905	1 935
Ryzyko składki i rezerw	188 975	190 558	1 583

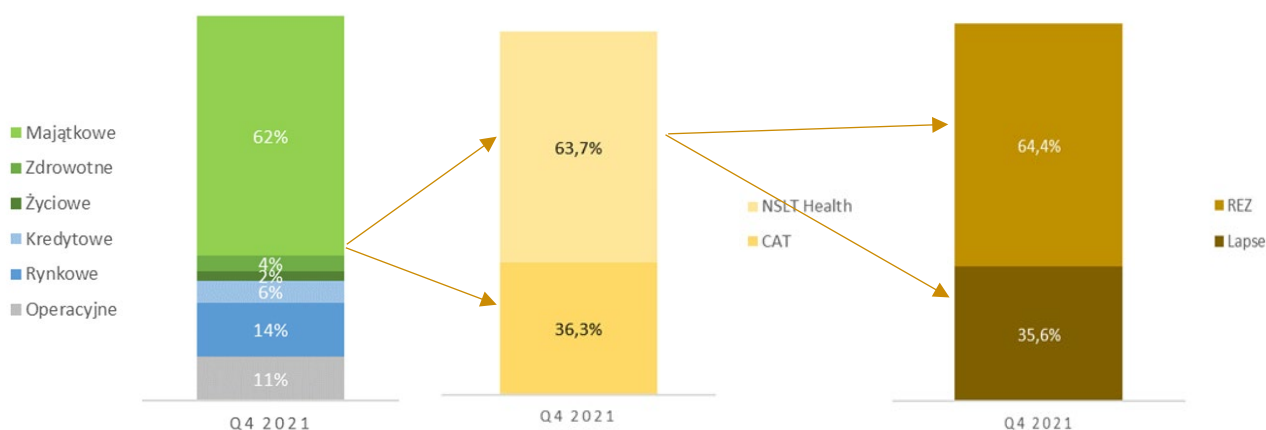
W przypadku modułu ryzyka ubezpieczeniowego w ubezpieczeniach zdrowotnych, podobnie jak dla ubezpieczeń majątkowych, wyróżnia się dla zakładu ubezpieczeń działu II trzy grupy ryzyk: ryzyko składki i rezerw, ryzyko lapsów i ryzyko katastroficzne.

Ryzyko składki i rezerw dla ubezpieczeń osobowych i zdrowotnych jest głównym ryzykiem w tym module ryzyk. Mimo powyższego, oceniane jest ono jakościowo jako niemające znacznego wpływu na prowadzoną przez Spółkę działalność. Ocena ta nie zmieniła się w porównaniu do roku 2020. Ryzyko to ma zdecydowanie mniejsze znaczenie niż tożsame ryzyko składki i rezerw dla ubezpieczeń majątkowych. W tym przypadku okres odpowiedzialności oraz procesu dochodzenia roszczeń od zakładu ubezpieczeń jest krótszy niż dla ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej. Linią generującą ryzyko w rozumieniu systemu Wyłączalności II są zarówno w przypadku ryzyka składki, jak i ryzyka rezerw ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych.

W działalności Spółki ryzykiem generującym wyższy wymóg kapitałowy jest ryzyko składki. W tym kontekście znaczenie ma presja konkurencyjna innych zakładów ubezpieczeń. W 2021 roku ma miejsce kontynuowanie transferu ryzyka dla ubezpieczeń zdrowotnych w ramach umowy reasekuracji w przypadku usług ubezpieczeniowych w ramach 1 grupy określonej w ustawie o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (tzw. „Personal Accident”), co utrzymuje na relatywnie niskim poziomie przedmiotowe ryzyko w zakresie wymogu kapitałowego. Czynnikiem w dalszym ciągu kluczowym, lecz niemającym już tak zdecydowanego wpływu na kształtowanie się rynku ubezpieczeń zdrowotnych jest pandemia Covid-19. W przypadku ubezpieczeń zdrowotnych miał miejsce wzrost zachorowań, co wpływa również na liczbę i wartość zgłaszanych roszczeń. Portfel Spółki w tym zakresie obejmuje przeważnie ubezpieczenia turystyczne oraz szkolne. Wobec powyższego wpływ wspomnianego czynnika nie generuje nadmiernej ekspozycji na ryzyko ubezpieczeniowe.

Tabela 16. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka w ubezpieczeniach zdrowotnych.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2020	31.12.2021	Zmiana
Ryzyko w ubezpieczeniach zdrowotnych	12 957	12 929	-28
Ryzyko składki i rezerw	8 847	8 911	64

Ryzyko katastroficzne (A.1.2. oraz A.2.2.)

Ryzyko katastroficzne jest definiowane jako ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań ubezpieczeniowych, wynikające ze znacznej niepewności założeń dotyczących wyceny i tworzenia rezerw związanych z ekstremalnymi lub wyjątkowymi zdarzeniami. W działalności Spółki oraz w systemie Wyłączalności II ryzyko to zawiera się zarówno w ryzyku ubezpieczeń majątkowych, jak i zdrowotnych i jest podzielone na:

1. ryzyko o charakterze katastrof naturalnych;
2. ryzyko o charakterze katastrof spowodowanych przez człowieka;

3. pozostałe ryzyka katastroficzne.

Podstawowym narzędziem zarządzania ryzykiem katastroficznym w Spółce jest wspomniany wcześniej transfer ryzyka poprzez reasekurację. Dodatkowo Spółka unika niektórych rodzajów ryzyk ubezpieczeniowych generujących nadmierną ekspozycję na ryzyko lub takich, w przypadku których nie ma odpowiedniego doświadczenia w zarządzaniu.

W 2021 roku ochrona nieproporcjonalna portfela ubezpieczeń majątkowych i inżynierskich pozwala na wygenerowanie dużej pojemności reasekuracyjnej umożliwiającej rozwój tego portfela przede wszystkim w części korporacyjnej, zabezpieczając jednocześnie przed kumulacją odpowiedzialności w przypadku szkody katastroficznej. Spółka partycypuje w grupowej umowie NatCat i uzupełnia to pokrycie dodatkową umową „Overspill” zabezpieczającą różnicę wynikającą z zasad kalkulacji ekspozycji pomiędzy modelami. Ponadto Spółka partycypuje w umowie reasekuracji nadwyżki zagregowanych szkód. W ramach niezależnej oceny ryzyka katastroficznego (analizy wrażliwości ryzyka) Spółka poddała się zewnętrznemu badaniu w zakresie ekspozycji na ryzyko powodzi, huraganu oraz gradobicia. Przeprowadzona analiza dotyczyła portfeli ubezpieczeń majątkowych i inżynierskich, transportowych oraz auto-casco Spółki według ekspozycji brutto (bez uwzględnienia jakiegokolwiek ochrony reasekuracyjnej). Wyniki badania wskazują, że dla każdego z zastosowanych modeli ekspozycja jest dużo mniejsza od posiadanej przez Spółkę pojemności reasekuracyjnej dla ryzyka przy 200-letnim okresie nawrotu. Spółka utrzymuje zatem w dalszym ciągu bardzo konserwatywne podejście do ochrony ekspozycji reasekuracją.

W przypadku podmodułu ryzyka katastrof spowodowanych przez człowieka w ubezpieczeniach majątkowych i inżynierskich w 2020 roku Spółka zakupiła dodatkową ochronę reasekuracyjną „PML error” w celu pokrycia szkody przekraczającej standardową wartość pojemności umowy oraz kontynuuje tę umowę w 2021 roku. Pokrycie to stanowi dodatkową pojemność w ramach tej samej umowy obligatoryjnej nadwyżki szkody ryzyk majątkowych i inżynierskich, która w całości uplasowana jest w panelu pięciu reasekuratorów o bardzo dobrej jakości kredytowej. Umowa ta stanowi spójną całość w zakresie podziału ryzyka ubezpieczeniowego w niniejszych aspektach t.j. a) kalkulacji PML oraz b) związanym z samą kalkulacją ryzykiem błędu. Zmiany dotyczące umów reasekuracyjnych w zakresie portfela ubezpieczeń OC komunikacyjnego zostały opisane w części dotyczącej ryzyka składki i rezerw. Umowami obligatoryjnymi chronione były także portfele ubezpieczeń OC ogólnego i zawodowego, ryzyk transportowych oraz gwarancji ubezpieczeniowych.

Spółka, oprócz działalności bezpośredniej, akceptuje ryzyka ubezpieczeniowe także w drodze reasekuracji czynnej. Ryzyka tak jak w okresach wcześniejszych, o ile przyjmowane są na bazie fakultatywnej i proporcjonalnej, podlegają dalszej retrocesji do umów reasekuracji biernej obligatoryjnej.

W przypadku ubezpieczeń zdrowotnych wpływ na obniżenie wymogów kapitałowych dla podmodułu szkód masowych ma ww. umowa reasekuracji grupowej. W przypadku ryzyka koncentracji wypadków została zawarta nowa umowa kontynuująca dotychczasowy program. Scenariuszem generującym wymóg kapitałowy jest śmierć wszystkich pasażerów oczekujących na transport. W przypadku ryzyka pandemii w dalszym ciągu nie ma miejsce transfer ryzyka w ramach reasekuracji, z uwagi na niską ekspozycję na ryzyko. Ryzyka katastroficzne są drugą pod względem wymogu kapitałowego grupą ryzyk w ubezpieczeniach zdrowotnych.

Tabela 17. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka ubezpieczeniowego – katastroficznego.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2020	31.12.2021	zmiana
Ryzyko w ubezpieczeniach majątkowych	194 970	196 905	1 935
Ryzyko katastroficzne	13 806	15 543	1 737
Ryzyko w ubezpieczeniach zdrowotnych	12 957	12 929	-28
Ryzyko katastroficzne	5 729	5 816	87

Ryzyko lapsów (A.1.3. oraz A.2.3.)

Ryzyko lapsów definiowane jest jako ryzyko związane z rezygnacjami ubezpieczonych z ochrony ubezpieczeniowej w trakcie umowy. Ryzyko to wiąże się z poniesieniem kosztów przez zakład ubezpieczeń związanych z zawarciem i utrzymaniem umowy ubezpieczenia oraz niekorzystnym wpływem na Spółkę braku dochodu z tytułu rozwiązywanej umowy. Wpływ na wartość tego ryzyka ma również stosowany program reasekuracji oraz dochodowość danej linii biznesowej. W przypadku ubezpieczeń zdrowotnych ryzyko to, mimo generowania wymogu kapitałowego ma minimalne znaczenie dla działalności Spółki i wydaje się przeszacowane z uwagi m.in. na ubezpieczenia turystyczne, w przypadku których z uwagi na istotę tego ubezpieczenia oraz jego krótkoterminowy charakter samo rozwiązanie umowy przez klienta Spółki jest co do zasady nieracjonalne.

Tabela 18. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka lapsów.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2020	31.12.2021	zmiana
Ryzyko w ubezpieczeniach majątkowych	194 970	196 905	1 935
Ryzyko lapsów	28 403	27 141	-1 262
Ryzyko w ubezpieczeniach zdrowotnych	12 957	12 929	-28
Ryzyko lapsów	5 231	4 931	-300

Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach majątkowych o charakterze życiowym (A.3)

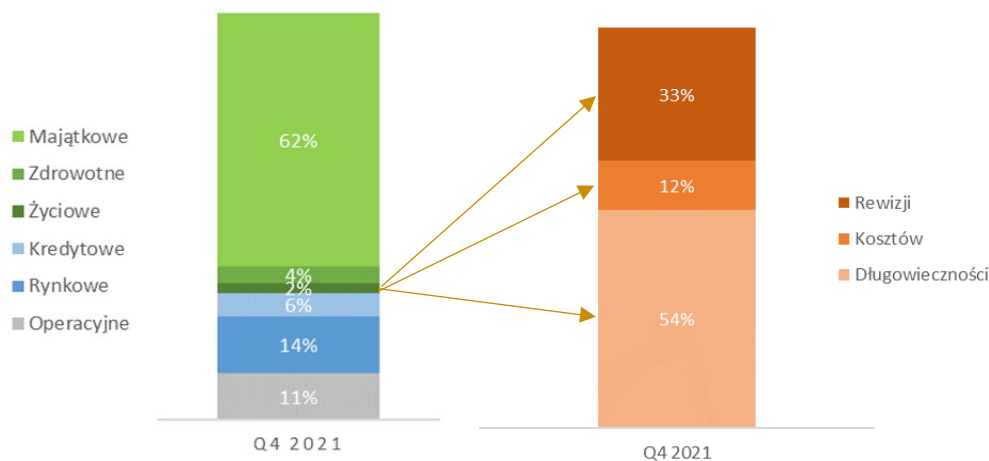
W przypadku ryzyka ubezpieczeniowego dla ubezpieczeń majątkowych zbliżonego do ryzyk o charakterze życiowych należy podkreślić, że ryzyka te generują niewielkie wymogi kapitałowe. Obliczane są one w procentowej relacji do miary ryzyka z podmodułu rezerw. W związku z powyższym zmienną determinującą ten szok jest sama wartość rezerwy. Ryzyka te z uwagi na długoterminowość zobowiązań są potencjalnie istotne z uwagi na czynniki prawne, które mogą istotnie zmienić założenia co do wielkości przepływów finansowych związanych z rentami. W 2021 głównymi czynnikami wpływającym na wielkość zobowiązań Spółki były:

1. istotna zmiana stopy wolnej od ryzyka;
2. kontynuowanie umów reasekuracyjnych.

Przeciwdziałając materializacji ryzyka zmiany wartości długoterminowych zobowiązań z tytułu rent na skutek zmian otoczenia rynkowo – prawnego, Spółka kontynuuje proces kapitalizacji rent.

Tabela 19. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka w ubezpieczeniach życiowych.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2020	31.12.2021	Zmiana
Ryzyko w ubezpieczeniach życiowych	8 285	7 665	-620

Ryzyko ochrony poziomu udziału własnego (A.4.)

Z uwagi na znaczny poziom ekspozycji brutto na ryzyko katastroficzne, Spółka wydzieliła w analizach nieujęte w ramach formuły standardowej ryzyko ochrony poziomu udziału własnego. Ryzyko to jest na bieżąco monitorowane, każdorazowo Biuro Reasekuracji zobligowane jest do przekazania do Biura Zarządzania Ryzykiem informacji o przekroczeniu pożądanej wartości udziału własnego. Wymóg ten jest równocześnie sprawdzany w ramach audytów Biura Audytu Wewnętrznego. W dalszym ciągu obserwuje się małą ekspozycję na przedmiotowe ryzyko, jednakże należy je ściśle monitorować, aby zabezpieczyć Spółkę przed możliwością wystąpienia tego typu zdarzenia. Z uwagi na wspomniane bardzo niskie prawdopodobieństwo wystąpienia tego ryzyka oraz niską ekspozycję, zostało pominięte, jako nieistotne w szacowaniu potencjalnych wymogów kapitałowych w ramach Własnej Oceny Ryzyka i Wypłacalności (ekspozycja związana jest z możliwością przekroczenia udziału własnego w wyniku skumulowania obok siebie dwóch niezależnych ryzyk, przy czym zdarzenie ubezpieczeniowe musiałoby być wspólne w wypadku szkody). Maksymalny zachówek Spółki został ustalony w większości przypadków na dotychczasowym poziomie 2,5 mln zł. Poziom ten jest niższy od wskazanego w procedurze, maksymalnego poziomu 3% wysokości środków własnych planowanych na kolejny rok. Poziom ten odzwierciedla niską skłonność Spółki do akceptacji ryzyka na udziale własnym - z uwagi na możliwy jego transfer w drodze reasekuracji. Do powyższego poziomu dostosowane zostały umowy reasekuracji obligatoryjnej na rok 2021, nadwyżkę ryzyka przenosząc na reasekuratorów.

Koncentracja w ramach ryzyka ubezpieczeniowego

Mając na uwadze wymagania określone przez KNF, Spółka dokonała przeglądu ryzyk ubezpieczeniowych w kontekście identyfikacji koncentracji ryzyka. W stosunku do 2020 roku nie dokonano zmian w zakresie analizy tego ryzyka, nie uległy również zmianie potencjalne uwarunkowania generujące koncentrację ryzyka. Z uwagi na założenia metodologii wyliczenia wymogów kapitałowych zgodnie z formułą standardową zidentyfikowane zostały poniższe ekspozycje:

1. ryzyko koncentracji wypadków masowych dla ryzyk katastroficznych o charakterze ubezpieczeń zdrowotnych, nie miała miejsce istotna zmiana koncentracji ryzyka brutto w tym zakresie w 2021 roku względem roku 2020 – ryzyko zostało opisane w stosownym podrozdziale niniejszego sprawozdania; Została zawarta nowa umowa kontynuująca dotychczasowy program ubezpieczeniowy.
2. ryzyko związane z pożarem w module ryzyka katastroficznego spowodowanego przez człowieka dla ubezpieczeń majątkowych. W 2021 nastąpiła zmiana w zakresie lokalizacji przedmiotu ubezpieczenia, jednakże Spółka kontynuując zasadę wyodrębniania największego ryzyka ubezpieczeniowego bez uwzględnienia reasekuracji (ryzyko brutto) – przy założeniu sumy sum ubezpieczenia w określonym w przepisach prawa promieniu. Podejście to właściwie odzwierciedla bezpieczeństwo finansowe Wiener TU S.A. Generuje ono wyższe wymogi kapitałowe niż potencjalne najwyższe ryzyko netto, co w efekcie przy niezmienionej ekspozycji netto, zwiększyło ekspozycję brutto oraz zwiększyło pulę ryzyka mitygowanego w ramach reasekuracji – ryzyko to w dalszym ciągu opiera się o najwyższą ekspozycję brutto;
3. ryzyko związane z gwarancjami ubezpieczeniowymi w module ryzyka katastroficznego spowodowanego przez człowieka dla ubezpieczeń majątkowych - nie nastąpiła istotna zmiana ekspozycji w tym zakresie w 2021 roku – ryzyko to opiera się m.in. o najwyższe ekspozycje netto.

W pozostałych ryzykach ubezpieczeniowych nie została zidentyfikowana istotna koncentracja ryzyka.

Strategia zarządzania ryzykiem ubezpieczeniowym

W 2021 roku nie dokonano zmian w strategii zarządzania ryzykiem w kontekście ryzyk ubezpieczeniowych. Strategia Spółki jak dotychczas będzie charakteryzowała się niskim apetytem na ryzyko. Zachowano zasadę transferu ryzyka powyżej 2,5 mln zł. Ponadto, dla linii biznesowych nieobjętych reasekuracją, umowy ubezpieczenia mogą być zawarte na sumę ubezpieczenia w większości przypadków nieprzekraczającą 2,5 mln zł.

Zostały również utrzymane założenia odnośnie dotychczasowych metod zarządzania ryzykiem ubezpieczeniowym. Przewiduje się w dalszym ciągu nacisk na działania ograniczające ryzyko przez ich właścicieli, odpowiedzialnych równocześnie za zarządzanie poszczególnymi liniami biznesowymi.

Ocena wpływu pandemii wirusa Covid-19 na działalność Spółki

Określenie ryzyka zgodnie z Mapą ryzyka	Ocena wpływu na wymóg kapitałowy	Ocena wpływu na pozostałą działalność Spółki
A.1.1. Ryzyko składki i rezerw dla ryzyk majątkowych	Spadek ryzyka składki i rezerw z uwagi na zmniejszenie miary ryzyka związany z ograniczaniem wolumenu sprzedaży	Wzrost ryzyka związany z niepewnością dotyczącą rozwoju portfela ubezpieczeniowego w kontekście szkodowym
A.1.2. Ryzyko katastroficzne dla ryzyk majątkowych		
A.1.2.1. Ryzyko NCAT	Brak wpływu	Brak wpływu
A.1.2.3. ryzyko MMCAT	Brak wpływu	Brak wpływu
A.1.2.4. pozostałe ryzyka katastroficzne	Brak wpływu	Brak wpływu
A.1.3. Ryzyko lapsów dla ryzyk majątkowych	Brak wpływu	Wzrost ryzyka związany z sytuacją ekonomiczną klientów
A.2.1. Ryzyko składki i rezerw dla ryzyk zdrowotnych	Spadek ryzyka składki i rezerw z uwagi na zmniejszenie miary ryzyka związany z ograniczaniem wolumenu sprzedaży	Wzrost ryzyka związany z niepewnością dotyczącą rozwoju portfela ubezpieczeniowego w kontekście szkodowym
A.2.2. Ryzyko katastroficzne dla ryzyk zdrowotnych		
A.2.2.1. Ryzyko koncentracji wypadków	Brak wpływu	Brak wpływu
A.2.2.2. Ryzyko wypadków masowych	Brak wpływu	Brak wpływu
A.2.2.3. Ryzyko pandemii	Spadek miary ryzyka związany z ograniczaniem wolumenu sprzedaży	Wzrost ryzyka związany z niepewnością dotyczącą rozwoju portfela ubezpieczeniowego w kontekście szkodowym
A.2.3. Ryzyko lapsów dla ryzyk zdrowotnych	Brak wpływu	Wzrost ryzyka związany z sytuacją ekonomiczną klientów
A.3.1. Ryzyko długowieczności	Brak wpływu	Wzrost ryzyka związany z ogólną sytuacją gospodarczą
A.3.2. Ryzyko kosztów	Brak wpływu	Wzrost ryzyka związany z ogólną sytuacją gospodarczą
A.3.3. Ryzyko rewizji wysokości rent	Brak wpływu	Wzrost ryzyka związany z ogólną sytuacją gospodarczą
A.4. Ryzyko ochrony poziomu udziału własnego	Nieujęte w wymogu kapitałowym	Brak wpływu

Prospektywny opis planowanych metod zarządzania poszczególnymi ryzykami

W kolejnych okresach działalności Zarząd Spółki przewiduje tak jak w roku 2021:

- kontynuowanie cesji ryzyka w ramach reasekuracji grupowej QS dla ubezpieczeń NNW – transfer ryzyka (TR),
- w zakresie działań o charakterze jakościowym:

- kontynuowanie dotychczasowo prowadzonych działań w obszarze przeciwdziałania przestępczości ubezpieczeniowej – redukcja ryzyka (RR),
- kontynuowanie analizy czynników ryzyka katastroficznego – zapobieganie ryzyku (ZR)
- kontrolę instytucjonalną jakości danych ujętych w systemach informatycznych – zapobieganie ryzyku (ZR),
- w ramach realizacji standardowych zadań funkcji kluczowych Spółka zamierza również kontynuować rutynowe działania w zakresie zarządzania ryzykiem ubezpieczeniowym, w tym przede wszystkim poprzez funkcje aktuarialną, badanie adekwatności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz taryf ubezpieczeniowych – zapobieganie ryzyku (ZR). Na podstawie uzyskiwanych wyników podejmowane będą decyzje biznesowe dotyczące oferowanych przez Spółkę usług ubezpieczeniowych.

Biorąc pod uwagę wybuch wojny na Ukrainie do przedmiotowego raportu dołączono wstępną ocenę ryzyka wpływu tego zdarzenia na działalność Spółki w perspektywie kolejnych okresów.

Ocena wpływu konfliktu zbrojnego na Ukrainie na działalność Spółki

Określenie ryzyka zgodnie z Mapą ryzyka	Ocena wpływu na wymóg kapitałowy	Ocena wpływu na pozostałą działalność Spółki
A.1.1. Ryzyko składki i rezerw dla ryzyk majątkowych	Wpływ trudny do określenia z uwagi na przeciwstawne czynniki 1. Spadek przypisu składki; 2. Wzrost rezerw z uwagi na wzrost szkodowości.	Wzrost ryzyka związany z niepewnością dotyczącą rozwoju portfela ubezpieczeniowego w kontekście szkodowym
A.1.2. Ryzyko katastroficzne dla ryzyk majątkowych		
A.1.2.1. Ryzyko NCAT	Brak wpływu	Brak wpływu
A.1.2.3. ryzyko MMCAT	Potencjalny wzrost szkodowości na skutek czynników makroekonomicznych	Potencjalny wzrost szkodowości na skutek czynników makroekonomicznych
A.1.2.4. pozostałe ryzyka katastroficzne	Potencjalny wzrost szkodowości na skutek czynników makroekonomicznych	Potencjalny wzrost szkodowości na skutek czynników makroekonomicznych
A.1.3. Ryzyko lapsów dla ryzyk majątkowych	Brak wpływu	Wzrost ryzyka związany z sytuacją ekonomiczną klientów
A.2.1. Ryzyko składki i rezerw dla ryzyk zdrowotnych	Spadek ryzyka składki i rezerw z uwagi na zmniejszenie miary ryzyka związany z ograniczaniem wolumenu sprzedaży. Potencjalny wzrost szkodowości na skutek czynników makroekonomicznych	Wzrost ryzyka związany z niepewnością dotyczącą rozwoju portfela ubezpieczeniowego w kontekście szkodowym
A.2.2. Ryzyko katastroficzne dla ryzyk zdrowotnych		
A.2.2.1. Ryzyko koncentracji wypadków	Brak wpływu	Brak wpływu
A.2.2.2. Ryzyko wypadków masowych	Brak wpływu	Brak wpływu
A.2.2.3. Ryzyko pandemii	Spadek miary ryzyka związany z ograniczaniem wolumenu sprzedaży	Wzrost ryzyka związany z niepewnością dotyczącą rozwoju portfela ubezpieczeniowego w kontekście szkodowym
A.2.3. Ryzyko lapsów dla ryzyk zdrowotnych	Brak wpływu	Wzrost ryzyka związany z sytuacją ekonomiczną klientów
A.3.1. Ryzyko długowieczności	Brak wpływu	Wzrost ryzyka związany z ogólną sytuacją gospodarczą

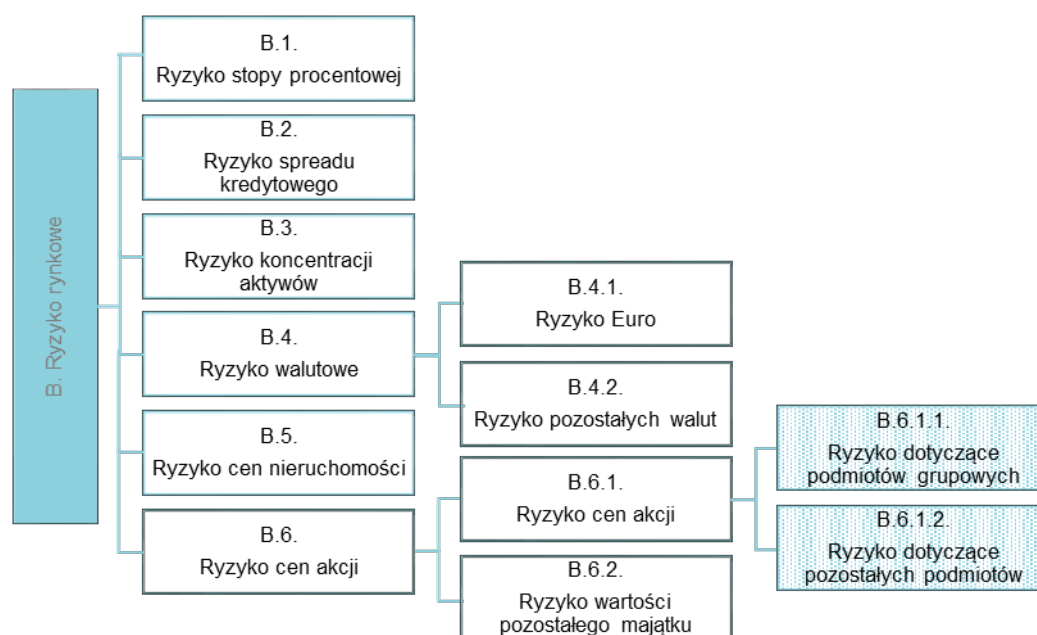

A.3.2. Ryzyko kosztów	Brak wpływu	Wzrost ryzyka związany z ogólną sytuacją gospodarczą
A.3.3. Ryzyko rewizji wysokości rent	Brak wpływu	Wzrost ryzyka związany z ogólną sytuacją gospodarczą
A.4. Ryzyko ochrony poziomu udziału własnego	Nieujęte w wymogu kapitałowym	Brak wpływu

C.2. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe jest definiowane jako ryzyko wynikające z wahań poziomu lub zmienności rynkowych cen instrumentów finansowych, które mają wpływ na wartość aktywów i zobowiązań Spółki. Odzwierciedla ono strukturalne niedopasowanie aktywów i zobowiązań, w szczególności w odniesieniu do czasu ich trwania. Ryzyko rynkowe w działalności Spółki obejmuje ryzyka zaprezentowane na schemacie 12. W stosunku do roku ubiegłego nie nastąpiły istotne zmiany w tym zakresie.

Schemat 12. Struktura ryzyka rynkowego Spółki.

W przypadku ryzyk rynkowych, mając na uwadze strukturę portfela lokat, Spółka narażona jest na ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe, ryzyko cen akcji, ryzyko spreadu, ryzyko koncentracji oraz ryzyko cen nieruchomości.

Ryzyko stopy procentowej oraz ryzyko walutowe wynikają z niedopasowania struktury i terminów wymagalności zobowiązań i zapadalności aktywów. Wzrost tego ryzyka uzależniony jest od wzrostu portfela ubezpieczeń. Dodatkowo w przypadku ryzyka walutowego istotnym aspektem są pozostałe zobowiązania Spółki wyrażone w walucie obcej np. najmy.

Ryzyko cen akcji ma coraz większe znaczenie w działalności Spółki i wpływa istotnie na łączną wartość ryzyka rynkowego, z uwagi na projekty grupowe oraz na zasady wyliczania wymogów kapitałowych systemu Wyłączalność II. W działalności Spółki obejmuje ono, co do zasady partycypację w powiązanych podmiotach z grupy oraz dla podmodułu ryzyka typu drugiego ekspozycję związaną z pozostałymi składnikami aktywów. Oznacza to, że wszelkie składniki majątku niewymienione wprost w metodologii wyliczenia wymogów

kapitałowych Wypłacalność II (jak np. rzeczowe składniki majątku) są stresowane najwyższym w ramach formuły standardowej szokiem stanowiącym sumę 49% i symetrycznego dopasowania. Szok ten w przypadku drobnych składników majątku, łatwych do upłynnienia na krajowym rynku, jest bardzo wysoki.

Ryzyko spreadu i ryzyko koncentracji w działalności Spółki związane są, w przypadku wymogów kapitałów w głównej mierze, z inwestycjami w obligacje skarbowe denominowane w walucie innej niż waluta krajowa, obligacjami korporacyjnymi oraz z udziałami w jednostkach powiązanych. W szerszym ujęciu dotyczy całego portfela inwestycyjnego Spółki. Ryzyko nieruchomości obecnie obejmuje, zgodnie z zasadą analizy pierwotnego ryzyka, umowy leasingu.

Spółka na mocy obowiązujących przepisów prawa w zakresie działalności lokacyjnej zobowiązana jest do prowadzenia jej w sposób zapewniający wysoki stopień bezpieczeństwa i rentowności lokat przy równoczesnym odpowiednim poziomie ich płynności. Spółka w zarządzaniu tym ryzykiem, oprócz własnych wyliczeń i badań, wykorzystuje dane uzyskane z Grupy VIG. Przeprowadzane jest podwójne sprawdzenie uzyskanych samodzielnie danych jak i wartości przedstawianych za pośrednictwem wyspecjalizowanych jednostek Grupy VIG odpowiadających za grupowe zarządzanie ryzykiem rynkowym.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka posiadała w portfelu inwestycyjnym przede wszystkim polskie skarbowe instrumenty dłużne oraz instrumenty w 100% gwarantowane przez Skarb Państwa – denominowane w polskich złotych oraz w euro.

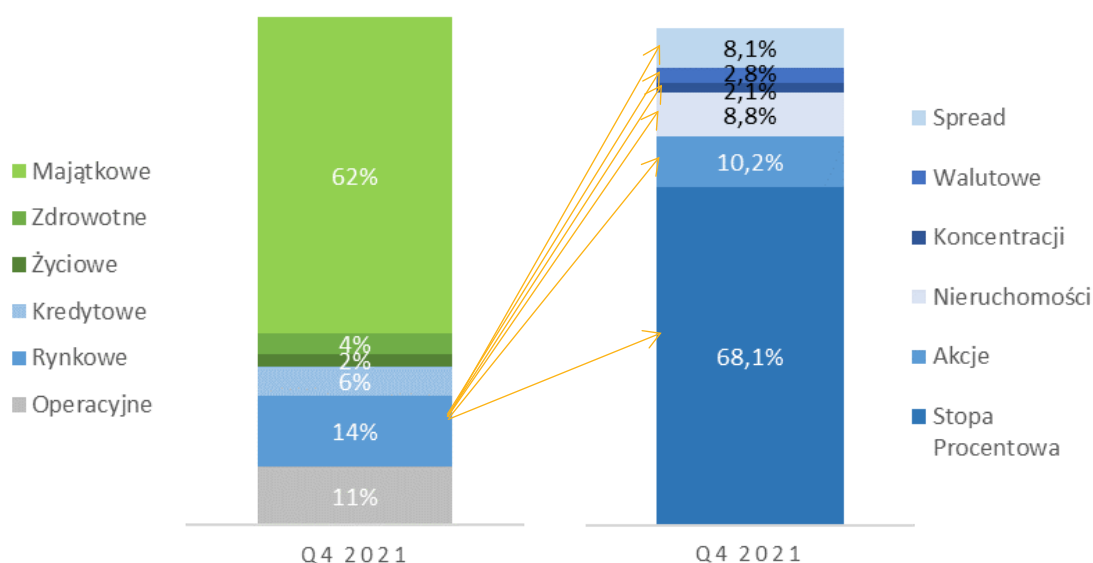
Spółka przeprowadziła badanie ilościowe na danych finansowych za 2021 rok, w którym oceniono wymogi kapitałowe dla:

1. stopy procentowej;
2. waluty;
3. spreadu;
4. koncentracji;
5. cen akcji;
6. cen nieruchomości.

Największą część ryzyka rynkowego na koniec 2021 roku, z udziałem 68,1%, stanowiło ryzyko stopy procentowej.

Tabela 20. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka rynkowego.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2020	31.12.2021	Zmiana
Ryzyko rynkowe	24 678	43 684	19 006

Ryzyko stopy procentowej (B.1)

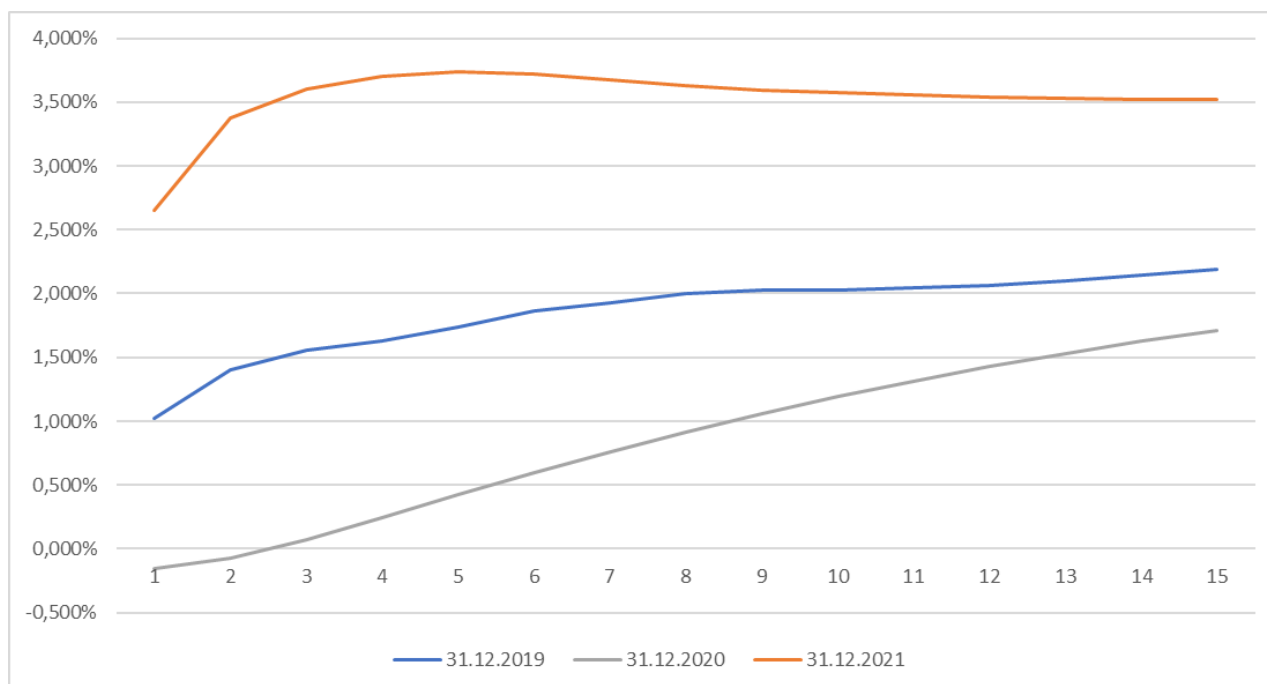
Ryzyko stopy procentowej definiowane jest jako wrażliwość wartości aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych na zmiany w strukturze czasowej stóp procentowych lub wahania zmienności stóp procentowych. W 2021 roku nie uległa zmianie dotychczasowa polityka lokacyjna i jest ona ukierunkowana na skarbowe dłużne papiery wartościowe. Instrumenty te są narażone na ryzyko stopy procentowej, objawiające się poprzez spadek wartości godziwej poszczególnych obligacji w przypadku wzrostu stóp procentowych. Ryzyko stopy procentowej w obszarze inwestycyjnym korygowane jest poprzez równoległy spadek wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Natomiast spadek stóp procentowych powoduje wzrost wartości godziwej obligacji przy równoczesnym wzroście wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Po pandemicznych obniżkach podstawowych stóp procentowych NBP w przeciągu 2020 roku, sprowadzających ich poziomy do rekordowo niskich, w październiku 2021r nastąpiła pierwsza od 9 lat podwyżka. Za zmianą przemawiały obawy o utrwalenia się zbyt wysokiej inflacji: „Inflacja w Polsce według szybkiego szacunku GUS wzrosła we wrześniu br. do 5,8% w ujęciu rok do roku, a w ujęciu miesięcznym wyniosła 0,6%. Podwyższona inflacja wynika w głównej mierze z oddziaływania czynników niezależnych od krajowej polityki pieniężnej, w tym wyższych niż przed rokiem cen surowców energetycznych i żywnościowych na rynkach światowych, wcześniejszych podwyżek cen energii elektrycznej i opłat za wywóz śmieci oraz globalnych zaburzeń w transporcie i funkcjonowaniu łańcuchów dostaw. Dodatnio na dynamikę cen oddziałuje także trwające ożywienie gospodarcze, w tym wzrost dochodów gospodarstw domowych.”

O kolejnej podwyżce Rada Polityki Pieniężnej zdecydowała w listopadzie. Stopa referencyjna została podniesiona o 75 bp., do 1,25%, co stanowiło największy wzrost od sierpnia 2000 roku. Podwyżką stóp w grudniu wszystkie stopy NBP zostały podniesione o 50 pkt bazowych. Pomimo następnych podwyżek na początku 2022 roku, nadal przewiduje się kolejne, co sprawia że obecny cykl podwyżek jest bardzo dynamiczny.

Struktura stopy wolnej od ryzyka została przedstawiona na poniższym wykresie.

Wykres 3. Zmiana krzywej stopy wolnej od ryzyka.

Obecnie ma miejsce bardzo duża niepewność, co do wartości i przebiegu stopy wolnej od ryzyka. Wzrost stóp procentowych wpłynął negatywnie na wycenę portfela inwestycyjnego Spółki, który jedynie częściowo jest rekompensowany wyceną rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Sytuację osłabia również pogorszenie płynności poszczególnych instrumentów skarbowych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa zarówno z uwagi na stronę popytową (nieprzewidywalność kolejnych decyzji Rady Polityki Pieniężnej) jak i podaźową (niechęć do realizacji obecnych strat w kapitałach Spółek).

Biorąc pod uwagę istotność ryzyka stopy procentowej w wyliczeniu wymogów kapitałowych, sytuację związaną z Covid-19 oraz wpływ wyceny obligacji skarbowych na wynik inwestycyjny, przeprowadzono szereg testów stresu dotyczących tego ryzyka. Dotyczyły one zarówno 2020 roku, 2 i 3 kwartału 2021 roku, planów związanych z 2021 rokiem jak i alternatywnego planu dla roku 2022. Analizując przeprowadzone testy stresu można przyjąć, że punktowe zmiany krzywej stopy procentowej nie zagrażały wypłacalności Spółki oraz że współczynniki wypłacalności zostały dotrzymane. Z uwagi na problem Covid-19 badanie przeprowadzono na danych za Q2 2021 roku. Badanie było przeprowadzone w oparciu o własną metodologię. Założone scenariusze były zbliżone do tych związanych z końcem roku 2020 i polegały na wyznaczeniu nowej krzywej wolnej od ryzyka dla PLN. Również w tym przypadku zmiany krzywej stopy procentowej nie zagrażały wypłacalności Spółki.

Spółka przygotowując się do zamknięcia roku 2021, w związku z istotnymi zmianami wprowadzonymi przez Radę Polityki Pieniężnej w zakresie stóp referencyjnych, przeprowadziła dodatkowe testy stresu na bazie Q3 2021 roku. Polegały one ponownie na zastąpieniu stopy wolnej od ryzyka wyznaczonej na Q3 inną zbliżoną do przewidywanej na koniec 2021 roku. Podobny charakter testów stresu miały badania przeprowadzone na danych planistycznych na koniec roku 2021. Jeden z nich opierał się o metodologię KNF'u. We wszystkich badaniach Spółka zachowała nadwyżkę środków własnych ponad kapitałowy wymóg wypłacalności. Stan ten spowodowany był wysokością wskaźnika wypłacalności Spółki na koniec 2020 roku oraz prowadzoną przez Spółkę polityką lokacyjną mającą na celu jak najlepsze dopasowanie przepływów pieniężnych pomiędzy rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi i aktywami.

W zakresie realizowanej Strategii Zarządzania Ryzykiem oraz z uwagi na obecną sytuację finansową Spółka, oprócz dłużnych instrumentów skarbowych, nabyła również gwarantowane w pełni przez Skarb Państwa obligacje

Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) oraz obligacje Polskiego Funduszu Rozwoju S.A (PFR). Obydwa rodzaje instrumentów spełniają w pełni wymogi określone w art. 215 Rozporządzenia delegowanego. W 4 kwartale 2021 roku zakupiono również fundusze inwestycyjne TFI z grupy VIG.

Spółka kontynuuje realizowanie bezpiecznej strategii inwestycyjnej opierającej się o dłużne instrumenty skarbowe. Ryzyko stopy procentowej ma równocześnie charakter odwracalny, tzn. w przypadku utrzymania instrumentu do chwili wykupu, część strat związanych z wyceną ulegnie redukcji. Ważnym aspektem w zakresie uzyskiwanych przez Spółkę wyników dotyczących wymogu związanego ze stopą procentową jest ograniczenie szoku po stronie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych poprzez reasekurację portfela ubezpieczeń komunikacyjnych. Spółka istotnie mitygując ryzyko rezerw, otwiera pozycję po stronie aktywnej bilansu z uwagi na portfel inwestycyjny.

Tabela 21. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka stopy procentowej.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2020	31.12.2021	Zmiana
Ryzyko stopy procentowej	22 353	40 635	18 282

Ryzyko spreadu (B.2.) i ryzyko koncentracji (B.3.)

Ryzyko spreadu kredytowego odzwierciedla wrażliwość wartości aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych na zmiany w poziomie spreadów kredytowych w odniesieniu do struktury czasowej stóp procentowych papierów wartościowych pozbawionych ryzyka lub wahań ich zmienności. Ryzyko koncentracji aktywów definiuje się jako ryzyko, na które jest narażony zakład ubezpieczeń i które wynika z braku dywersyfikacji portfela aktywów lub dużej ekspozycji na ryzyko niewykonania zobowiązania przez pojedynczego emitenta papierów wartościowych lub grupę powiązanych emitentów.

Na koniec 2021 roku ryzyko koncentracji związane było z euroobligacjami, natomiast ryzyko spreadu dotyczyło: euroobligacji, depozytów krótkoterminowych ulokowanych w bankach, pożyczki udzielonej Spółce powiązanej, obligacji korporacyjnych oraz funduszy inwestycyjnych. Obydwa ryzyka związane są z posiadanym portfelem euroobligacji. Dla obydwu ryzyk należy wskazać, że obecnie obowiązujące przepisy prawa nie zakładają uwzględnienia w wyliczeniu wymogu kapitałowego obligacji skarbowych denominowanych w walucie krajowej. Z uwagi na powyższe, w badaniu nie podlegał wyliczeniu wymóg kapitałowy dla głównego portfela inwestycyjnego Spółki, mimo że ryzyko Skarbu Państwa jest faktyczne. Spółka w ramach własnej oceny ryzyka i wypłacalności przeprowadziła dodatkowy test dla ryzyka spreadu. W teście przyjęto wartości szoku jak dla euroobligacji. Dodatkowo w ramach testów stresu Grupy VIG przeanalizowano scenariusz spadku ratingu wszystkich aktywów inwestycyjnych o 1 stopień oraz scenariusz wzrostu spreadu o 100 pkt bazowych. Wyniki testu stresu nie wskazały, aby miały one znaczenie dla Spółki z punktu widzenia zagrożenia współczynników wypłacalności.

Zarządzanie wyżej wymienionymi ryzykami jest uzależnione od zarządzania ryzykiem walutowym po stronie pasywnej bilansu. Generowane przez to ryzyko wymogi kapitałowe dotyczą przede wszystkim wielkości portfela instrumentów finansowych denominowanych w innej walucie niż polski złoty. Obydwa rodzaje ryzyka obecnie generują wymogi kapitałowe w zakresie modułu ryzyka rynkowego. Nie mają jednakże znacznego wpływu na łączny wymóg kapitałowy dla ryzyka rynkowego.

Tabela 22. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka spreadu i koncentracji.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2020	31.12.2021	Zmiana
Ryzyko spreadu	4 179	4 821	642
Ryzyko koncentracji	3 700	1 230	-2 470

Ryzyko walutowe (B.4)

Ryzyko walutowe w działalności Spółki definiowane jest jako wrażliwość wartości aktywów, zobowiązań i instrumentów finansowych na zmiany w poziomie lub wahania zmienności kursów wymiany walut. W związku z ekspozycją na ryzyko kursowe spowodowaną płatnościami wobec uposażonych w euro, Spółka utrzymuje w portfelu euroobligacje celem mitygacji tego ryzyka. W 2021 roku, ze względu na utrudnioną podaż papierów skarbowych denominowanych w euro z dodatnią stopą zwrotu, Spółka zainwestowała również w euroobligacje. Drugą ekspozycją na ryzyko walutowe po stronie pasywnej bilansu są zobowiązania wynikające z długoterminowych umów najmu oraz leasingu - mitygowane w sposób analogiczny jak dla zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia. Obecnie, podobnie jak w roku 2020, ma miejsce praktycznie pełne zabezpieczenie przed tym ryzykiem.

W pozostałym zakresie Spółka zapobiega temu ryzyku poprzez unikanie zawierania umów ubezpieczenia, w których suma ubezpieczenia jest wyrażona w innej walucie niż PLN oraz realizowanie roszczeń z umowy ubezpieczenia po kursie, który został ustalony w umowie ubezpieczenia.

Analizując przedmiotowe ryzyko, Spółka uwzględniła je w testach stresu dotyczących ryzyka rynkowego. Wpływ tego modułu ryzyka na uzyskane wyniki testu należy uznać za nieistotny.

Tabela 23. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka walutowego.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2020	31.12.2021	Zmiana
Ryzyko walutowe	318	1 686	1 368

Ryzyko cen nieruchomości (B.5)

Ryzyko cen nieruchomości dotyczy posiadanych aktywów związanych z leasingiem i realizowaną zasadą ujęcia w wymogu kapitałowym ryzyka w oparciu o pierwotne ryzyko (w tym przypadku z uwagi na umowy związane z wykorzystywanymi przez Spółkę nieruchomościami).

Tabela 24. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka walutowego.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2020	31.12.2021	Zmiana
Ryzyko cen nieruchomości	2 604	5 244	2 640

Ryzyko cen akcji (B.6)

Z uwagi na zaangażowanie w projekty grupowe, w Spółce od 2019 roku powstała ekspozycja na ryzyko cen akcji. Ryzyko to w metodologii badania kapitałowego wymogu wypłacalności podzielone jest na trzy ekspozycje:

1. ekspozycję typu 1 obejmującą akcje należące do podmiotów strategicznych;
2. ekspozycję typu 1 obejmującą akcje notowane na rynkach regulowanych, w państwach członkowskich EOG lub OECD;
3. ekspozycję typu 2 obejmującą pozostałe rynki regulowane, akcje nieemitowane, towary i inne inwestycje alternatywne. Ponadto obejmuje ona wszelkie inne aktywa nieujęte w innych podmodułach ryzyka rynkowego.

Spółka dotychczas w wymogu kapitałowym wykazuje ryzyko przede wszystkim w przypadku pozostałych, nieujętych w innych modułach ryzyka składnikach aktywów np.: rzeczowe składniki aktywów. W ocenie Spółki stresowanie wartości drobnych składników aktywów w sposób przewidziany dla akcji nienotowanych na giełdzie nie jest zasadne. Wskazane składniki majątku Spółki są ogólnie dostępne dla transakcji kupna/sprzedaży m.in. na aukcjach internetowych – nie mają one również znacznej jednostkowej wartości dla Spółki – wartość ich wyceny

dla bilansu ekonomicznego wiąże się z dużą liczbą tych składników aktywów (np.: sprzęt komputerowy). W przypadku ekspozycji typu 1 ma miejsce ekspozycja związana z posiadaniem udziałów w podmiotach Grupy VIG oraz nieznaczna ekspozycja związana z akcjami pozyskanymi z postępowania regresowego. Spółka zgodnie z metodologią grupową przeprowadziła test stresu dla ryzyka akcji, test nie miał żadnego znaczenia dla działalności Spółki.

Tabela 25. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka cen akcji.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2020	31.12.2021	Zmiana
Ryzyko cen akcji	3 915	6 083	2 168

Koncentracja w ramach ryzyka rynkowego

Spółka dokonała dodatkowego przeglądu ryzyk rynkowych w kontekście identyfikacji koncentracji ryzyka rynkowego. Koncentracja ryzyka dla tego modułu ma miejsce w przypadku ryzyka koncentracji aktywów i ryzyka spreadu kredytowego. W obu przypadkach koncentracja ta nie wynika ze stosownej standardowej formuły wyliczenia wymogów kapitałowych, lecz jest związana z obligacjami Skarbu Państwa pomijanymi w metodologii wyliczenia wymogów kapitałowych zgodnie z reżimem prawnym systemu Wypłacalność II. Wpływ zmiany przedmiotowej metodologii i uwzględnienie posiadanych dłużnych instrumentów w wymogach kapitałowych Spółki faktycznie opisuje ryzyko, na które Spółka jest narażona oraz obrazuje ekspozycję na ryzyko koncentracji.

Szczegółowy opis tego ryzyka ma miejsce w poprzedzających podrozdziałach niniejszego sprawozdania.

Strategia zarządzania ryzykiem

W 2021 roku uległy zmianie założenia Strategii zarządzania ryzykiem rynkowym. Spółka od czasu dołączenia do Grupy VIG w coraz większym stopniu partycypuje w strategicznych projektach grupowych.

Metody zarządzania poszczególnymi ryzykami w tej kategorii ryzyk są następujące:

1. ryzyko stopy procentowej – odpowiednie dopasowanie struktury pasywów i aktywów (zapobieganie i redukcja ryzyka ZR, RR);
2. ryzyko kursu walutowego – utrzymanie dotychczasowych zasad zarządzania w zależności od środowiska ryzyka zapobieganie, redukcja bądź unikanie ryzyka (ZR, RR, UR);
3. ryzyko cen akcji – akceptacja ryzyka (w ramach udziału w przedsięwzięciach grupowych AR), unikanie ryzyka dla pozostałych sytuacji (UR);
4. ryzyko cen nieruchomości – akceptacja ryzyka (w ramach udziału w przedsięwzięciach grupowych AR), unikanie ryzyka dla pozostałych sytuacji (UR);
5. ryzyko spreadu, ryzyko koncentracji – akceptacja ryzyka i jego monitorowanie (AR).

Ocena wpływu pandemii wirusa Covid-19 na działalność Spółki

Określenie ryzyka zgodnie z Mapą ryzyka	Ocena wpływu na wymóg kapitałowy	Ocena wpływu na pozostałą działalność Spółki
B.1 Ryzyko stopy procentowej	Możliwy negatywny wpływ na wymóg kapitałowy z uwagi na dużą niepewność rynków finansowych.	Istotny wpływ jakościowy na decyzje inwestycyjne podejmowane w Spółce. Konieczność uważnego monitorowania sytuacji pod względem stóp procentowych.
B.2 Ryzyko spreadu kredytowego	Brak wpływu z uwagi na strukturę portfela	Brak wpływu
B.3 Ryzyko koncentracji aktywów	Brak wpływu z uwagi na strukturę portfela	Brak wpływu
B.4 Ryzyko walutowe	Brak wpływu z uwagi na strukturę portfela	Brak wpływu

B.5 Ryzyko cen akcji	Brak wpływu z uwagi na strukturę portfela	Brak wpływu
B.6 Ryzyko cen nieruchomości	Brak wpływu z uwagi na strukturę portfela	Brak wpływu

Prospektywny opis planowanych metod zarządzania poszczególnymi ryzykami

W kolejnych okresach działalności Zarząd Spółki przewiduje:

1. kontynuowanie dotychczasowej polityki lokacyjnej ukierunkowanej na skarbowe dłużne papiery wartościowe – unikanie ryzyka (UR);
2. korygowanie ryzyka stopy procentowej poprzez odpowiednie dopasowanie struktury obligacji skarbowych do struktury terminowej przepływów z tytułu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych – zapobieganie ryzyku (ZR);
3. korygowanie wielkości portfela Euroobligacji celem uwzględniania zmiany ekspozycji związanej z umową reasekuracji proporcjonalnej oraz umowami leasingowymi, co wpłynie zarówno na wymogi kapitałowe dotyczące ryzyka kursu walutowego, ryzyka spreadu oraz ryzyka koncentracji, reagując tym poprzez aktywne działania na potencjalny wzrost wymogu kapitałowego – redukcja ryzyka (RR);
4. potencjalną możliwość wejścia kapitałowego w grupowe projekty inwestycyjne – akceptowanie ryzyka (AR),
5. utrzymywanie krótkoterminowej płynności w PLN i Euro poprzez krótkoterminowe lokaty – zapobieganie ryzyku (ZR);
6. współpraca z większą liczbą banków umożliwiającą skuteczne ograniczenie ryzyka koncentracji – zapobieganie ryzyku (ZR).

Należy podkreślić, że zarządzanie ryzykiem rynkowym opiera się o wytyczne inwestycyjne ujęte w dokumencie „Investment and Risk Strategy 2021”. Spółka przedstawiła w nim pożądaną strukturę portfela oraz opracowała limity dla pozostałych rodzajów inwestycji. Limity te uwzględniają zarówno rodzaj aktywa, udział aktywa w sumie lokat zakładu ubezpieczeń, strukturę walutową aktywów oraz koncentrację w danej branży. W zakresie zarządzania ryzykiem rynkowym Spółka będzie korzystała z pomocy i doświadczeń wyspecjalizowanej jednostki Grupy VIG Asset Management AG (VIG AM). W zakresie poza inwestycyjnym Zarząd Spółki kontynuuje zarządzanie ryzykiem rynkowym w oparciu o mechanizmy opisane w strategii zarządzania ryzykiem w tym unikanie ryzyka walutowego (UR).

Biorąc pod uwagę wybuch wojny na Ukrainie do przedmiotowego raportu dołączono wstępną ocenę ryzyka wpływu tego zdarzenia na działalność Spółki w perspektywie kolejnych okresów.

Ocena wpływu konfliktu zbrojnego na Ukrainie na działalność Spółki

Określenie ryzyka zgodnie z Mapą ryzyka	Ocena wpływu na wymóg kapitałowy	Ocena wpływu na pozostałą działalność Spółki
B.1 Ryzyko stopy procentowej	Negatywny wpływ na ryzyko stopy procentowej związany z zapowiadanimi podwyżkami stóp procentowych	Istotny wpływ jakościowy na decyzje inwestycyjne podejmowane w Spółce. Konieczność uważnego monitorowania sytuacji pod względem stóp procentowych. Przecena wyceny posiadanych instrumentów dłużnych Skarbu Państwa
B.2 Ryzyko spreadu kredytowego	Brak wpływu z uwagi na strukturę portfela	Negatywny wpływ z uwagi na czynniki makroekonomiczne z ramach posiadanego portfela inwestycyjnego.
B.3 Ryzyko koncentracji aktywów	Brak wpływu z uwagi na strukturę portfela	Negatywny wpływ z uwagi na czynniki makroekonomiczne z ramach posiadanego portfela inwestycyjnego.
B.4 Ryzyko walutowe	Potencjalny negatywny wpływ związany z większym niedopasowaniem struktury przepływów	Negatywny wpływ z uwagi na czynniki makroekonomiczne z ramach posiadanego portfela inwestycyjnego.

B.5 Ryzyko cen akcji	Brak wpływu z uwagi na niższą miarę ryzyka podlegającego szokowi	Negatywny wpływ z uwagi na czynniki makroekonomiczne z ramach posiadanego portfela inwestycyjnego.
B.6 Ryzyko cen nieruchomości	Brak wpływu z uwagi na strukturę portfela	Brak wpływu z uwagi na strukturę portfela

Zasada ostrożnego inwestora

Z uwagi na normy prawa Spółka jest zobowiązana do prowadzenia działalności lokacyjnej w sposób zapewniający wysoki stopień bezpieczeństwa, jakości i rentowności lokat przy równoczesnym odpowiednim poziomie ich płynności. Spółka opisała szczegółowo w uregulowaniach wewnętrznych zasady oraz procedury zarządzania procesem inwestycyjnym, w tym wskazano odpowiedzialności dla poszczególnych osób i jednostek organizacyjnych, przypisano role funkcjom kluczowym oraz zdiagnozowano potencjalne miejsca konfliktów interesów. Opracowane i wdrożone zostały wytyczne inwestycyjne mające m.in. na uwadze realizację zasad ostrożnego inwestora.

Zgodnie z art. 132 Dyrektywy Wyłącalność II Spółka może lokować środki finansowe, w tym na pokrycie wymogów kapitałowych, wyłącznie w aktywa i instrumenty finansowe:

1. których ryzyko może właściwie określić, mierzyć i monitorować,
2. którymi może właściwie zarządzać, kontrolować i prowadzić sprawozdawczość w zakresie ryzyka,
3. które może właściwie uwzględnić przy ocenie łącznych potrzeb w zakresie wyłącalności.

W 2021 roku nie nastąpiła istotna zmiana portfela inwestycyjnego w stosunku do roku ubiegłego. Zawiera on w większości polskie skarbowe dłużne papiery wartościowe.

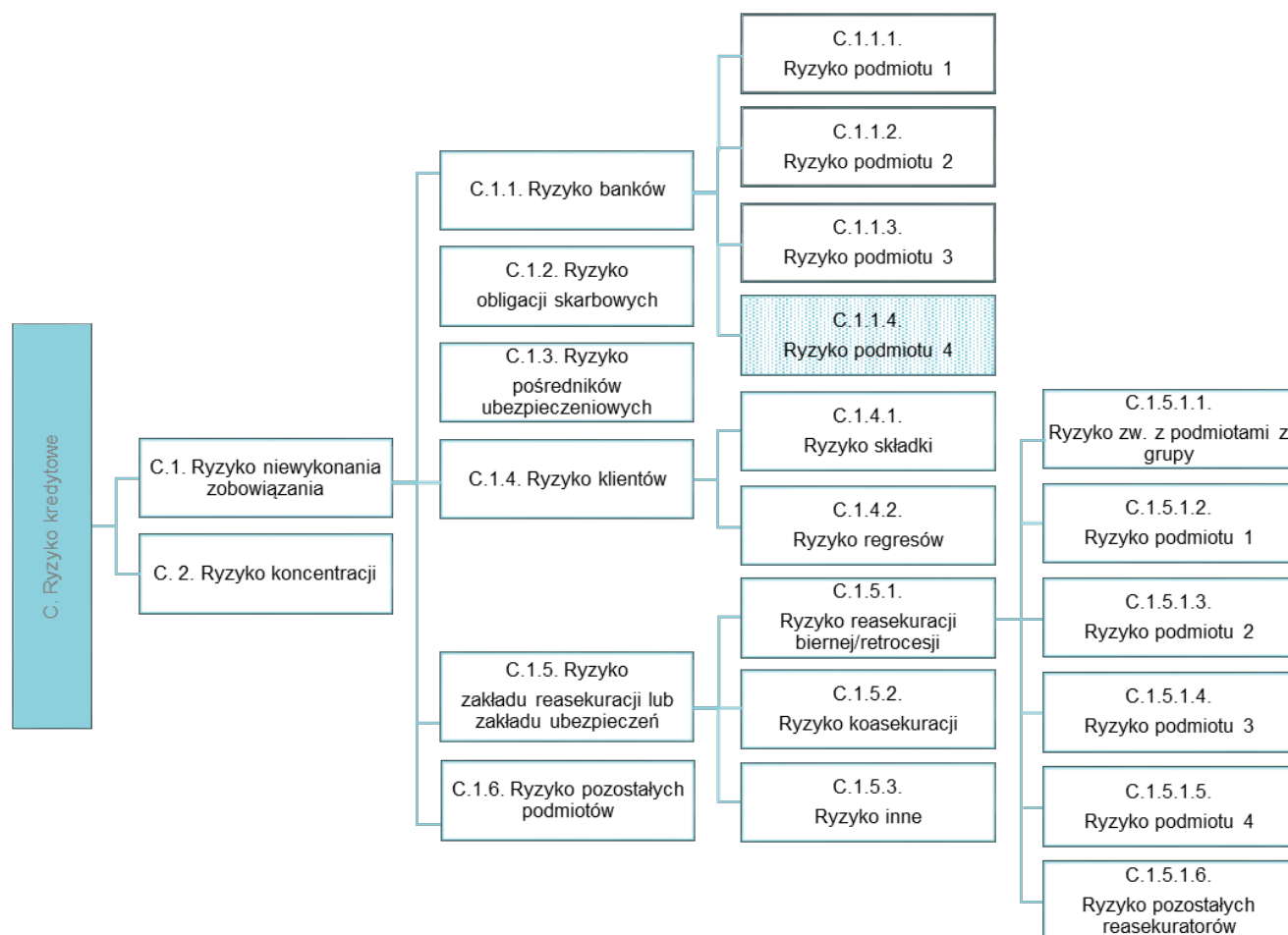
Inwestując w aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wyłącalności, Spółka uwzględnia charakter i czas trwania zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych.

C.3. Ryzyko kredytowe

W przypadku kapitałowego wymogu wyłącalności, ryzyko kredytowe odzwierciedla możliwe straty, które mogą się zmaterializować w ciągu kolejnych 12 miesięcy, w związku z nieoczekiwanym niewykonaniem zobowiązań przez kontrahentów i dłużników Spółki lub pogorszenia się ich zdolności kredytowej. Schemat analizowanego ryzyka kredytowego rozszerzony o ryzyko koncentracji przedstawia się następująco:

Schemat 13. Struktura ryzyka kredytowego Spółki.

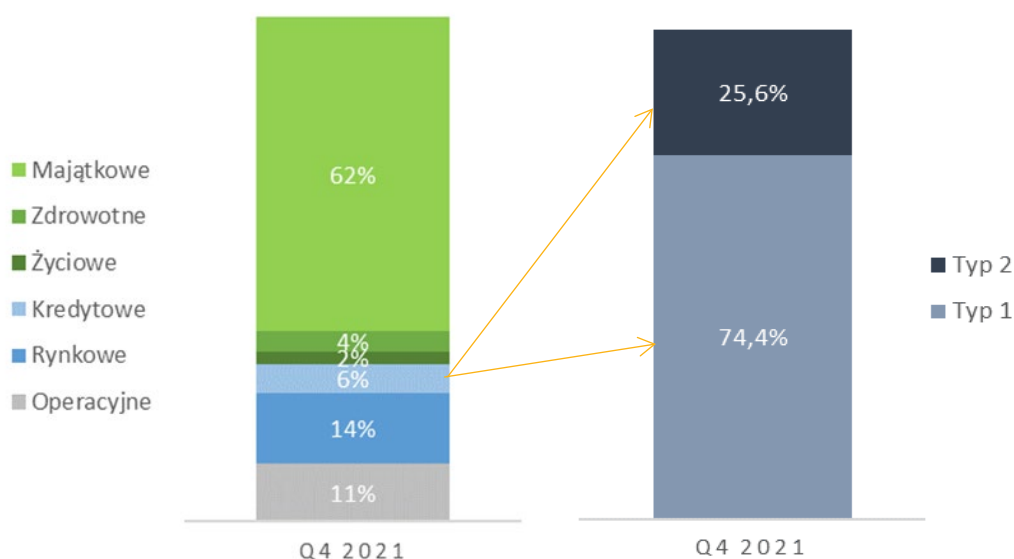
Ryzyko niewykonania zobowiązań (C.1.)

W analizowanym okresie miały miejsce zmiany co do ocenianych reasekuratorów oraz rozszerzenie zestawienia o kolejny bank².

Tabela 26. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka kredytowego.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2020	31.12.2021	Zmiana
Ryzyko kredytowe	19 925	18 220	-1 705

² Zaznaczono w schemacie blokowym poprzez wypełnienie kolorem.

Ryzyko zakładu reasekuracji lub zakładu ubezpieczeń (C.1.5.)

W ocenie wyszczególniono ryzyka związane z największymi reasekuratorami współpracującymi ze Spółką. Ekspozycja dla tego ryzyka mierzona jest w oparciu o saldo zobowiązań/należności z tytułu reasekuracji, udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych oraz efekt mitygacji ryzyka. Obecnie można wyróżnić trzy podłoża ekspozycji dla ryzyka kredytowego: pierwsza z nich dotyczy współpracy w ramach grupy kapitałowej, druga związana jest z długoletnią współpracą w zakresie portfela ubezpieczeń OC komunikacyjnego, trzecia dotyczy transferu ryzyka w ramach m.in. dużych ubezpieczeń korporacyjnych oraz programów reasekuracji katastroficznej. Wszystkie istotne ekspozycje związane są z partnerami reasekuracyjnymi o jakości kredytowej nie niższej niż druga i charakteryzującymi się stabilnością tej oceny.

Spółka przeprowadziła szereg testów stresów ryzyka kredytowego. Były to: testy uwzględniające obniżenie ratingów albo jakości kredytowej, analiza ryzyka kredytowego w oparciu o współczynniki wypłacalności, odwrócony test stresu mający za zadanie odpowiedzieć o ile musiałyby spaść ratingi reasekuratorów, aby Spółka przestała spełniać współczynniki bezpieczeństwa. W przypadku odwróconego testu stresu, aby Spółka miała niższy współczynnik wypłacalności niż 100%, wszystkie ratingi musiałyby spaść poniżej 8 ocen ratingowych, co w przypadku kluczowych reasekuratorów było równoznaczne ze spadkiem jakości kredytowej o 3 stopnie. Przy obniżeniu ratingu wszystkim reasekuratorom o 7 stopni współczynnik ten wyniósł 115%. Pozostałe testy również potwierdziły stabilną sytuację Spółki o czym świadczyło utrzymanie wskaźników wypłacalności na wymaganym poziomie.

Spółka przeprowadziła również szereg badań na danych prognozowanych dotyczących potencjalnego spadku jakości kredytowej dla reasekuratorów w wyniku Covid -19. Scenariusze zakładały kolejno:

1. spadek ratingu 5 największych reasekuratorów o 1,
2. spadek jakości kredytowej grupy reasekuratorów z ekspozycją dotyczącą OC komunikacyjnego Spółki do najniższej,
3. spadek jakości kredytowej podmiotów reasekuracyjnych grupy kapitałowej do najniższej,
4. spadek jakości kredytowej wszystkich podmiotów należących do grupy kapitałowej do najniższej,
5. spadek jakości kredytowej wszystkich reasekuratorów o 1.

Przeprowadzone testy wskazały na zagrożenie utrzymania współczynników jedynie w przypadku scenariuszy stresowych związanych z ekstremalnym obniżeniem jakości kredytowych dla podmiotów z macierzystej grupy kapitałowej.

Spółka dla tego okresu przeprowadziła również badanie polegające na pominięciu oceny jakości kredytowej opartej na ocenie agencji ratingowych dla pięciu głównych podmiotów przy wykorzystaniu dostępnych wskaźników wypłacalności w ramach zaudytowanych raportów o wypłacalności i kondycji finansowej reasekuratorów. Zdaniem Spółki współczynnik wypłacalności w lepszy sposób odzwierciedla bezpieczeństwo finansowe zakładów reasekuracji niż oceny agencji ratingowych. Metodologia wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności została opracowana ściśle dla rynku ubezpieczeniowego i jest, również z uwagi na publiczne raporty, transparentna dla uczestników tego rynku.

Ryzyko pośredników ubezpieczeniowych (C.1.3.) i ryzyko klientów (C.1.4.)

Spółka w sposób ciągły monitoruje należności swoich klientów i pośredników ubezpieczeniowych. W 2021 roku tak jak w roku poprzedzającym nie zaobserwowano istotnych zaległości w tym zakresie spowodowanych przez problem pandemii. Należy podkreślić, że wzrost należności od klientów może generować dodatkowy wymóg kapitałowy, ale nie oznacza on jednak istotnego spadku współczynników wypłacalności. W 2021 roku dokonano reorganizacji w procesie windykacji, za który obecnie odpowiada Biuro Operacji i Obsługi Klienta. Intensyfikacja działań windykacyjnych oraz szersze wykorzystanie wspierającego systemu operacyjnego doprowadziło do zwiększenia efektywności w tym obszarze.

W przypadku ubezpieczających i pośredników ubezpieczeniowych ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta jest na bieżąco monitorowane oraz gdy ma miejsce niewykonanie zobowiązania, podejmowane są działania dyscyplinujące m.in. wysyłanie przypominającej korespondencji bądź prowadzone są postępowania windykacyjne, w sytuacjach skrajnych Spółka podejmuje również działania o charakterze antyfraudowym zawiadamiając o możliwości popełnienia przestępstwa przez pośrednika polegającego na przywłaszczeniu mienia tj. umyślne przestępstwo przeciwko mieniu. Wstrzymywana jest również współpraca z tymi podmiotami, które systematycznie nieprawidłowo rozliczają się ze swoich zobowiązań.

Ryzyko banku (C.1.1.)

Odnosnie instytucji finansowych, ryzyko niewykonania zobowiązania zostało ocenione jakościowo jako bardzo małe. Spółka współpracuje obecnie z czterema bankami. Poniżej w tabeli przedstawiono ich ocenę kredytową i współczynniki wypłacalności.

Tabela 27. Ocena ryzyka kredytowego dla depozytariusza Spółki.

Bank	Ocena jakości kredytowej	Zmiana ratingu	Współczynnik kapitału Tier I	Łączny współczynnik kapitałowy
Bank 1	3	-	18,6%	20,8%
Bank 2	3	-	19,59%	22,95%
Bank 3	2	-	16,99%	18,18%
Bank 4	3	-	20,94%	23,34%

W przypadku Banku 1 również grupowa wyspecjalizowana jednostka analizująca ryzyko po stronie inwestowanych aktywów oceniła, że bank na koniec 2020 roku podniósł swoją ocenę kredytową.

Dla ryzyka Banku 1 przeprowadzono w tożsamej metodologii jak w przypadku reasekuratorów, symulację zmiany oceny jakości kredytowej. Zmiana jakości kredytowej nie miała wpływu na Spółkę. W przypadku pozostałych banków w okresie przeprowadzania badania nie generowały one ekspozycji na ryzyko kredytowe.

Tabela 28. Estymacja kapitałowych wymogów wypłacalności ryzyka kredytowego dla banku przeprowadzona na danych za IV kwartał 2020 roku.

Obniżenie oceny ratingowej o 1	Zmiana SCR
Bank	brak zmiany

Ryzyko obligacji skarbowych (C.1.2.)

Spółka posiada w swoim portfelu obligacje Skarbu Państwa. Polskie dłużne papiery wartościowe narażone są na ryzyko kredytowe związane z zaprzestaniem obsługi długu przez Skarb Państwa. Zgodnie z metodologią reżimu prawnego Wypłacalność II polskie obligacje Skarbu Państwa denominowane w PLN nie generują wymogu kapitałowego w zakresie modułu ryzyka niewypłacalności kontrahenta. Spółka utrzymuje dotychczasową politykę inwestycyjną dążąc do zachowania odpowiedniej relacji pomiędzy pożądanym dochodem z inwestycji oraz bezpieczeństwem kredytowym.

Mając na uwadze skalę zaangażowania inwestycyjnego w obligacje skarbowe należy wskazać, że ryzyko kredytowe Polski jest jednym z podstawowych ryzyk mających wpływ na funkcjonowanie Spółki. Wpływ zmiany ryzyka kredytowego Skarbu Państwa, pomimo nie uwzględnienia tego ryzyka w module ryzyka kredytowego, ma miejsce poprzez faktyczną wycenę ich wartości godziwej, co jest odzwierciedlone w kapitale z aktualizacji wyceny oraz wyniku finansowym Spółki. Zmiana wyceny obligacji wpływa równocześnie na środki własne zakładu ubezpieczeń. Jakość kredytowa Polski wyrażona w CDS (instrumentach pochodnych stanowiących zabezpieczenie w przypadku niewywiązania się ze spłaty zadłużenia Skarbu Państwa) w 2021 roku plasowała się na nieco lepszym poziomie niż w poprzednich kilku latach. Najgorszą wartość 59,1 odnotowano w styczniu. W kwietniu następowały dynamiczne spadki prowadzące do wartości najniższej w roku tj. 39,8. Od maja zarysowywał się trend negatywny, osiągając wartość 57,5 (23 i 24 listopada 2021 roku). Polska nadal jest w grupie państw ze średnią oceną jakości kredytowej. W ocenie grupowej wyspecjalizowanej jednostki oceniającej ryzyko po stronie aktywów finansowych, Skarb Państwa pod względem możliwości realizacji zobowiązań oceniany jest bardzo wysoko.

W związku z sytuacją związaną z Covid-19 Spółka oprócz dłużnych instrumentów skarbowych posiada również gwarantowane w pełni przez Skarb Państwa obligacje Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) oraz obligacje Polskiego Funduszu Rozwoju S.A (PFR). Obydwa instrumenty spełniają w pełni wymogi określone w art. 215 Rozporządzenia delegowanego. Wobec powyższego w zakresie ryzyka kredytowego Spółka traktuje je utożsamiając jak ryzyko kredytowe Skarbu Państwa.

Testy stresu w przypadku ryzyka obligacji zostały przeprowadzone w ramach modułu ryzyka rynkowego.

Tabela 29. Ocena ryzyka kredytowego obligacji skarbowych.

Nazwa emitenta	Agencja 1		Agencja 2		Agencja 3		Zmiana ratingu	
Jakość kredytowa w oparciu o zasady Wypłacalność II	2		2		2		↔ ↔ ↔	
	2		2		2		↔ ↔ ↑	
CDS	I kwartał		II kwartał		III kwartał		IV kwartał	
	53,5	↓↑	51,5	↓	50,6	↓	38,6	↓

Wpływ uwzględnienia obligacji skarbowych w wymogach kapitałowych został omówiony w ramach ryzyka rynkowego. Z uwagi na skalę zaangażowania inwestycyjnego w obligacje skarbowe, ryzyko kredytowe Polski jest jednym z podstawowych ryzyk mających wpływ na funkcjonowanie Spółki. Wpływ zmiany ryzyka kredytowego Skarbu Państwa, pomimo pominięcia testów stresu w metodologii systemu Wypłacalność II, ma miejsce poprzez faktyczną wycenę ich wartości godziwej, co jest odzwierciedlone w kapitale z aktualizacji wyceny oraz wyniku finansowym Spółki. Zmiana wyceny obligacji wpływa równocześnie na środki własne Spółki. Mimo pogarszającej

się sytuacji na rynkach inwestycyjnych, Spółka uzyskała zaplanowane na koniec 2021 roku wyniki z działalności inwestycyjnej.

Ryzyko koncentracji (C.2.)

W celu osiągnięcia pożądanego poziomu bezpieczeństwa, jakości, płynności, rentowności i dostępności portfela Spółka stosuje limity dotyczące instrumentów finansowych i emitentów. Przegląd i aktualizacja limitów koncentracji dokonywane są corocznie, natomiast monitorowanie ich wysokości odbywa się w cyklach miesięcznych. Wyniki analiz prezentowane są z częstotliwością i w zakresie dostosowanymi do skali ryzyka oraz potrzeb poszczególnych jednostek organizacyjnych i organów Spółki.

Koncentracja ryzyka w kontekście niewykonania zobowiązania przez kontrahenta w związku z brakiem dywersyfikacji dostawców (koncentracja podmiotowa) lub usług (koncentracja przedmiotowa) może w Spółce potencjalnie dotyczyć pozycji reasekuracyjnych, środków na rachunkach bankowych oraz Skarbu Państwa.

Z uwagi na zagrożenie wynikające z transferu ryzyka w dużej części na jeden zakład reasekuracji lub na kilka reasekuratorów, Spółka dąży do rozproszenia ryzyka. Zasady wyboru kontrahentów i limity cedowanego ryzyka dla poszczególnych reasekuratorów, określone w grupowych wytycznych reasekuracyjnych, zabezpieczają Spółkę przed nadmierną koncentracją w jeden podmiot. Obecnie największe zaangażowanie Spółki dotyczy podmiotów grupy VIG, jednakże należności te są dodatkowo zabezpieczone depozytem.

W przypadku banków, Spółka posiada system limitów, zatwierdzony przez organy Spółki w Investment and risk strategy 2021, uwzględniający maksymalne zaangażowanie w poszczególne pozycje aktywne oraz wykaz banków w których dopuszcza się lokowanie środków. Ponadto co roku analizowane są ich współczynniki wypłacalności oraz w okresach kwartalnych monitorowane zmiany w zakresie ocen jakości kredytowej.

Zagadnienie związane z inwestowaniem w dłużne instrumenty skarbowe został omówione w poprzedzającej części dokumentu.

Strategia zarządzania ryzykiem

W przyjętej przez Radę Nadzorczą Strategii zarządzania ryzykiem Spółka przyjęła jako minimum niezbędne do zawarcia umowy z potencjalnym reasekuratorem ocenę jakości kredytowej co najmniej na poziomie 2, zgodnie z zasadami Wypłacalności II. Współpracujące ze Spółką banki również muszą cechować się wysoką jakością kredytową. Dla obligacji skarbowych miernikiem oceny zagrożenia uznano wartość CDS. W przypadku ubezpieczających oraz pośredników ubezpieczeniowych Spółka mityguje ryzyko poprzez bieżące monitorowanie należności. Ponadto Spółka zapobiega materializacji ryzyka np.: przesyłając przypominającą korespondencję oraz redukuje ryzyko rozwiązując umowy z podmiotami nierzetelnymi, prowadzi postępowania antyfraudowe dotyczące m.in. zawłaszczeń przez pośrednika ubezpieczeniowego składki, a także prowadzi postępowania windykacyjne.

W ocenie ryzyka oprócz dotychczasowych narzędzi Spółka wykorzystuje analizy wyspecjalizowanej grupowej jednostki odpowiadającej za analizę ryzyka reasekuratorów oraz emitentów instrumentów finansowych. Szczegółowe zasady i limity cedowanego ryzyka dla poszczególnych reasekuratorów określone są w powyżej wspomnianych grupowych Wytycznych Reasekuracyjnych. Wykaz banków w których możliwe jest lokowanie środków ujęty jest w ramach limitów w „Investment and Risk Strategy 2021”.

Ocena wpływu pandemii wirusa Covid-19 na działalność Spółki

Określenie ryzyka zgodnie z mapą ryzyka	Ocena wpływu na wymóg kapitałowy	Ocena wpływu na pozostałą działalność Spółki
C.1.1. Ryzyko banku	Brak wpływu	Brak wpływu
C.1.2. Ryzyko obligacji skarbowych	Brak ujęcia w wymogu kapitałowym	Brak wpływu na moduł ryzyka kredytowego. Wpływ opisany w ryzyku rynkowym

C.1.3. Ryzyko pośredników ubezpieczeniowych	Brak istotnego wpływu z uwagi na skalę ryzyka	Obecnie wpływ nieznaczący dla wymogów kapitałowych. Potencjalny wzrost należności nie wpływa istotnie na wymóg kapitałowy.
C.1.4. Ryzyko klientów	Brak istotnego wpływu z uwagi na skalę ryzyka	Obecnie wpływ nieznaczący dla wymogów kapitałowych. Potencjalny wzrost należności nie wpływa istotnie na wymóg kapitałowy.
C.1.5. Ryzyko zakładu reasekuracji lub zakładu ubezpieczeń	Brak wpływu	Wpływ nieznaczący
C.1.6. Ryzyko pozostałych podmiotów	Nie dotyczy	Brak istotnego wpływu

Prospektywny opis planowanych metod zarządzania poszczególnymi ryzykami

W kolejnych okresach działalności Zarząd Spółki przewiduje:

1. zabezpieczanie głównych umów reasekuracji grupowej poprzez depozyt reasekuracyjny – redukovanie ryzyka (RR),
2. dywersyfikację ryzyka w zakresie umów reasekuracji – zapobieganie ryzyku (ZR),
3. kontynuowanie dotychczasowej polityki lokacyjnej potwierdzonej w „Investment and Risk Strategy 2021” ukierunkowanej na skarbowe dłużne papiery wartościowe cechującej się niskim ryzykiem kredytowym – unikanie ryzyka (UR),
4. dywersyfikację lokat i środków pieniężnych pomiędzy współpracującą ze Spółką Banki – zapobieganie ryzyku (ZR),
5. kontynuowanie procesu windykacji w tym windykacji sądowej oraz współpracy z jednostką wyspecjalizowaną w przestępczości ubezpieczeniowej – redukovanie ryzyka (RR).

Biorąc pod uwagę wybuch wojny na Ukrainie do przedmiotowego raportu dołączono wstępną ocenę ryzyka wpływu tego zdarzenia na działalność Spółki w perspektywie kolejnych okresów.

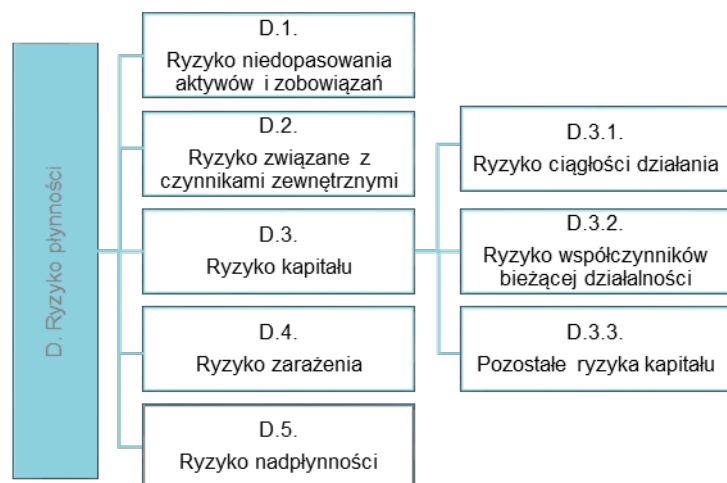
Ocena wpływu konfliktu zbrojnego na Ukrainie na działalność Spółki

Określenie ryzyka zgodnie z mapą ryzyka	Ocena wpływu na wymóg kapitałowy	Ocena wpływu na pozostałą działalność Spółki
C.1.1. Ryzyko banku	Brak wpływu	Brak wpływu
C.1.2. Ryzyko obligacji skarbowych	Brak ujęcia w wymogu kapitałowym	Znaczący wpływ z uwagi na czynniki makroekonomiczne
C.1.3. Ryzyko pośredników ubezpieczeniowych	Brak istotnego wpływu z uwagi na skalę ryzyka	Obecnie wpływ nieznaczący dla wymogów kapitałowych. Potencjalny wzrost należności nie wpływa istotnie na wymóg kapitałowy.
C.1.4. Ryzyko klientów	Brak istotnego wpływu z uwagi na skalę ryzyka	Obecnie wpływ nieznaczący dla wymogów kapitałowych. Potencjalny wzrost należności nie wpływa istotnie na wymóg kapitałowy.
C.1.5. Ryzyko zakładu reasekuracji lub zakładu ubezpieczeń	Brak wpływu	Wpływ trudny na obecnym etapie do oszacowania z uwagi na brak możliwości określenia zaangażowania reasekuratorów na terytorium Ukrainy oraz w państwach objętych sankcjami
C.1.6. Ryzyko pozostałych podmiotów	Nie dotyczy	Wpływ trudny na obecnym etapie do oszacowania z uwagi na brak możliwości określenia zaangażowania na terytorium Ukrainy oraz w państwach objętych sankcjami

C.4. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności definiowane jest jako potencjalny negatywny wynik, którego przyczyną jest brak dostępu do lokat i innych aktywów w celu uregulowania swoich zobowiązań finansowych w momencie, gdy stają się one wymagalne. Ryzyko to niejednokrotnie jest wtórne do ryzyka rynkowego i ryzyka kredytowego. Dodatkowo w katalogu ryzyka płynności ujęto specyficzny rodzaj ryzyka jakim jest ryzyko zarażenia. W ramach modułu ryzyka płynności Spółka ujmuje także ryzyko kapitału, które to ma wpływ na realizowanie przez Spółkę zobowiązań finansowych m.in. w przypadku procedowania scenariuszy stresowych. Ryzyko kapitału zostało podzielone na trzy podryzyka. Ryzyko nadpłynności wynika trudności w lokowaniu bardzo płynnych aktywów w sposób umożliwiający realizowanie założonych celów strategicznych. W 2021 roku z uwagi na sytuację gospodarczą obserwowano w dalszym ciągu niechęć do nabywania długoterminowych instrumentów dłużnych. Sytuacja ta powoduje utrzymywanie wysokich stanów środków bieżących generujących wymogi kapitałowe oraz obniżających rentowność działalności inwestycyjnej. W 2021 roku nie uległ zmianie mapa ryzyka płynności. Uwzględnia ona jak dotychczas 5 modułów.

Schemat 14. Struktura ryzyka płynności Spółki.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności Spółka kładzie duży nacisk na proces adekwatnego planowania wartości i terminów zarówno aktywów, jak i pasywów, w celu zminimalizowania różnic tych wartości dla każdego z planowanych okresów. Dodatkowo w trakcie planowania finansowego uzgadniane są przepływy pieniężne z portfela z szacowanymi przepływami pieniężnymi z tytułu zobowiązań (głównie z tytułu umów ubezpieczeniowych). Spółka redukuje ryzyko płynności poprzez utrzymywanie dopasowania terminu zapadalności aktywów (głównie obligacje Skarbu Państwa) i wymagalności odpowiadającym im zobowiązań (głównie rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe). Informacja o duracji jest przekazywana zarówno Zarządowi jak i Radzie Nadzorczej.

Założeniem prowadzonej polityki lokacyjnej jest również utrzymywanie płynnych lokat, które stanowią zabezpieczenie finansowe w przypadku konieczności niespodziewanego regulowania zobowiązań finansowych względem klientów Spółki. Założeniem strategii Spółki jest utrzymywanie stałego depozytu bankowego i środków pieniężnych w wysokości od 1% do 8% wartości aktywów finansowych Spółki, który stanowi zabezpieczenie finansowe w przypadku konieczności nagłego, niespodziewanego regulowania zobowiązań finansowych względem klientów Spółki.

Spółka dla przedmiotowego ryzyka na podstawie metodologii opracowanej przez organ nadzoru przeprowadziła test stresu na dwóch okresach polegający na założeniu ponadnormatywnej dziennej wypłaty. Wypłata ta miała mieć wysokość pięciokrotności piątej najwyższej łącznej dziennej wypłaty z tytułu świadczeń w przeciągu ostatnich pięciu lat. W ramach testu przyjęto pokrycie wypłat w pierwszej kolejności z nieoprocentowanych

środków bieżących (pieniężnych oraz lokat), a następnie poprzez sprzedaż obligacji Skarbu Państwa, ze stratą 5%. Potencjalna uzyskana strata nie miała istotnego wpływu na Spółkę. Wypłata odszkodowań zaspokojona zostałaby w całości ze środków pieniężnych pozostających do dyspozycji Spółki. Wyniki testów potwierdzają właściwość przyjętych przez Spółkę zasad zarządzania tym ryzykiem. Przeprowadzona analiza równocześnie potwierdza, w przypadku Spółki, brak konieczności uwzględniania, w ramach wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności, podmodułu dla ryzyka płynności - przy założeniu opisanej metodologii badania.

Spółka prognozuje przyszłe przepływy pieniężne opierając się na znanych zobowiązaniach, ale pozostawiając odpowiedni margines na zdarzenia niespodziewane, niezależnie od czynników wewnętrznych. W ocenie jakościowej ryzyko płynności dla czynników zewnętrznych, z uwagi na sytuację makroekonomiczną, oceniane było na poziomie niskim.

Ryzyko zarażenia związane jest z wpływem na Spółkę sytuacji finansowej jej akcjonariusza lub podmiotu powiązanego kapitałowo z akcjonariuszem. Ryzyko to może być rozpatrywane w dwóch kontekstach, tj. sytuacji finansowej grupy oraz wszelkiego rodzaju transakcji wewnątrzgrupowych, których stroną jest Spółka. W pierwszym aspekcie analizy przedmiotowego ryzyka należy wskazać na bardzo wysokie wskaźniki bezpieczeństwa Grupy VIG oraz jej wieloletnie doświadczenie na rynku finansowym. Bezpieczeństwo finansowe grupy potwierdzone jest także wysokimi ocenami agencji ratingowych. W kontekście drugim, wydaje się obecnie, że ryzyko to nie ma znaczenia.

Ostatnim ryzykiem analizowanym w tej grupie jest ryzyko kapitału. W 2021 ryzyko to było stabilne a Spółka posiadała wysokie wskaźniki bezpieczeństwa. Równocześnie Spółka spełniała wymogi określone w art. 397 KSH.

Strategia zarządzania ryzykiem

Ryzyko płynności zarządzane jest w ramach zadań jednostek organizacyjnych Spółki oraz wspierane przez wyspecjalizowany podmiot grupy VIG. Przyjętą strategią zarządzania przedmiotowym ryzykiem jest jego redukcja poprzez:

1. lokowanie środków finansowych w bezpieczne instrumenty dłużne Skarbu Państwa o wysokim stopniu płynności lub w pełni zabezpieczone przez Skarb Państwa obligacje emitowane przez inne podmioty,
2. lokowanie środków finansowych w depozyty bankowe o odpowiednich terminach zapadalności zapewniających bieżące regulowanie zobowiązań,
3. utrzymywanie stałego depozytu, który stanowi zabezpieczenie finansowe w przypadku konieczności niespodziewanego regulowania zobowiązań finansowych względem klientów Spółki,
4. utrzymywanie dopasowania terminu zapadalności aktywów i odpowiadających im zobowiązań,
5. utrzymywanie dopasowania przepływów walutowych po stronie aktywów i odpowiadających im zobowiązań.

Zasady dopasowania dla poszczególnych rodzajów pasywów określone zostały w „Investment and Risk Strategy 2021”, przy czym monitorowanie przepływów pieniężnych mające na celu m.in. zdiagnozowanie ryzyka płynności prowadzone jest codziennie, a informacja o duracji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz aktywów stanowiących ich pokrycie przeprowadzana jest kwartalnie. Analiza bieżącej płynności dokonywana jest na 6 miesięcy do przodu. Realizacja tej strategii, z uwagi na wysoką płynność ww. instrumentu finansowego umożliwia dodatkowo w sytuacjach nadzwyczajnych regulowanie zobowiązań ubezpieczeniowych.

Kwestie związane z ryzykiem kapitału zostały omówione w osobnym rozdziale.

Koncentracja w ramach ryzyka płynności

W działalności Spółki, ryzyko płynności ma z reguły charakter wtórny do pozostałych ryzyk. Jego podłożem są przede wszystkim ryzyko rynkowe oraz ryzyko kredytowe. Wobec powyższego, koncentracja ryzyka w ramach ryzyka płynności tak jak w roku 2020 była również związana z ww. modułami ryzyka. Dodatkowym aspektem częściowo modyfikującym wskazane środowisko ryzyka jest ryzyko zarażenia. W kontekście koncentracji ryzyka,

wiąże się ono z monogenicznym akcjonariatem Spółki. Jednakże i w tym przypadku potencjalną przyczyną może być wyłącznie materializacja ryzyka kredytowego.

Oprócz powyższego, koncentracja ryzyka w ramach ryzyka płynności obejmuje wyłącznie aspekt związany z ryzykiem kredytowym Skarbu Państwa wyrażonym bądź w ramach modułu ryzyka rynkowego (spread, koncentracja), bądź w ramach modułu niewykonania zobowiązania przez kontrahenta. W pozostałych aspektach analizowanych w 2021 roku, tj. transferu ryzyka poprzez reasekurację oraz ryzyka kredytowego banku, należy wskazać, że ryzyko koncentracji nie jest ryzykiem istotnym.

Ocena wpływu pandemii wirusa Covid-19 na działalność Spółki

Określenie ryzyka zgodnie z Mapą ryzyka	Ocena wpływu na wymóg kapitałowy	Ocena wpływu na pozostałą działalność Spółki
D.1. Ryzyko niedopasowania aktywów i zobowiązań	Brak ujęcia w wymogu kapitałowym	Wpływ rosnący z uwagi na gwałtowne zmiany stóp procentowych generujące trudności z dopasowaniem przepływów.
D.2. Ryzyko związane z czynnikami zewnętrznymi	Brak ujęcia w wymogu kapitałowym	Wpływ nieznaczący
D.3. Ryzyko kapitału	Brak ujęcia w wymogu kapitałowym	Spadek środków własnych z uwagi na niedopasowanie strukturalne przy gwałtownie zmieniających się wycenach obligacji oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych – opis ryzyka w osobnym rozdziale
D.4. Ryzyko zarażenia	Brak ujęcia w wymogu kapitałowym	Brak wpływu – opis ryzyka w osobnym rozdziale
D.5. Ryzyko nadpłynności	Brak ujęcia w wymogu kapitałowym	Wpływ rosnący z uwagi na gwałtowne zmiany stóp procentowych generujące trudności z dopasowaniem przepływów.

Szczegółowy opis ww. ryzyk został przedstawiony w poszczególnych dedykowanych rozdziałach niniejszego sprawozdania.

Prospektywny opis planowanych metod zarządzania poszczególnymi ryzykami

W kolejnych okresach działalności Zarząd Spółki przewiduje:

1. kontynuowanie dotychczasowej polityki lokacyjnej ukierunkowanej na skarbowe dłużne papiery wartościowe o dużym stopniu płynności – zapobieganie ryzyku (ZR);
2. kontynuowanie polityki zabezpieczania ryzyka płynności krótkoterminowej poprzez utrzymywanie stałego depozytu – zapobieganie ryzyku (ZR);
3. monitorowanie ryzyka niedopasowania aktywów i zobowiązań – akceptacja ryzyka (AR);
4. monitorowanie ryzyka nadpłynności i podejmowanie prób lokowania w instrumenty dłużne Skarbu Państwa (RR).

Biorąc pod uwagę wybuch wojny na Ukrainie do przedmiotowego raportu dołączono wstępną ocenę ryzyka wpływu tego zdarzenia na działalność Spółki w perspektywie kolejnych okresów.

Ocena wpływu konfliktu zbrojnego na Ukrainie na działalność Spółki

Określenie ryzyka zgodnie z Mapą ryzyka	Ocena wpływu na wymóg kapitałowy	Ocena wpływu na pozostałą działalność Spółki
D.1. Ryzyko niedopasowania aktywów i zobowiązań	Brak ujęcia w wymogu kapitałowym	Wpływ rosnący z uwagi na gwałtowne zmiany stóp procentowych generujące trudności z dopasowaniem przepływów.

D.2. Ryzyko związane z czynnikami zewnętrznymi	Brak ujęcia w wymogu kapitałowym	Wpływ rosnący z uwagi na gwałtowne zmiany makroekonomiczne.
D.3. Ryzyko kapitału	Brak ujęcia w wymogu kapitałowym	Spadek środków własnych z uwagi na niedopasowanie strukturalne przy gwałtownie zmieniających się wycenach obligacji oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych – opis ryzyka w osobnym rozdziale
D.4. Ryzyko zarażenia	Brak ujęcia w wymogu kapitałowym	Brak wpływu – opis ryzyka w osobnym rozdziale
D.5. Ryzyko nadpłynności	Brak ujęcia w wymogu kapitałowym	Wpływ rosnący z uwagi na gwałtowne zmiany stóp procentowych generujące trudności z dopasowaniem przepływów.

C.5. Ryzyko operacyjne

Ryzyka o charakterze operacyjnym zostały zidentyfikowane oraz zaprezentowane przez Spółkę w obowiązującej mapie ryzyka. Zgodnie z zasadami systemu Wyłączalność II ryzyko to definiuje się jako ryzyko straty wynikające z niewłaściwych lub błędnych procesów wewnętrznych, z działań personelu lub systemów, lub ze zdarzeń zewnętrznych. Dodatkowo, Dyrektywa Wyłączalność II wskazuje, że ryzyka operacyjne obejmują ryzyko prawne, ale nie zawierają ryzyka wynikającego z decyzji strategicznych oraz ryzyka reputacji.

Schemat 15. Struktura ryzyka operacyjnego Spółki.

Ocena przeprowadzona w roku 2020		Ocena przeprowadzona w roku 2021	
E.1. Ryzyko istotnego zakłócenia działalności biznesowej	4 podkategorie ryzyka	E.1. Ryzyko istotnego zakłócenia działalności biznesowej	4 podkategorie ryzyka
E.2. Ryzyko koncentracji know-how	9 podkategorie ryzyka	E.2. Ryzyko koncentracji know-how	9 podkategorie ryzyka
E.3. Ryzyko niewystarczających zasobów ludzkich	4 podkategorie ryzyka	E.3. Ryzyko niewystarczających zasobów ludzkich	3 podkategorie ryzyka
E.4. Ryzyko sprzętu i infrastruktury	7 podkategorie ryzyka	E.4. Ryzyko sprzętu i infrastruktury	5 podkategorie ryzyka
E.5. Ryzyko oprogramowania i bezpieczeństwa informacji	17 podkategorie ryzyka	E.5. Ryzyko oprogramowania i bezpieczeństwa informacji	12 podkategorie ryzyka
E.6. Ryzyko modelu jakości	12 podkategorie ryzyka	E.6. Ryzyko modelu jakości	14 podkategorie ryzyka
E.7. Ryzyko rozwoju informatycznego	2 podkategorie ryzyka	E.7. Ryzyko rozwoju informatycznego	3 podkategorie ryzyka
E.8. Ryzyko projektów	1 podkategorie ryzyka	E.8. Ryzyko projektów	1 podkategorie ryzyka
E.9. Ryzyko prawne	71 podkategorie ryzyka	E.9. Ryzyko prawne	52 podkategorie ryzyka
E.10. Ryzyko przestępczości	4 podkategorie ryzyka	E.10. Ryzyko przestępczości	4 podkategorie ryzyka
E.11. Ryzyko procesów i organizacji	48 podkategorie ryzyka	E.11. Ryzyko procesów i organizacji	44 podkategorie ryzyka
E.12. Ryzyko błędów ludzkich	35 podkategorie ryzyka	E.12. Ryzyko błędów ludzkich	35 podkategorie ryzyka

Moduł ryzyk operacyjnych zawiera wiele znacznie różniących się od siebie ryzyk. W ramach formuły standardowej wyliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności, pomiar ryzyka operacyjnego przeprowadzany jest w ścisłym powiązaniu z wielkością Spółki wyrażoną przez przypis składki oraz rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

Tabela 30. Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka operacyjnego.

Wymóg kapitałowy dla poszczególnych ryzyk	31.12.2020	31.12.2021	Zmiana
Ryzyko operacyjne	28 159	27 932	-227

Na ogólną ocenę jakościową ryzyka operacyjnego składa się zestaw ocen szczegółowych podmodułów ryzyka operacyjnego, przy czym każde z nich zostało ocenione pod kątem częstości oraz dotkliwości strat związanych z danym ryzykiem. Poniżej przedstawiono zagregowany wykaz ryzyk zdiagnozowanych w działalności Spółki łącznie z przyjętą definicją ryzyka oraz oceną jakościową dla poszczególnych ryzyk.

Tabela 31. Zagregowany wykaz ryzyk zdiagnozowanych w działalności Spółki łącznie z definicją oraz oceną jakościową.

Rodzaj ryzyka	Ocena jakościowa 2020	Ocena jakościowa 2021	Definicja ryzyka
Ryzyko istotnego zakłócenia działalności biznesowej	Niskie	Niskie	Ryzyko straty związane z poważnym zakłóceniem działalności biznesowej, którego nie można rozwiązać w codziennej działalności.
Ryzyko koncentracji know-how	Średnie	Średnie	Ryzyko, że ważne zadania są wykonywane przez osobę posiadającą wyłączną wiedzę lub umiejętności w swojej dziedzinie. Zależność od tych osób może pozwolić im na naganianie zasad i ignorowanie kontroli, narażając firmę na niepotrzebne ryzyko.
Ryzyko niewystarczających zasobów ludzkich	Średnie	Niskie	Niewystarczające zasoby ludzkie mogą mieć negatywny wpływ na procesy biznesowe, a tym samym mogą powodować wyższy poziom błędów, spadek wydajności i szkody finansowe.
Ryzyko sprzętu i infrastruktury	Niskie	Średnie	Ryzyko związane ze sprzętem i infrastrukturą wynika z przestarzałych lub nieodpowiednich środków i urządzeń oraz niewystarczającej konserwacji i naprawy sprzętu i infrastruktury firmy.
Ryzyko oprogramowania i bezpieczeństwa informacji	Wysokie	Średnie	Oprogramowanie IT i ryzyko związane z bezpieczeństwem wynikają z przestarzałego lub nieodpowiedniego oprogramowania oraz niewystarczającej konserwacji i wsparcia oprogramowania firmy oraz systemów bezpieczeństwa IT.
Ryzyko modelu i jakości danych	Średnie	Średnie	Ryzyko straty wynikające ze źle zaprojektowanych lub niewłaściwie wykorzystywanych modeli do podejmowania decyzji.
Ryzyko rozwoju informatycznego	Średnie	Średnie	Ryzyko straty z powodu niedociągnięć, błędów i pomyłek w projektowaniu i wdrażaniu nowych rozwiązań IT.
Ryzyko projektów	Średnie	Średnie	Ryzyko, że duże projekty nie przyniosą oczekiwanych rezultatów na czas, braku jakości lub przekroczenia budżetu.
Ryzyko prawne	Średnie	Średnie	Ryzyko, przed którym może stanąć firma z powodu nieprzestrzegania przepisów ustawowych i wykonawczych. Ryzyko to może skutkować karami pieniężnymi, roszczeniami o odszkodowanie lub innymi stratami finansowymi.
Ryzyko przestępczości	Średnie	Średnie	Ryzyko straty finansowej związanej z przestępstwem podmiotów zewnętrznych.
Ryzyko procesów i organizacji	Wysokie	Wysokie	Ryzyko straty związane z nieodpowiednimi lub nieudanymi procesami wewnętrznymi.
Ryzyko błędów ludzkich	Średnie	Średnie	Błędy ludzkie są niezamierzonymi błędami lub błędnymi decyzjami pracownika w zakresie jego działalności. Mogą one powodować straty finansowe i niekorzystnie wpływać na operacje biznesowe.

Koncentracja w ramach ryzyka operacyjnego

W przypadku ryzyk operacyjnych mają miejsce poniższe źródła ryzyka koncentracji:

1. ryzyko koncentracji know-how – dotyczy nadmiernego uzależnienia firmy od poszczególnych pracowników posiadających unikalną wiedzę i zajmujących się kluczowymi obszarami działalności. Taka zależność może prowadzić do nadużyć ze strony pracowników ze względu na ich pozycję, co może skutkować narażeniem firmy na inne ryzyka. Ponadto, niektóre działania firmy mogą zostać spowolnione lub zatrzymane w przypadku ich tymczasowej nieobecności lub odejścia ze Spółki;
2. ryzyko niewystarczających zasobów ludzkich – obejmuje zarówno niedobory w liczebności pracowników, niewystarczającej wiedzy i umiejętności do wykonywania powierzonych im zadań oraz brak jasnych zasad zastępowania kadr. Zrealizowanie się tego ryzyka może skutkować zwiększoną liczbą błędów ludzkich, spadkiem ogólnej wydajności oraz stratami finansowymi;
3. ryzyko procesów i organizacji – zawiera w sobie zarówno ryzyko outsourcingu, jak i ryzyko umów zewnętrznych. Obydwa ryzyka związane są z przekazaniem czynności podmiotom zewnętrznym. W przypadku ryzyka outsourcingu Spółka przekazuje niezależnemu podmiotowi część lub całość procesu, który dotychczas był samodzielnie przez Spółkę realizowany. Natomiast w przypadku ryzyka umów zewnętrznych ma miejsce wykonywanie przez część zleceńbioborców prac specjalistycznych w ramach m.in. dedykowanego dla Spółki oprogramowania;
4. ryzyko oprogramowania i bezpieczeństwa informacji – podłożem koncentracji jest wykorzystywanie dedykowanych dla Spółki systemów informatycznych, które nie mogłyby być zastąpione w krótkim okresie.

Strategia zarządzania ryzykiem

Ryzyka operacyjne są zarządzane równocześnie na wiele sposobów. Zarządzając nimi, właściciele ryzyka uwzględniają odmienne środowisko, potencjalne skutki oraz możliwe sposoby mitygacji ryzyka. Mają oni także na uwadze cele Spółki, które mogą nie zostać zrealizowane w wyniku materializacji zdarzeń. Z uwagi na powyższe, ryzyka operacyjne w pierwszym rzędzie identyfikowane są w ramach opracowywania strategii Spółki oraz strategii kierunkowych dotyczących ważnych procesów lub projektów. Metody zarządzania ryzykami, są równocześnie założeniami przeciwdziałania zdarzeniom mogącym niekorzystnie wpłynąć na realizację ustalonych celów strategicznych. Dodatkowo, poza wspomnianymi strategiami kierunkowymi obowiązuje w Spółce system zarządzania ciągłością działania, na który składają się m.in. centrum zapasowe, plany i procedury awaryjne na wypadek zdarzenia o charakterze katastroficznym dotyczące Spółki. System zarządzania ciągłością działania obejmuje ryzyka IT, zasobów ludzkich, infrastruktury oraz ryzyka związane z outsourcingiem.

Ponadto wprowadzone zostały mechanizmy wewnętrzne pozwalające na monitorowanie, kontrolowanie oraz mitygację efektów realizacji poszczególnych ryzyk. Proces ten prowadzony jest w ramach systemu zarządzania w oparciu o Macierz Ryzyka i Kontroli „*Risk and Control Matrix*” wdrożoną przez Grupową Funkcję Ryzyka oraz o wewnętrzny proces kontroli ryzyk operacyjnych „*Internal Control System*”. W ramach analiz systemu zarządzania ryzykiem bierze się pod uwagę poniższe elementy:

1. system kontroli funkcjonalnej;
2. system audytu wewnętrznego,
3. controlling kosztów;
4. proces budżetowania i planowania;
5. zarządzanie ryzykiem prawnym (compliance);
6. zapewnienie należytej jakości danych;
7. monitorowanie otoczenia konkurencyjnego Spółki;
8. monitorowanie sytuacji ekonomiczno-politycznej w kraju i poza nim;
9. dostosowywanie odpowiednich modeli, w tym aktuarialnych;
10. zarządzania bezpieczeństwem informacji, w tym konfigurowanie systemów, kontrolę oraz autoryzowanie dostępu;

11. zarządzanie ryzykiem outsourcingu i umów zewnętrznych;
12. przeciwdziałanie przestępczości ubezpieczeniowej;
13. przeciwdziałaniu finansowaniu terroryzmu oraz prania brudnych pieniędzy;
14. system zarządzania w tym zarządzanie projektowe, proces usystematyzowanego przeglądu systemu, spisane zasady postępowania i standardy komunikacji;
15. zabezpieczanie majątku przed stratami m.in. poprzez jego ubezpieczenie;
16. zarządzanie personelem ludzkim;
17. działania w ramach realizacji celów zrównoważonego rozwoju.

Przyjęty limit tolerancji ryzyka łącznie dla ryzyk operacyjnych nie powinien być większy niż wymóg kapitałowy wyliczony zgodnie z zasadami Wypłacalności II w module ryzyka operacyjnego. Limity tolerancji ryzyka określone w sposób jakościowy dla poszczególnych ryzyk operacyjnych są w okresach rocznych monitorowane we współpracy ze wszystkimi jednostkami organizacyjnymi Spółki.

Działania operacyjne podjęte w związku z pandemią wirusa Covid-19 oraz ocena wpływu pandemii wirusa Covid-19

Materializacja ryzyka w związku z pandemią Covid-19 ma istotny wpływ na funkcjonowanie Spółki. Nie wpływa ona jednakże negatywnie na wyniki finansowe Spółki oraz na chwilę obecną nie doprowadziła do przerwania działalności Spółki. Zarząd Spółki na bieżąco monitoruje sytuację w kontekście uwarunkowań prowadzenia działalności gospodarczej, wpływu na działalność ubezpieczeniową i zasobów ludzkich. Pracownicy są natychmiastowo informowani o procedurach zachowania ostrożności w przypadku zwiększonej intensywności wirusa Covid-19 oraz wprowadzanych przez Rząd RP obostrzeń. Komitet kryzysowy na czele z Panią Prezes Anną Włodarczyk-Moczkowską, kontynuował swoje prace oraz analizuje zmieniające się otoczenie zewnętrzne oraz sytuację w Spółce.

Prowadzone analizy komitetu skupione są w dalszym ciągu na zaadresowaniu poniższych problemów:

1. zapewnienie bezpieczeństwa wykonywania pracy oraz utrzymanie ciągłości działania w kontekście ryzyka zasobów ludzkich – w 2021 utrzymano dotychczasowe ustalenia oraz rozpoczęto prace nad kompleksowym systemem hybrydowym w kontekście reorganizacji siedziby Spółki. Pełna zmiana zasad miała miejsce w Q1 2022 roku po zakończeniu prac remontowo-budowlanych. Głównym założeniem Komitetu Kryzysowego było zmaksymalizowanie pracy zdalnej w okresie pandemii i jak najmniejsze narażenie pracowników Spółki na kontakt w dużych skupiskach ludzkich w pracy. Spółka zapewnia wsparcie pracownikom w przypadku zdarzeń losowych związanych z zachorowaniem – wspomagając logistycznie w kontaktach m.in. z kliniką Enel-Med., przeprowadziła również proces szczepień w przypadku wirusa grypy.
2. utrzymanie procedur awaryjnych w obszarze IT umożliwiających podtrzymanie działalności Spółki przy założeniu wykonywaniu zadań poza biurami Spółki. W 2021 roku prawie cały dotychczasowy sprzęt komputerowy został wymieniony na przenośny oraz dodatkowo został on w dużej mierze zmodernizowany. Zmianie uległa również technologia związana z komunikacją elektroniczną.
3. zapewnienie komunikacji wewnątrz Spółki w sytuacji ograniczonej możliwości kontaktów międzyludzkich, w tym dokonywanie zmian w obiegu dokumentów - w 2021 roku zmieniono ostatni istotny proces w zakresie obiegu dokumentów i faktur umożliwiając zastąpienie tradycyjnego obiegu papierowego obiegiem elektronicznym.
4. zachowanie spójnej sprawozdawczości dotyczącej problemów Covid-19 w obszarze wewnętrznym, Grupy VIG i sprawozdawczości zewnętrznej w tym wymiany informacji o problemach pomiędzy kadrą zarządzającą oraz zapewnienie komunikacji z partnerami biznesowymi i organami sprawującymi nadzór nad podmiotami rynku ubezpieczeniowego.
5. zachowanie ciągłości działania w obszarze procesów, które wykonują podwykonawcy lub outsourcerzy w kontekście możliwych przerw w ich funkcjonowaniu. W 2021 roku nie miały miejsca sytuacje, w których zaobserwowano by materializację tego ryzyka dla kluczowych kontrahentów.

6. przeciwdziałanie innym prawdopodobnym niekorzystnym zdarzeniom mogącym mieć miejsce w sytuacji kryzysowej np.: fraudy, bezpieczeństwo informacji etc. - nie uległy zmianie procesy, które zostały zidentyfikowane jako podatne na negatywne oddziaływanie materializacji ryzyka Covid-19.

Reasumując, mimo niezakończenia się jeszcze pandemii Covid-19 i istotnych zmian w funkcjonowaniu Spółki należy wskazać, że z uwagi na długoletnie przygotowywanie się na materializację ryzyka ciągłości działania oraz wypracowanie i przemyślenie procedur z tym związanych Spółka bardzo dobrze zredukowała ryzyko w tym zakresie.

Określenie ryzyka zgodnie z Mapą ryzyka	Ocena wpływu na działalność Spółki
Ryzyko istotnego zakłócenia działalności biznesowej	Pandemia wirusa Covid-19 miała znaczący wpływ na funkcjonowanie Spółki również w 2021 roku. Materializacja tego ryzyka nie doprowadziła jednak do start operacyjnych.
Ryzyko koncentracji know-how	Wpływ nieznaczący. Nie miała miejsce materializacja ryzyka. W 2021 roku miały miejsce tylko krótko-terminowe nieobecności pracowników klasyfikowanych jako kluczowi lub strategiczni dla działalności Spółki.
Ryzyko niewystarczających zasobów ludzkich	Wpływ nieznaczący. Nie miała miejsce materializacja ryzyka.
Ryzyko sprzętu i infrastruktury	Wpływ nieznaczący, jednakże sam problem Covid-19 doprowadził do poprawy oceny jakościowej ryzyka z uwagi na istotne nakłady finansowe.
Ryzyko oprogramowania i bezpieczeństwa informacji	Istotny wpływ w zakresie potencjalnych podatności dotyczących bezpieczeństwa informacji
Ryzyko modelu i jakości danych	Istotny wpływ w zakresie potencjalnej możliwości obniżenia kontroli funkcjonalnej dotyczącej jakości danych
Ryzyko rozwoju informatycznego	Wpływ nieznaczący, rozwój informatyczny w dużej mierze przebiegał niezależnie od czynnika pandemii z uwagi na realizację uprzednio założonych projektów.
Ryzyko projektów	Wpływ nieznaczący. Nie miała miejsce materializacja ryzyka. Problem pandemii nie doprowadził do przerwania projektów.
Ryzyko prawne	Istotny wpływ z uwagi na niestabilność otoczenia prawnego
Ryzyko przestępczości	Wpływ wysoki, z uwagi na wzrost ryzyka przestępczości związanej z sytuacją gospodarczą mitygowany poprzez poszerzenie działań mitygujących to ryzyko.
Ryzyko procesów i organizacji	Wpływ niski. Projekty rozpoczęte były kontynuowane planowo. Pandemia przyczyniła się do przewartościowania niektórych założeń
Ryzyko błędów ludzkich	Wpływ znaczący związany z większą liczbą błędów oraz obniżeniem skuteczności kontroli funkcjonalnej w części procesów, mitygowanie ryzyka poprzez próby zamiany nieskutecznych narzędzi na narzędzia dostosowane do bieżącej sytuacji

Prospektywny opis planowanych metod zarządzania poszczególnymi ryzykami

W zakresie ryzyk operacyjnych przewiduje się, że rok 2022 będzie okresem przede wszystkim związanym ze stabilizacją sytuacji po pandemii Covid-19. Odnosząc się do poszczególnych ryzyk operacyjnych:

- Ryzyko ciągłości działania:
  - dokończenie prac z roku 2021;
  - modyfikacja planów awaryjnych dla ryzyk outsourcingu;
  - zakończenie tworzenia planu awaryjnego dla materializacji ryzyk masowych;
  - zakończenie prac nad nową polityką dot. komunikacji w sytuacji kryzysowej;
- Ryzyko koncentracji know-how oraz Ryzyko niewystarczających zasobów ludzkich:

- 2.1. analiza ryzyka w ramach procesu ICS oraz wykorzystanie opracowanej metodologii do oceny ryzyka w ujęciu ilościowym;
- 2.2. wzmocnienie kadrowe w procesach związane równocześnie z analizą procesu zarządzania zasobami ludzkimi;
3. Ryzyko sprzętu i infrastruktury:
  - 3.1. dokończenie prac nad nowym procesem zarządzania ryzykiem w obszarze IT;
4. Ryzyko oprogramowania informatycznego i bezpieczeństwa informacji oraz Ryzyko rozwoju informatycznego:
  - 4.1. dokończenie rozbudowywania nowej platformy sprzedażowej WieNET;
  - 4.2. ustabilizowanie rozwiązań informatycznych roku 2021;
  - 4.3. w zakresie bezpieczeństwa informacji rozwinięcie współpracy z grupową jednostką obejmującą bezpieczeństwo informatyczne;
5. Ryzyko jakości modeli i danych:
  - 5.1. dokończenie zmian w procesie jakości danych;
  - 5.2. zarządzanie ryzykiem modeli dotyczy także w szerszym kontekście Biura Reasekuracji, Biura Zarządzania Ryzykiem, Biura Kontrolingu Finansowego oraz Biura Aktuariatu;
6. Ryzyko projektowe oraz Ryzyko organizacji procesów:
  - 6.1. kontynuowanie zarządzanie ww. ryzykami przez dedykowaną jednostkę organizacyjną Biuro Strategii i Zasobów Ludzkich wspieraną w zakresie IT przez przypisany do projektów zespół;
  - 6.2. kontynuowanie obecnego systemu uregulowań wewnętrznych zgodnie w wystandaryzowanym schemacie postępowania i struktury dokumentacji wewnętrznej;
  - 6.3. analiza zmiany procesów pod kątem doświadczeń związanych z pandemią wirusa Covid-19 w tym założeń realizacji pracy zdalnej;
7. Ryzyko compliance :
  - 7.1. kontynuowanie realizacji funkcji zgodności z przepisami w tym identyfikowania, kwantyfikowania, oceny i monitorowania ryzyk prawnych, w kontekście: analizy działalności Spółki w zgodności z obecnie obowiązującymi przepisami prawa, oceny wpływu we współpracy z pozostałymi jednostkami organizacyjnymi przyszłych rozwiązań prawnych na działalność Spółki;
  - 7.2. identyfikowanie i opiniowanie przez funkcję zgodności z przepisami wszelkich działań lub decyzji kierownictwa mogących powodować ryzyko niezgodności, wzrost ryzyka regulacyjnego lub ryzyka utraty reputacji związanego z ryzykiem prawnym oraz doradzanie Zarządowi w sprawie przestrzegania przepisów przyjętych zgodnie z wytycznymi prawa;
  - 7.3. udział funkcji zgodności z przepisami, jako realizacja zadań doradczych w monitorowaniu stanu realizacji zadań, w pracach prowadzonych przez poszczególne jednostki organizacyjne odpowiedzialne w ramach osobnych projektów związanych z dostosowywaniem Spółki do bezwzględnie obowiązujących norm prawa;
  - 7.4. udział pracowników Spółki w pracach PIU i KNF'u oraz w pracach Grupy VIG w kontekście opiniowania nowo modelowanych rozwiązań systemowych;
  - 7.5. w 2021 główny nacisk położony będzie na dostosowanie do wymagań związanych z systemem zrównoważonego rozwoju oraz zmian systemowych w regulacjach prawnych związanych z pandemią Covid-19;
8. Ryzyko przestępstw zewnętrznych:

- 8.1. kontynuowanie zarządzania ryzykiem przestępczości przez dwie jednostki organizacyjne: Wydział Operacyjny – Dochodzeniowy skupiające swoje działania na szkodach i produktach masowych oraz przypisany wydział w Biurze Zarządzania Ryzykiem odpowiedzialny za przeciwdziałanie przestępczości w liniach korporacyjnych oraz nadużyciach wewnętrznych;
- 8.2. poszerzenie współpracy pomiędzy jednostkami organizacyjnymi mające na celu rozszerzenie punktu spojrzenia na poszczególne problemy;
9. Ryzyko błędu ludzkiego:
  - 9.1. w przypadku ryzyka błędów ludzkich przewiduje się jak dotychczas szereg działań pozwalających na uniknięcie jego materializacji:
    - 9.1.1. automatyzacja części procesów;
    - 9.1.2. kontrola funkcjonalna wewnątrz jednostek organizacyjnych;
    - 9.1.3. kontrola instytucjonalna funkcji zgodności z przepisami;
    - 9.1.4. analizy prowadzone przez Biuro Kontrolingu Finansowego, Biuro Reasekuracji, Biuro Aktuariatu czy Biuro Zarządzania Ryzykiem;
    - 9.1.5. audyt wewnętrzny;
    - 9.1.6. wprowadzanie zasad „czterech oczu”;
    - 9.1.7. nieuzależnianie procesów od pojedynczych osób;
    - 9.1.8. realizację zadań przez jednostki odpowiedzialne za przestępczość ubezpieczeniową.

Odnosząc się do potencjalnego wpływu konfliktu zbrojnego na Ukrainie należy wskazać na szereg potencjalnych zagrożeń związanych z ryzykami operacyjnymi, mogą one dotyczyć w szczególności:

1. ryzyka istotnego zakłócenia działalności biznesowej – w przypadku m.in. wystąpienia przerw w dostawach prądu,
2. ryzyka sprzętu i infrastruktury – w przypadku wystąpienia przepięć spowodowanych zakłóceniami w obszarze infrastruktury ogólnokrajowej,
3. ryzyko prawne – związane z dynamicznie zmieniającym się otoczeniem prawnym polskim i międzynarodowym
4. ryzyko przestępczości – związane z kryzysową sytuacją geopolityczną i gospodarczą.

C.6. Pozostałe istotne ryzyka

Ryzyko strategii

Ryzyko strategii oznacza nierealizowanie wyznaczonych celów określonych w planach strategicznych Spółki w określonych w strategii Spółki obszarach. Ryzyko to obejmuje zarówno błędne decyzje zarządcze, złą komunikację zarządczą jak również brak możliwości dostosowania się do zachodzących w środowisku zewnętrznym zmian. Dla realizacji strategii działalności Spółki istotne znaczenie ma zarówno otoczenie zewnętrzne, w tym jego stabilność (zarówno rynkowa, jak i prawna) oraz czynniki wewnętrzne m.in. związane ze zmianami właściciela.

Schemat 16. Struktura ryzyka strategii Spółki.

W 2021 tak samo jak w roku 2020 ryzyko to oceniane było jako średnie. Przyczynami takiej oceny są:

1. wypracowane wyniki finansowe Spółki,
2. przewidywane wskaźniki bezpieczeństwa,
3. realizacja planów operacyjnych zarówno na poziomie solo jak i na poziomie grupowym,
4. dość znaczna niepewność związana z sytuacją gospodarczą i prawno-polityczną.

Koncentracja w ramach ryzyka strategii

Nie zdiagnozowano obecnie cech ryzyka, które mogłyby być oceniane poprzez pryzmat koncentracji ryzyka.

Strategia zarządzania ryzykiem

Głównymi metodami zarządzania tym ryzykiem są zapobieganie oraz redukcja ryzyka. Zapobieganie ryzyku polega na prawidłowo zaprojektowanym i przeprowadzanym procesie wyznaczania planów strategicznych oraz finansowych Spółki, natomiast redukowanie ryzyka jest wynikiem ścisłego monitorowania wykonania planów Spółki zarówno w kontekście finansowym, jak i operacyjnym oraz podejmowaniu korygujących działań wspierających lub umożliwiających wykonanie zamierzonych celów strategicznych. Monitorowanie ryzyka strategii odbywa się poprzez:

1. bieżące działania w zakresie nadzorowania wykonania planu prowadzone przez Biuro Kontrolingu Finansowego,
2. bieżące monitorowanie celów realizowanych w ramach jednostek organizacyjnych Spółki,
3. kontrolę realizacji projektów prowadzoną w ramach prac Biura Strategii i Zarządzania Projektami.

Ocena wpływu pandemii wirusa Covid-19 na działalność Spółki

Określenie ryzyka zgodnie z Mapą ryzyka	Ocena wpływu na działalność Spółki
Ryzyko realizacji celów finansowych	Spółka wzmocniła swoją pozycję finansową na rynku ubezpieczeniowym z uwagi na realizację celów finansowych. Wtórny problemem do Covid-19 są stopy procentowe wpływające na wycenę obligacji skarbowych.
Ryzyko realizacji celów produktowych	Wpływ nieznaczący
Ryzyko realizacji celów w zakresie obsługi klienta i pośrednika ubezpieczeniowej	Wpływ nieznaczący
Ryzyko realizacji celów w zakresie operacyjnym	Wpływ nieznaczący

Prospektywny opis planowanych metod zarządzania poszczególnymi ryzykami

Spółka, w kolejnym okresie działalności zamierza prowadzić działania mające na celu zmniejszenie ekspozycji jakościowej na ryzyko strategii. Główne działania Spółki ukierunkowane są na:

1. określenie nowych celów strategicznych na kolejne lata działalności przy uwzględnieniu synergii z grupą VIG – zapobieganie ryzyku (ZR),
2. realizowanie wyznaczonych w planach celów finansowych – redukcja ryzyka (RR).

Przedmiotowe działania wspierane będą tak jak dotychczas przez Biuro Strategii i Zarządzania Projektami w ramach kontroli przebiegu projektów oraz przez Biuro Kontrolingu Finansowego w ramach monitorowania kosztów i innych składowych wyniku finansowego.

Biorąc pod uwagę wybuch wojny na Ukrainie do przedmiotowego raportu dołączono wstępną ocenę ryzyka wpływu tego zdarzenia na działalność Spółki w perspektywie kolejnych okresów.

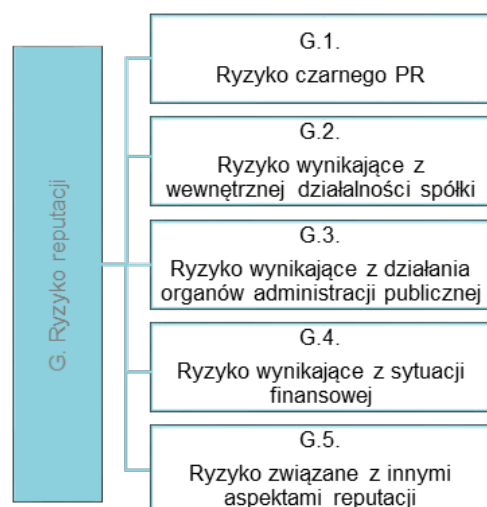
Ocena wpływu konfliktu zbrojnego na Ukrainie na działalność Spółki

Określenie ryzyka zgodnie z Mapą ryzyka	Ocena wpływu na działalność Spółki
Ryzyko realizacji celów finansowych	Z uwagi na dużą niepewność co do sytuacji makroekonomicznej, wpływ może być istotny w szczególności w kontekście zmiany stóp procentowych.
Ryzyko realizacji celów produktowych	Z uwagi na dużą niepewność co do sytuacji makroekonomicznej, wpływ może być istotny w szczególności w kontekście współczynników szkodowości
Ryzyko realizacji celów w zakresie obsługi klienta i pośrednika ubezpieczeniowej	Wpływ nieznaczący
Ryzyko realizacji celów w zakresie operacyjnym	Wpływ potencjalnie istotny z uwagi na możliwość przemodelowania celów krótkookresowych, ocena wpływu trudna do oszacowania

Ryzyko reputacji

Ryzyko reputacji jest to możliwość pogorszenia wizerunku Spółki wobec potencjalnych klientów, kontrahentów i organów administracji publicznej mogące wpłynąć na wyniki finansowe Spółki. Podłożem przedmiotowego ryzyka są czynniki zewnętrzne oraz wewnętrzne. Ryzyko reputacji niejednokrotnie jest ryzykiem wtórnym w przypadku materializacji innych ryzyk w działalności Spółki.

Schemat 17. Struktura ryzyka reputacji Spółki.

W roku 2021 ryzyko to w przeważającej mierze związane było z funkcjonowaniem Spółki w otoczeniu trwającej pandemii wirusa Covid-19 oraz związanymi z powyższym bezpieczeństwem finansowym Spółki, realizacją założonych planów i funkcjonowaniem systemu zarządzania ciągłością działania. Prace kontynuowane w obszarach mitygacji ryzyk operacyjnych, które wpłynęły na poprawę w obszarze zarządzania ciągłością działania oraz prace w kierunku automatyzacji procesów obsługi klienta wpłynęły pozytywnie na ocenę również i tego ryzyka.

Dodatkowymi standardowymi problemami wpływającym na to ryzyko były:

1. funkcjonowanie procesów oraz systemów informatycznych;
2. presja konkurencji.

W łącznej ocenie jakościowej – eksperckiej, ryzyko reputacji oceniane jest na poziomie średnim. Nie zmieniła się ocena tego ryzyka w porównaniu z rokiem 2020.

Koncentracja w ramach ryzyka reputacji

W przypadku ryzyka reputacji nie zdiagnozowano elementów koncentracji ryzyka.

Strategia zarządzania ryzykiem

Głównymi metodami zarządzania tym ryzykiem są unikanie, zapobieganie oraz redukcja ryzyka. Unikanie ryzyka to niepodjęcie przez Spółkę żadnych działań mogących wpłynąć niekorzystnie na jej reputację – w szczególności w kontekście określonym w kolejnym module ryzyka tj. ryzyka zrównoważonego rozwoju. Zapobieganie ryzyku w działalności Spółki polega na odpowiednim zaprojektowaniu procesów wewnątrz Spółki, dzięki którym ogranicza się możliwości popełnienia błędów wpływających na wizerunek Spółki. Redukowanie ryzyka to przede wszystkim działania prowadzone przez Biuro Marketingu i Public Relations mające na celu ograniczenie skutków materializacji ryzyka. Ważnym aspektem zarządzania ryzykiem reputacji są także plany ciągłości działania, które poprzez zredukowanie skutków materializacji ryzyka ciągłości działania wpływają na ograniczenie ryzyka reputacji. W sposób szeroki, kwestia prawidłowego funkcjonowania systemu ciągłości działania, jako elementu mitygującego ryzyko reputacji w kontekście materializacji ryzyka związanego z problemem pandemii Covid-19, została omówiona w ramach ryzyk operacyjnych.

Środkami wspomagającymi zarządzanie ryzykiem reputacji jest realizacja w praktyce zadań tzw. trzech linii obrony w tym sprawnie funkcjonujący system kontroli wewnętrznej, realizacji funkcji zarządzania ryzykiem i funkcji zgodności z przepisami.

Ocena wpływu pandemii wirusa Covid-19 na działalność Spółki

Określenie ryzyka zgodnie z Mapą ryzyka	Ocena wpływu na działalność Spółki
Ryzyko „czarnego PR”	Brak wpływu - dobrze przeprowadzone procesy wewnętrzne w ramach systemu zarządzania ciągłością działania uniemożliwiły zastosowanie tzw. czarnego PR
Ryzyko wynikające z wewnętrznej działalności Spółki	Brak wpływu - dobrze przeprowadzone procesy wewnętrzne w ramach systemu zarządzania ciągłością działania przeciwdziałały temu ryzyku
Ryzyko wynikające z działania organów administracji publicznej	Wpływ na cały sektor ubezpieczeń, niezależnie od podmiotu
Ryzyko wynikające z sytuacji finansowej	Spółka zrealizowała swoje cele finansowe, wzmacniając swoje bezpieczeństwo
Ryzyko związane z innymi aspektami reputacji	Wpływ nieznaczący

Prospektywny opis planowanych metod zarządzania poszczególnymi ryzykami.

Spółka w 2022 będzie kontynuowała proces ograniczenia głównych ekspozycji związanych z ryzykiem reputacji wspomnianych w ocenie ryzyka, celem zminimalizowania go. Główne cele w tym zakresie związane są z:

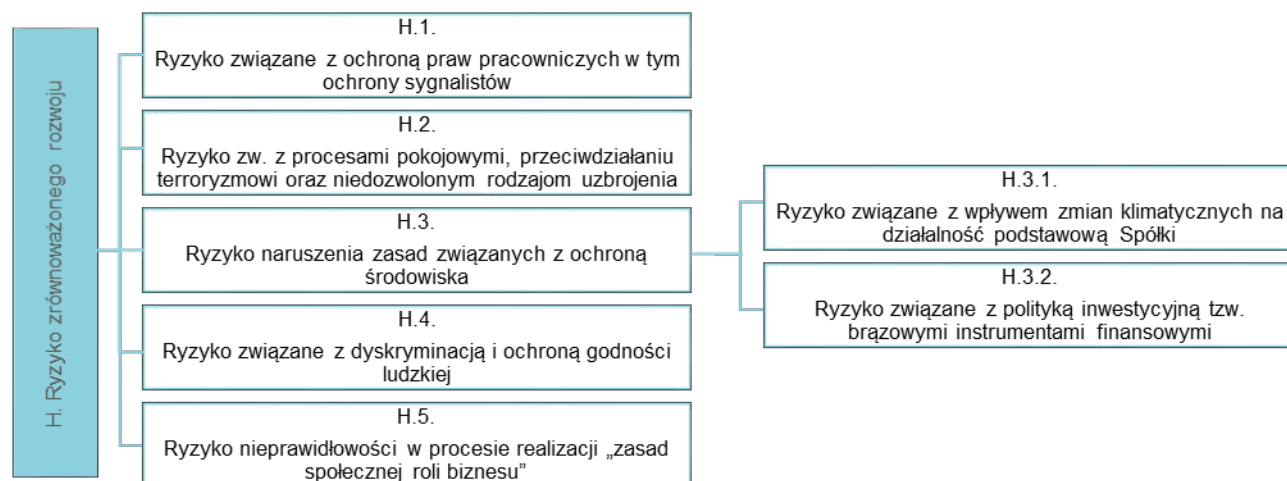
1. przygotowaniem Spółki na tzw. zarządzanie po Covid-19, w tym zmiana trybu pracy w związku z zmodernizowaną siedzibą Spółki – zapobieganie ryzyku ZR;
2. dokończeniem zmian związanych z nowymi platformami sprzedażowymi i obsługi klienta – zapobieganie ryzyku ZR;
3. procesami wspomagającymi minimalizowanie ryzyka reputacji będą w dalszym ciągu procesy kontrolne zgodnie z założeniami tzw. trzech linii obrony, w tym procesy: reklamacyjny oraz w zakresie ochrony danych osobowych – redukcja ryzyka RR,
4. realizowanie zasad zrównoważonego rozwoju – zapobieganie ryzyku ZR.

Działania wojenne na Ukrainie w istotny sposób mogą wpłynąć na poszczególne podmioty gospodarcze. Wiener TU S.A. nie jest zdaniem Zarządu ekspozowany na ryzyko reputacji w tym kontekście. Spółka natomiast podjęła szereg działań mających na celu wsparcie obywateli ukraińskich w tym pracowników spółek należących do grupy VIG. Zarząd wspiera również wszelkie inicjatywy pracownicze mające pomóc uchodźcą z Ukrainy. Działania te realizują w szerszym kontekście zaangażowanie Spółki w ramach zadań zrównoważonego rozwoju.

Ryzyko zrównoważonego rozwoju

Ostatnim ryzykiem wyznaczonym w ramach działalności Spółki jest ryzyko związane ze zrównoważonym rozwojem, realizującym społeczną rolę biznesu. Nawiązuje ono do założeń tzw. Europejskiego Zielonego Ładu określonego w dokumentacji UE jak i podstaw Sustainable Development Goals (SDGs) określonych w ramach prac Narodów Zjednoczonych oraz strategii Grupy VIG dotyczącej tej tematyki (Sustainability strategy). Analiza tego ryzyka odzwierciedla obecne trendy obserwowane w ramach prac EIOPA.

Schemat 18. Struktura ryzyka zrównoważonego rozwoju Spółki.

W 2021 roku, w Spółce wykonano testy warunków skrajnych dla zmian klimatu. Analizy uwzględniały założenia metodologii Komisji Nadzoru Finansowego przeprowadzania testów warunków skrajnych w zakładach ubezpieczeń. Metodologia ta obejmowała: ryzyka fizyczne, tzw. „hot house world”, ryzyka przejścia - test ilościowy, ryzyka przejścia (transitional risks)- test jakościowy.

Wyniki testów stresu potwierdziły stabilną sytuację Spółki, gwarantującą utrzymanie wskaźnika wypłacalności powyżej poziomu wymaganego przez KNF jak i w ramach założonego w Strategii zarządzania ryzykiem akceptowalnego poziomu ryzyka.

Koncentracja w ramach ryzyka zrównoważonego rozwoju

W działalności Spółki nie ma miejsca koncentracja tego ryzyka.

Strategia zarządzania ryzykiem

W ramach funkcjonowania Spółki, Grupy VIG oraz w odpowiedzi na wymagania organu nadzoru i modelowanych zmian w systemie Wypłacalność II zdefiniowane zostały ryzyka związane z zasadami zrównoważonego rozwoju. Spółka zarządza przedmiotowymi ryzykami zgodnie z zasadami określonymi w Grupie VIG, przede wszystkim jako metodę zarządzania tymi ryzykami stosując unikanie ryzyka. Spółka dąży do zachowania bardzo wysokich standardów oraz ma na uwadze promowanie rozwoju świadomości swoich pracowników, podmiotów współpracujących oraz klientów.

Spółka również monitoruje przedmiotowe ryzyko (akceptuje ryzyko). Wyznaczeni pracownicy biorą m.in. czynny udział w pracach polskiego rynku ubezpieczeniowego nad modelowaniem ryzyka zrównoważonego rozwoju w kontekście systemu Wypłacalność II oraz potencjalnego wpływu tego ryzyka na działalność podstawową zakładu ubezpieczeń.

Ocena wpływu pandemii wirusa Covid-19 na działalność Spółki

Sytuacja w kraju związana z wirusem Covid-19 stanowiła czynnik wpływający niekorzystnie na ryzyko zrównoważonego rozwoju. Spółka kontynuowała działania redukujące niekorzystne skutki w kontekście biznesowym oraz ochrony swoich pracowników poprzez m.in.

1. korzystniejsze rozłożenie w czasie finansowania usług oraz utrzymanie współpracy biznesowej zamiast ograniczania kosztów funkcjonowania kosztem partnerów biznesowych,

2. nieredukowanie zatrudnienia ani nieograniczanie wynagrodzeń pracowników,
3. umożliwienie pracownikom pracy zdalnej w dogodnych dla nich godzinach funkcjonowania (przy czym jako priorytet wyznaczono realizację zadań a nie sztywne godziny pracy) i wyposażenie ich w nowoczesne narzędzia wspomagające wykonywanie obowiązków służbowych,
4. zorganizowanie szczepień przeciwko grypie, mających wspomóc odporność pracowników,
5. rozszerzenie kanałów kontaktów między pracownikami i między pracownikami i Zarządem celem wsparcia pracowników w problemach dotyczących realizacji zadań,
6. rozpoczęcie projektu dotyczącego nowoczesnej pracy hybrydowej wraz ze zmianą głównej siedziby Spółki.

Określenie ryzyka zgodnie z Mapą ryzyka	Ocena wpływu na działalność Spółki
Ryzyko zmian klimatycznych	Wpływ nieznaczący
Ryzyko związane ze społeczną rolą biznesu	Wpływ nieznaczący
Ryzyko związane z niedyskryminacją praw pracowniczych w tym ochrony sygnalistów	Wpływ nieznaczący
Ryzyko związane z niedyskryminacją i ochroną godności ludzkiej	Wpływ nieznaczący
Ryzyko związane z procesami pokojowymi, przeciwdziałaniem terroryzmowi	Wpływ nieznaczący

Prospektywny opis planowanych metod zarządzania poszczególnymi ryzykami.

W planowanym okresie Zarząd Spółki zamierza:

1. unikać ryzyk dotyczących zrównoważonego rozwoju oraz ściśle wypełniać zasady Grupy VIG dotyczące tego zakresu – unikanie ryzyka (UR),
2. kontynuować dotychczasową politykę procesów kontrolnych a w szczególności procesów drugiej i trzeciej linii obrony np.: realizację funkcji zgodności z przepisami w tym zarządzanie procesem „whistleblower” oraz procesem AML/ATF – redukcja ryzyka (RR),
3. kontynuować rozwój działań związanych z przeciwdziałaniem nadużyciom/fraudom m.in. w obszarze spraw pracowniczych – redukcja ryzyka (RR),
4. w zakresie oferowanych usług ubezpieczeniowych kontynuować specjalizowanie się w oferowaniu usług ubezpieczeniowych m.in. w branży związanej z odnawialnymi źródłami energii – akceptacja ryzyka (AR),
5. kontynuować procesu organizowania systemu zarządzania zrównoważonym rozwojem – zapobieganie ryzyku (ZR),
6. monitorować ryzyka w ramach prac Grupy VIG, PIU oraz organu nadzoru – zapobieganie ryzyku (ZR),
7. wspierać inicjatywy, które mają na celu realizację zasad zrównoważonego rozwoju, tj. służące ochronie środowiska bądź mające charakter społeczny bądź ukierunkowane na przeciwdziałanie skutkom katastrof naturalnych lub ekstremalnych zdarzeniom istotnie wpływającym na poprawę życia lub zdrowia publicznego (zrównoważone inwestycje) – zapobieganie ryzyku (ZR),
8. unikać inwestowania w podmioty, których przedmiotem działalności są elementy związane z tzw. brudną energią, zbrojeniami, czy działaniami uznawanymi w ramach ESG za niepożądane.

Biorąc pod uwagę wybuch wojny na Ukrainie do przedmiotowego raportu dołączono wstępną ocenę ryzyka wpływu tego zdarzenia na działalność Spółki w perspektywie kolejnych okresów.

Ocena wpływu konfliktu zbrojnego na Ukrainie na działalność Spółki

Określenie ryzyka zgodnie z Mapą ryzyka	Ocena wpływu na działalność Spółki
Ryzyko zmian klimatycznych	Wpływ nieznaczący
Ryzyko związane ze społeczną rolą biznesu	Wpływ znaczący pozytywny – Spółka zaangażowała się w wspieranie obywateli Ukrainy

Ryzyko związane z niedyskryminacją praw pracowniczych w tym ochrony sygnalistów	Wpływ nieznaczący
Ryzyko związane z niedyskryminacją i ochroną godności ludzkiej	Wpływ znaczący pozytywny – Spółka zaangażowała się w wspieranie obywateli Ukrainy
Ryzyko związane z procesami pokojowymi, przeciwdziałaniem terroryzmowi	Wpływ znaczący pozytywny – Spółka zaangażowała się w wspieranie obywateli Ukrainy

C.7. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje dotyczące profilu ryzyka Spółki zostały zaprezentowane w niniejszym rozdziale.

Dane statystyczne dotyczące postępowań pozasądowych

Stosownie do art. 288 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej Spółka ujawniła, na swojej stronie internetowej, dane statystyczne dotyczące postępowań pozasądowych.

D. Wycena do celów wypłacalności

Podstawowymi dokumentami regulującymi wycenę do celów wypłacalności są uchwalone przez Zarząd:

1. Zasady (polityka) rachunkowości w Wypłacalności II;
2. Zasady zarządzania aktywami;
3. Regulamin tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

Hierarchia wyceny

Spółka dokonuje wyceny aktywów i zobowiązań³, przy założeniu kontynuacji działalności, kierując się hierarchią wyceny, uwzględniając te cechy składnika aktywów lub zobowiązań, które uczestnicy rynku wzięliby pod uwagę przy wycenie tego składnika w dniu wyceny.

Hierarchia wyceny stosowana w Spółce jest zgodna z art. 10 Rozporządzenia delegowanego:

1. podstawową metodą wyceny aktywów i zobowiązań stosowaną przez Spółkę jest wycena według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań;
2. gdy zastosowanie metody wyceny według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań jest niemożliwe, Spółka wycenia aktywa i zobowiązania przy zastosowaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań, dokonując korekt odzwierciedlających istniejące różnice;
3. gdy zastosowanie metody wyceny według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań jest niemożliwe, Spółka wycenia aktywa i zobowiązania stosując alternatywne metody wyceny (o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej).

Kryteria oceny aktywnego rynku

Spółka uznaje, że aktywnym rynkiem może być Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie, Treasury Bond Spot, Catalyst, NewConnect, Frankfurt Stock Exchange, Luxemburg Stock Exchange oraz rynek międzybankowy, a w przypadku gdy dany instrument finansowy nie jest notowany na powyższych rynkach również Giełda Papierów Wartościowych z największą kapitalizacją wśród rynków, na których występuje obrót danym instrumentem finansowym.

Spółka uznaje, że rynek dla danego instrumentu finansowego jest aktywny, jeżeli:

1. w miesiącu poprzedzającym miesiąc wyceny wystąpiła przynajmniej jedna transakcja;
2. w miesiącu wyceny czas do wykupu jest mniejszy niż 6 miesięcy.

Weryfikacja aktywności rynków odbywa się w cyklach miesięcznych. Odpowiednie ceny są importowane przez Spółkę do aplikacji Simcorp z terminala Bloomberg.

W przypadku braku notowań na Bloomberg oraz braku aktywnego rynku, do wyceny instrumentów finansowych stosuje się następujące metody wyceny:

1. notowana cena rynkowa na aktywnych rynkach podobnych aktywów;
2. alternatywne metody wyceny.

---

3 Na potrzeby niniejszego rozdziału zobowiązania oznaczają zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

D.1. Aktywa

Zmiany w stosowanych podstawach uznawania i wyceny lub w szacunkach w okresie sprawozdawczym

W 2021 roku Spółka nie dokonała zmian w zasadach uznawania, wyceny ani w szacunkach w zakresie wyceny aktywów.

Spółka wycenia aktywa, zgodnie z art. 223 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, tj. w wartości godziwej, czyli kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji, kierując się hierarchią wyceny opisaną na początku niniejszego rozdziału.

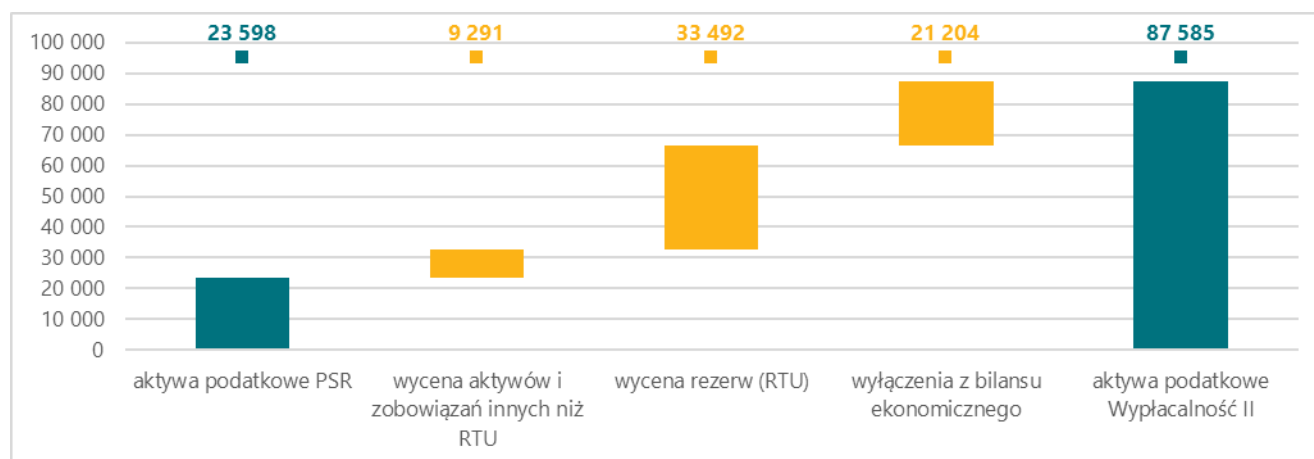
W dalszej części sprawozdania umieszczono opisy sposobu wyceny istotnych pozycji aktywów występujących w bilansie ekonomicznym (pominięto opis sposobu wyceny dla pozycji uznanych przez Spółkę za nieistotne).

Leasing

Leasing został opisany w rozdziale A.4. oraz w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Wykres 4. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w statutowym sprawozdaniu finansowym i Wyłączalności II na dzień 31 grudnia 2021 roku.

W latach 2021 oraz 2020 Spółka nie wykazała w bilansie ekonomicznym dodatniej wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego – rozumianej jako nadwyżka aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego nad rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Tabela 32. Wartość bilansowa według Wyłączalności II na dzień 31 grudnia 2019 roku i na dzień 31 grudnia 2021 roku – aktywa.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	31.12.2020	31.12.2021
Wartość firmy		
Aktywowane koszty akwizycji		
Wartości niematerialne i prawne	0	
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	61.930	87.585
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	0	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	15.333	24.634

Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	1.264.810	1.295.021
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	0	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	8.351	18.356
Akcje i udziały	0	4
Akcje i udziały – notowane	0	4
Akcje i udziały – nienotowane	0	0
Dłużne papiery wartościowe	1.228.912	1.206.802
Obligacje państwowe	1.224.194	1.197.016
Obligacje korporacyjne	4.718	9.786
Strukturyzowane papiery wartościowe	0	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	0	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0	54.783
Instrumenty pochodne	0	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	27.547	15.075
Pozostałe lokaty	0	0
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	1.913	1.913
Pożyczki pod zastaw polisy	0	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	0	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	1.913	1.913
Kwoty należne z umów reasekuracji	375.480	356.498
Depozyty u cedentów	0	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	27.431	32.639
Należności z tytułu reasekuracji biernej	312	34.237
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	1.281	2.043
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	0	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	0	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	11.228	20.827
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	3.029	3.919
Aktywa ogółem	1.762.747	1.859.315

Tabela 33. Bilans ekonomiczny na dzień 31 grudnia 2021 roku – aktywa.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	Wartość bilansowa wg Wyplacalność II	Wartość wg statutowych sprawozdań finansowych	Różnica	Oznaczenie istotnych różnic
Wartość firmy		0	0	
Aktywowane koszty akwizycji		96.097	-96.097	A
Wartości niematerialne i prawne	0	13.965	-13.965	B
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	87.585	23.598	63.987	C
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	0	0	0	
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	24.634	2.044	22.590	D
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	1.295.021	1.328.568	-33.547	
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	0	0	0	
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	18.356	23.701	-5.345	E
Akcje i udziały	4	4	0	
Akcje i udziały – notowane	4	4	0	
Akcje i udziały – nienotowane	0	0	0	
Dłużne papiery wartościowe	1.206.802	1.235.005	-28.203	
Obligacje państwowe	1.197.016	1.225.219	-28.203	F
Obligacje korporacyjne	9.786	9.786	0	
Strukturyzowane papiery wartościowe	0	0	0	
Zabezpieczone papiery wartościowe	0	0	0	
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	54.783	54.783	0	
Instrumenty pochodne	0	0	0	
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	15.075	15.075	0	
Pozostałe lokaty	0	0	0	
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0	0	0	
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	1.913	1.913	0	
Pożyczki pod zastaw polis	0	0	0	
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	0	0	0	
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	1.913	1.913	0	
Kwoty należne z umów reasekuracji	356.498	455.222	-98.724	G
Depozyty u cedentów	0	0	0	

Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	32.639	103.665	-71.026	H
Należności z tytułu reasekuracji biernej	34.237	27.426	6.811	I
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	2.043	2.043	0	
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	0	0	0	
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	0	0	0	
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	20.827	20.857	-30	J
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	3.919	1.509	2.410	K
Aktywa ogółem	1.859.315	2.076.907	-217.592	

Tabela 34. Różnice pomiędzy statutowym sprawozdaniem finansowym a Wyłączalnością II na dzień 31 grudnia 2021 roku – aktywa.

Litera	Pozycja	Różnica	Komentarz
A	Aktywowane koszty akwizycji	-96 097	Aktywowane koszty akwizycji nie są prezentowane jako odrębna pozycja w bilansie ekonomicznym, natomiast są uwzględniane przy wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i stanowią część najlepszego oszacowania.
B	Wartości niematerialne i prawne	-13 965	Spółka wyłączyła z bilansu ekonomicznego wszystkie wartości niematerialne i prawne, ponieważ żaden ze składników tych aktywów nie może zostać wydzielony w celu jego zbycia na aktywnym rynku dla takich samych lub podobnych aktywów.
C	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	63 987	Szczegółowa analiza zmian została przedstawiona na wykresie 4. niniejszego sprawozdania.
D	Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	22 590	Spółka rozpoznała w bilansie ekonomicznym prawo do korzystania ze składników aktywów w kwocie 21 421 tys. zł (wynajem nieruchomości i leasing samochodów osobowych). Przeszacowanie w kwocie 1 169 tys. zł wynika z wyceny do wartości godziwej.
E	Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	-5 345	Przeszacowanie wynika z wyceny do wartości godziwej.
F	Obligacje państwowe	-28 203	Przeszacowanie wynika z wyceny do wartości godziwej.
G	Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań	-98 724	Szczegółowa analiza zmian została przedstawiona w rozdziale D.2 niniejszego sprawozdania.
H	Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	-71 026	Spółka wykazała w bilansie ekonomicznym te należności, których termin płatności minął. Przyszłe składki z tytułu umów ubezpieczeniowych w kwocie 77 545 tys. zł zostały uwzględnione przy wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i stanowią część najlepszego oszacowania. Przeszacowanie w kwocie 6 518 tys. zł wynika z wyceny do wartości godziwej.
I	Należności z tytułu reasekuracji biernej	6 811	Podobnie jak w przypadku należności z tytułu ubezpieczeń, Spółka wykazała w bilansie ekonomicznym te należności, których termin płatności minął.
J	Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	-30	Z pozycji środki pieniężne i ich ekwiwalenty została wyłączona wartość dotycząca środków zgromadzonych na rachunku bankowym ZFŚS.
K	Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	2 410	Spółka wyłączyła z bilansu ekonomicznego kwotę 1 509 tys. zł, która dotyczyła rozliczeń międzyokresowych. W pozycji zostały zaprezentowane pewne odzyski i regresy w kwocie 3 919 tys. zł

Tabela 35. Opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie aktywów do celów Wyłączalności II.

	Alternatywne metody wyceny
Aktywowane koszty akwizycji	
Aktywowane koszty akwizycji nie są prezentowane jako odrębna pozycja w bilansie ekonomicznym, natomiast są uwzględniane przy wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i stanowią część najlepszego oszacowania.	X
Wartości niematerialne i prawne	
Spółka wycenia wartości niematerialne i prawne w wartości zero, ponieważ żaden ze składników wartości niematerialnych i prawnych nie może zostać wydzielony w celu jego zbycia na aktywnym rynku dla takich samych lub podobnych aktywów.	X
Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	
Spółka ujmuje i wycenia odroczone podatki dochodowe w odniesieniu do wszystkich aktywów i zobowiązań, w tym rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Spółka ustala wartość aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego na podstawie różnic przejściowych między wartością aktywów i pasywów ustaloną na potrzeby bilansu ekonomicznego i ich wartością podatkową. Dla straty podatkowej, możliwej do odliczenia w przyszłości, Spółka ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego, jednak tylko wówczas, gdy istnieje prawdopodobieństwo osiągnięcia w przyszłości dochodu podlegającego opodatkowaniu i będą wykorzystane aktywa z tytułu podatku odroczonego. Przy rozliczenia straty podatkowej uwzględnia się wszelkie wymogi prawne lub regulacyjne dotyczące terminów przeniesienia na kolejny okres nierozliczonych strat podatkowych lub niewykorzystanych ulg podatkowych. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie podlegają dyskontowaniu i kompensacie i są prezentowane odpowiednio w aktywach i pasywach bilansu ekonomicznego.	X

	Alternatywne metody wyceny
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	
Powołując się na zasadę proporcjonalności, o której mowa w art. 29 ust. 3 i 4 Dyrektywy Wyłączalność II, Spółka stosuje uproszczone podejście dotyczące ustalania wartości godziwej nieruchomości, maszyn i wyposażenia wykorzystywanego na użytek własny (dalej jako środki trwałe). Zlecenie wyceny wszystkich środków trwałych niezależnemu podmiotowi (rzeczoznawcy) wygenerowałoby dla Spółki koszty, które byłyby nieproporcjonalne do całkowitych wydatków administracyjnych. Biorąc pod uwagę powyższe oraz z powodu braku aktywnego rynku dla tego typu aktywów, Spółka dokonuje wyceny środków trwałych stosując ostrożnościowe podejście kosztowe będące jedną z alternatywnych metod wyceny. Natomiast prawo do korzystania ze składników aktywów jest wyceniane za pomocą podejścia kosztowego – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	
Spółka dokonuje wyceny udziałów w jednostkach powiązanych, w tym udziałów kapitałowych stosując skorygowaną metodę praw własności, zgodnie z art. 13 Rozporządzenia delegowanego.	X
Obligacje państwowe	
Zgodnie z hierarchią wyceny, obligacje państwowe są wyceniane w wartości godziwej po cenie ustalonej na aktywnym rynku, na którym następuje publiczny obrót instrumentami finansowymi, zaś informacje o tej cenie są ogólnie dostępne. Spółka uznaje, że aktywnym rynkiem może być Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie, Treasury Bond Spot, Catalyst, NewConnect, Frankfurt Stock Exchange, Luxemburg Stock Exchange oraz rynek międzybankowy, a w przypadku gdy dany instrument finansowy nie jest notowany na powyższych rynkach również Giełda Papierów Wartościowych z największą kapitalizacją wśród rynków, na których występuje obrót danym instrumentem finansowym. Odpowiednie ceny są importowane do aplikacji Simcorp z terminala Bloomberg. W przypadku braku notowań na Bloomberg oraz braku aktywnego rynku, do wyceny instrumentów finansowych stosuje się następujące metody wyceny: notowana cena rynkowa na aktywnych rynkach podobnych aktywów lub alternatywne metody wyceny („Mark to model” w aplikacji Simcorp). Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka posiadała obligacje Skarbu Państwa denominowane w walucie obcej – euro. Wartość godziwa tych obligacji wyniosła 10 991 tys. euro. Do przeliczenia ich wartości na walutę krajową Spółka wykorzystwała kurs walutowy NBP z dnia 31 grudnia 2021 roku:	✓

4,5994. Wartość godziwa obligacji denominowanych w obcej walucie, zaprezentowana w bilansie ekonomicznym, wyniosła 50 550 tys. zł.	
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	
Spółka dokonuje wyceny depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wycen, ponieważ tego typu aktywa nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych obejmują przeterminowane należności od ubezpieczających, innych ubezpieczycieli i pośredników ubezpieczeniowych oraz inne należności związane z działalnością ubezpieczeniową, które nie są ujęte we wpływach pieniężnych wykorzystywanych w kalkulacji najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Pozycja ta obejmuje także należności z tytułu reasekuracji czynnej. Spółka dokonuje wyceny należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych, stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu aktywa nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Należności z tytułu reasekuracji biernej	
Należności z tytułu reasekuracji biernej obejmują przeterminowane należności od reasekuratorów z tytułu reasekuracji biernej, niestanowiące kwot należnych z umów reasekuracji. Natomiast nieprzeterminowane należności z tytułu reasekuracji biernej stanowią element kwot należnych z umów reasekuracji, za wyjątkiem nieprzeterminowanych należności od reasekuratorów wynikających z reasekuracji biernej w stosunku do świadczeń już wypłaconych, które zgodnie z art. 41 ust. 3 Rozporządzenia delegowanego są prezentowane w pozycji pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach). Spółka dokonuje wyceny należności z tytułu reasekuracji biernej stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu aktywa nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	
Spółka dokonuje wyceny pozostałych należności (handlowych, innych niż z działalności ubezpieczeniowej) stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu aktywa nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓

	Alternatywne metody wyceny
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty są wyceniane według wartości nominalnej powiększonej o zarachowane odsetki. Ze względu na wysoki stopień płynności tych aktywów oraz ich ulokowanie w instytucjach finansowych o wysokiej wiarygodności kredytowej powyższa wycena jest racjonalnym przybliżeniem wartości godziwej. Z pozycji środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyłączana jest wartość dotycząca środków zgromadzonych na rachunku bankowym ZFŚS. Na dzień 31 grudnia 2021 Spółka posiadała środki pieniężne na rachunkach walutowych – euro, funty brytyjskie, dolary amerykańskie. Do przeliczenia ich wartości na walutę krajową Spółka wykorzystała kursy walutowe NBP z dnia 31 grudnia 2021 roku.	X
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	
Jako pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach) Spółka klasyfikuje rozliczenia międzyokresowe, które służą jedynie księgowemu rozłożeniu w czasie bezwarunkowo poniesionych kosztów lub otrzymanych przychodów. Na potrzeby Wypłacalności II wartość godziwa wyżej wymienionych aktywów wynosi zero. W pozycji pozostałe aktywa Spółka prezentuje także nieprzeterminowane należności od reasekuratorów wynikające z reasekuracji biernej w stosunku do świadczeń już wypłaconych, a także pewne odzyski i regresy. Metoda wycena powyższych należności jest zbieżna z podejściem, stosowanym do wyceny należności z tytułu reasekuracji biernej oraz należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych. Oba podejścia zostały zamieszczone w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓

D.2. Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Spółka tworzy rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe, przeznaczone na pokrycie bieżących i przyszłych zobowiązań, jakie mogą wynikać z zawartych umów ubezpieczenia, umów gwarancji ubezpieczeniowych lub umów reasekuracji.

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych:

1. jest równa bieżącej kwocie, którą Spółka zapłaciłby przy natychmiastowym przeniesieniu zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji na inny zakład ubezpieczeń lub inny zakład reasekuracji;
2. jest równa sumie najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka, które są obliczane oddzielnie;
3. ustala się w sposób ostrożny, wiarygodny i obiektywny – obliczenia dokonywane są zgodnie z danymi dostępnymi na rynkach finansowych oraz ogólnodostępnymi danymi na temat ryzyk aktuarialnych;

Przy ustalaniu wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przez Spółkę nie mają zastosowania przepisy wymienione w art. 296 ust. 2 pkt d) - g) Rozporządzenia delegowanego.

Wartość najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w podziale na linie biznesowe została przedstawiona w załączniku nr 4 – S.12.01.02 oraz w załączniku nr 5 – S.17.01.02.

Najlepsze oszacowanie

Najlepsze oszacowanie odpowiada ważonej prawdopodobieństwem średniej przyszłych przepływów pieniężnych przy uwzględnieniu wartości pieniądza w czasie (oczekiwanej obecnej wartości przyszłych przepływów pieniężnych), przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka. Oszacowanie wartości rezerw zakładu ubezpieczeń jest problemem predykcyjnym, który (jak każdy problem predykcyjny) posiada kilka nieuniknionych źródeł błędów:

1. błąd parametru (opisujący niepewność parametru ze względu na fakt, że posiadane dane są tylko realizacją zmiennej losowej, są przez to niejako „wycinkiem” rzeczywistości);
2. błąd procesowy, wynikający z faktu, że rzeczywista wartość przyszłych wypłat będzie jedynie realizacją zmiennej losowej (nawet jeśli parametry rozkładu tej zmiennej są znane).

Oprócz tego istnieją również inne źródła błędów, takie jak niepewność odnośnie wybranego modelu oraz możliwa zmiana zachowania klientów odnośnie roszczeń w przyszłości; prognoza tej zmiany jest trudna (a niejednokrotnie niemożliwa).

Obliczenia najlepszego oszacowania są dokonywane w oparciu o aktualne i wiarygodne informacje, realistyczne założenia oraz przeprowadzane są przy zastosowaniu powszechnie znanych metod aktuarialnych opartych na trójkątach szkodowych (zarówno trójkąty oparte na płatnościach szkód, jak i na szkodach zgłoszonych: płatności + rezerwy), takich jak: chain-ladder, Cape-Cod, Bornhuetter-Ferguson. W przypadku linii biznesowych, gdzie niemożliwe jest utworzenie wiarygodnych trójkątów szkodowych stosowane są metody uproszczone.

Prognozy przepływów pieniężnych stosowane do obliczania najlepszego oszacowania uwzględniają wszystkie wpływy i wydatki wymagane do rozliczenia zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych w całym okresie ich trwania.

W skład rezerwy szkodowej wchodzi wszystkie przyszłe przepływy pieniężne związane ze zdarzeniami, które zaszyły do dnia bilansowego.

W skład rezerwy składki wchodzi wszystkie przepływy pieniężne (z umów zawartych do dnia bilansowego) związane ze zdarzeniami, które zajdą po dniu bilansowym. Nominalna wartość odszkodowań i świadczeń z tych umów oraz koszty ich obsługi podlegają oszacowaniu zgodnie z założeniami planu finansowego przyjętymi przez Zarząd. W skład przyszłych płatności, które zaliczane są do rezerwy składek, wchodzi również wszystkie przyszłe

składki od ubezpieczonych oraz prowizje agencyjne od tych składek. Rozkład tych płatności jest określony przez odpowiednie zapisy umów z ubezpieczonymi oraz umów agencyjnych.

Najlepsze oszacowanie kalkulowane jest w kwocie brutto, czyli bez uwzględnienia kwot, które mogą być odzyskane zgodnie z zapisami zawartych umów reasekuracyjnych. Udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych szacowany jest odrębnie.

Tabela 36. Wartość bilansowa według Wyłączalności II na dzień 31 grudnia 2020 roku i na dzień 31 grudnia 2021 roku – kwoty należne z umów reasekuracji.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	31.12.2020	31.12.2021
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	375 480	356 498
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	281 154	276 086
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	268 961	271 559
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	12 193	4 527
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	94 326	80 412
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	0	0
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	94 326	80 412
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0	0

Tabela 37. Wartość bilansowa według Wyłączalności II na dzień 31 grudnia 2020 roku i na dzień 31 grudnia 2021 roku – rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	31.12.2020	31.12.2021
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	942 413	932 317
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	920 869	910 519
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0	0
Najlepsze oszacowanie	885 244	881 313
Margines ryzyka	35 625	29 206
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	21 544	21 799
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0	0
Najlepsze oszacowanie	20 608	20 985
Margines ryzyka	936	814
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	228 354	199 382
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0	0
Najlepsze oszacowanie	0	0
Margines ryzyka	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	228 354	199 382
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0	0
Najlepsze oszacowanie	218 475	191 855
Margines ryzyka	9 879	7 527
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0	0
Najlepsze oszacowanie	0	0
Margines ryzyka	0	0
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe		

Tabela 38. Bilans ekonomiczny na dzień 31 grudnia 2021 roku – kwoty należne z umów reasekuracji.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Wartość wg statutowych sprawozdań finansowych	Różnica
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	356 498	455 222	98 724
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	276 086	337 161	61 075
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	271 559	325 377	53 818
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	4 527	11 784	7 257
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	80 412	118 061	37 649
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	0	0	0
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	80 412	118 061	37 649
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0	0	0

Tabela 39. Bilans ekonomiczny na dzień 31 grudnia 2021 roku – rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Wartość wg statutowych sprawozdań finansowych	Różnica
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	932 317	1 213 953	281 636
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	910 519	1 166 989	256 470
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0		
Najlepsze oszacowanie	881 313		
Margines ryzyka	29 206		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	21 799	46 964	25 165
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0		
Najlepsze oszacowanie	20 985		
Margines ryzyka	813,50913		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	199 382	281 309	81 927
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0		
Najlepsze oszacowanie	0		
Margines ryzyka	0		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	199 382	281 309	81 927
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0		
Najlepsze oszacowanie	191 855		
Margines ryzyka	7 527		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	0		
Najlepsze oszacowanie	0		
Margines ryzyka	0		
Pozostałe rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	0	0	

Tabela 40. Najlepsze oszacowanie kwot należnych z umów reasekuracji na dzień 31 grudnia 2021 roku – linie biznesowe.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	Najlepsze oszacowanie	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	276 086	276 086
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	4 527	4 527
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	0	0
Ubezpieczenia pracownicze	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	210 168	210 168
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	1 059	1 059
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	2	2
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	47 930	47 930
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	3 369	3 369
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	4 289	4 289
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	0	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	410	410
Ubezpieczenia różnych strat finansowych	4 333	4 333
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	0	0
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	80 412	80 412
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	0	0
Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0	0
Pozostałe ubezpieczenia na życie	0	0
Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	80 412	80 412
Reasekuracja czynna	0	0
Ubezpieczenia zdrowotne (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)	0	0
Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	0	0
Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna)	0	0

Tabela 41. Najlepsze oszacowanie i margines ryzyka rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na dzień 31 grudnia 2021 roku – linie biznesowe.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	Najlepsze oszacowanie	Margines ryzyka	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	902 298	30 020	932 318
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	20 985	814	21 799
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	0		0
Ubezpieczenia pracownicze	0		0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	516 080	15 519	531 599
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	54 644	1 170	55 814
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	3 058	164	3 222
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	189 135	6 847	195 981
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	85 057	4 878	89 935
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	13 106	15	13 121
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	519	49	568
Ubezpieczenia świadczenia pomocy	7 588	136	7 723
Ubezpieczenia różnych strat finansowych	12 126	428	12 556
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	0	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	191 855	7 527	199 382
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	0	0	0
Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	0	0	0
Pozostałe ubezpieczenia na życie	0	0	0
Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	191 855	7 527	199 382
Reasekuracja czynna	0	0	0
Ubezpieczenia zdrowotne (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)	0	0	0

Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	0	0	0
Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna)	0	0	0

Margines ryzyka

Margines ryzyka ma wysokość zapewniającą, by wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych odpowiadała kwocie, jakiej Spółka zażądałaby za przejęcie zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych i wywiązanie się z nich.

Przy obliczaniu marginesu ryzyka nie wprowadzono żadnych zmian w porównaniu do ubiegłego roku.

Margines ryzyka został wyliczony przy drugim poziomie uproszczeń (aproksymacja indywidualnych ryzyk lub podryzyk w obrębie niektórych lub wszystkich modułów lub podmodułów dla kalkulacji przyszłych wymogów kapitałowych).

Tabela 42. Poziomy uproszczenia dla poszczególnych wymogów kapitałowych użytych do kalkulacji marginesu ryzyka.

Moduł / podmoduł ryzyka	Metodologia	Uwagi
ryzyko rynkowe	nie dotyczy	
ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	aproksymacja	
w tym: typ_1	aproksymacja	najlepsze oszacowanie rezerw na udziale reasekuratora jako współczynnik proporcjonalności
w tym: typ_2	pełna kalkulacja	
ryzyko ubezpieczeń życiowych	aproksymacja	najlepsze oszacowanie rezerwy szkodowej jak współczynnik proporcjonalności
ryzyko ubezpieczeń zdrowotnych	częściowa aproksymacja	
w tym: wyliczane technikami dla ubezpieczeń majątkowych	częściowa aproksymacja	
w tym: ryzyko składki i rezerw	pełna kalkulacja	
w tym: ryzyko rezygnacji z umów	aproksymacja	najlepsze oszacowanie rezerwy składki jako współczynnik proporcjonalności
w tym: wyliczane technikami dla ubezpieczeń życiowych	nie dotyczy	
w tym: ryzyko katastroficzne	aproksymacja	najlepsze oszacowanie rezerwy składki jako współczynnik proporcjonalności
ryzyko ubezpieczeń majątkowych	częściowa aproksymacja	
w tym: ryzyko składki i rezerw	pełna kalkulacja	
w tym: ryzyko katastroficzne	aproksymacja	najlepsze oszacowanie rezerwy składki jako współczynnik proporcjonalności
w tym: ryzyko rezygnacji z umów	aproksymacja	najlepsze oszacowanie rezerwy składki jako współczynnik proporcjonalności
ryzyko operacyjne	pełna kalkulacja	

Uwagi dotyczące użytych aproksymacji:

1. Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta: SCR typ_1 wyliczany jest zgodnie z formułą standardową, gdzie LGD („Loss Given Default”) jest głównym czynnikiem decydującym o poziomie SCR. LGD składa się z sumy najlepszego oszacowania rezerw na udziale reasekuratora oraz efektu mitygacji ryzyka. Idąc dalej, efekt mitygacji skorelowany jest z najlepszym oszacowaniem na udziale reasekuratora z jednym wyjątkiem: efekt mitygacji ryzyka jest silnie skorelowany z ryzykiem katastroficznym. Dlatego też te dwa czynniki: najlepsze oszacowanie rezerw na udziale reasekuratora oraz efekt mitygacji są wzięte pod uwagę przy aproksymacji SCR niewykonania zobowiązania przez kontrahenta. Biorąc pod uwagę oczekiwaną konsumpcję czasu (poziom skomplikowania) konieczną do przeprowadzenia pełnej kalkulacji obu czynników (najlepsze oszacowanie oraz efekt mitygacji) oraz fakt ich silnego skorelowania z wartością SCR_typ_1 (ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta), dokonano aproksymacji.
2. Ryzyko ubezpieczeń życiowych: SCR jest wyliczany zgodnie z formułą standardową, gdzie najlepsze oszacowanie rezerwy szkodowej jest głównym czynnikiem decydującym o poziomie SCR. Biorąc to pod uwagę oraz fakt, że SCR (ryzyko ubezpieczeń życiowych) ma bardzo mały wpływ na wielkość łącznej wartości SCR, aproksymacja (przy użyciu najlepszego oszacowania rezerwy szkodowej jako współczynnika proporcjonalności) została zastosowana.
3. Ryzyko rezygnacji z umów (ubezpieczenia zdrowotne oraz majątkowe): SCR jest wyliczany zgodnie z formułą standardową, według której czynnikiem decydującym o poziomie SCR jest wielkość portfela. Biorąc ten fakt pod uwagę, aproksymacja (przy użyciu najlepszego oszacowania rezerwy składki jako współczynnika proporcjonalności) została zastosowana.
4. Ryzyko katastroficzne (ubezpieczenia zdrowotne oraz majątkowe): SCR jest wyliczany zgodnie z formułą standardową, według której czynnikiem decydującym o poziomie SCR jest wielkość portfela. Biorąc ten fakt pod uwagę, aproksymacja (przy użyciu najlepszego oszacowania rezerwy składki jako współczynnika proporcjonalności) została zastosowana.

Różnice pomiędzy wyceną do celów wypłacalności a wyceną na potrzeby statutowych sprawozdań finansowych

Pomiędzy wyceną rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w statutowym sprawozdaniu finansowym i bilansie ekonomicznym występują poniższe różnice:

1. Użycie stopy wolnej od ryzyka do wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (wycena na potrzeby statutowych sprawozdań finansowych dokonywana jest w wartości nominalnej za wyjątkiem rent wynikających z ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej).
  2. Rezerwa składki do celów wypłacalności to wszystkie przyszłe przepływy wynikające z zawartych umów ubezpieczenia (szkody, koszty, składki, itd.), podczas gdy wycena do celów statutowych sprawozdań finansowych oznacza aktywację (odroczenie) w czasie uzyskanego przypisu.
  3. Ograniczenie dla wyceny regresów do celów statutowych sprawozdań finansowych wynikające z Rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji.
  4. Brak rezerwy na wyrównanie szkodowości dla celów wypłacalności.
- Wymienione powyżej różnice dotyczą wszystkich, bez wyjątku, linii biznesowych.

D.3. Inne zobowiązania

Zmiany w stosowanych podstawach uznawania i wyceny lub w szacunkach w okresie sprawozdawczym

W 2021 roku Spółka nie dokonała zmian w zasadach uznawania, wyceny ani w szacunkach w zakresie wyceny zobowiązań.

Spółka wycenia zobowiązania, zgodnie z art. 223 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, tj. w wartości godziwej, czyli kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji, kierując się hierarchią wyceny opisaną na początku niniejszego rozdziału. Przy wycenie zobowiązań nie przeprowadza się korekt w celu uwzględnienia zdolności kredytowej Spółki.

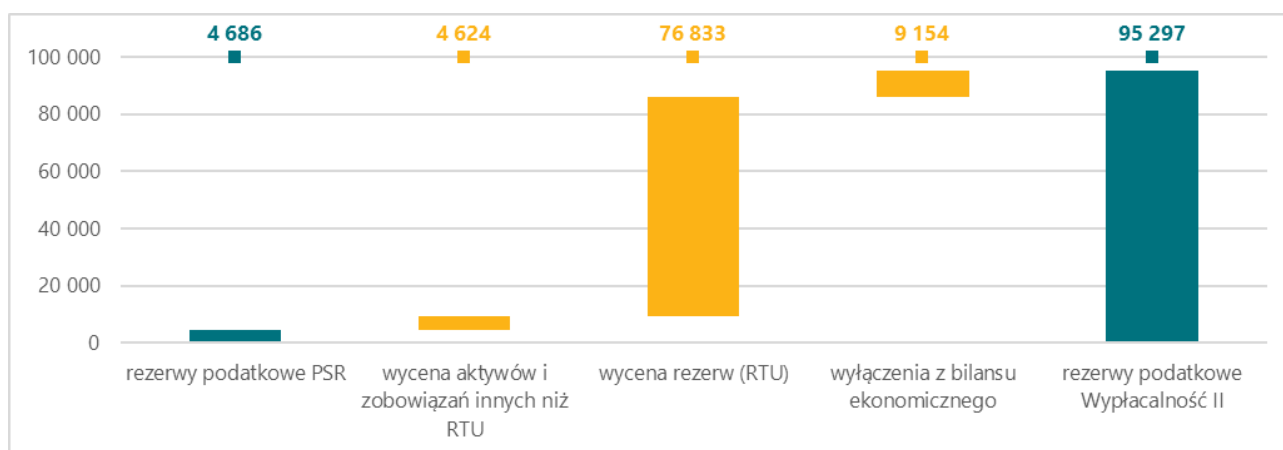
W dalszej części sprawozdania umieszczono opisy sposobu wyceny istotnych pozycji zobowiązań występujących w bilansie ekonomicznym (pominięto opis sposobu wyceny dla pozycji uznanych przez Spółkę za nieistotne).

Leasing

Leasing został opisany w rozdziale A.4. i D.4 niniejszego sprawozdania.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Wykres 5. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w statutowym sprawozdaniu finansowym i Wyłączalności II na dzień 31 grudnia 2021 roku.

Tabela 43. Wartość bilansowa według Wyłączalności II na dzień 31 grudnia 2019 roku i na dzień 31 grudnia 2021 roku – zobowiązania.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	31.12.2020	31.12.2021
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	1.170.767	1.131.699
Zobowiązania warunkowe	0	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	22.293	28.979
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	292	350
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	127.417	177.404
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	78.060	95.297
Instrumenty pochodne	0	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	0	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	17.921	26.979

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	4.181	6.208
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	4.449	30.174
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	11.563	18.592
Zobowiązania podporządkowane	53.542	50.000
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	0	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	53.542	50.000
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	17.670	23.673
Pozostałe zobowiązania ogółem	1.508.155	1.589.356

Tabela 44. Bilans ekonomiczny na dzień 31 grudnia 2021 roku – zobowiązania.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Wartość wg statutowych sprawozdań finansowych	Różnica	Oznaczenie istotnych różnic
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	1 131 699	1 495 261	-363 562	A
Zobowiązania warunkowe	0	0	0	
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	28 979	28 979	0	
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	349,908	349,908	0	
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	177 404	177 404	0	
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	95 297	4 686	90 611	B
Instrumenty pochodne	0	0	0	
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	0	0	0	
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	26 979	3 595	23 384	C
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	6 208	40 218	-34 010	D
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	30 174	30 174	0	E
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	18 592	18 592	0	
Zobowiązania podporządkowane	50 000	50 000	0	
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	0	0	0	
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	50 000	50 000	0	F
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	23 673	71 193	-47 520	G
Pozostałe zobowiązania ogółem	1 589 356	1 920 451	-331 095	

Tabela 45. Różnice pomiędzy statutowym sprawozdaniem finansowym a Wyłączalnością II na dzień 31 grudnia 2021 roku – zobowiązania.

Litera	Pozycja	Różnica	Komentarz
A	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	-363 562	Szczegółowa analiza zmian została przedstawiona w rozdziale D.2 niniejszego sprawozdania.
B	Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	90 611	Szczegółowa analiza zmian została przedstawiona na wykresie 5. niniejszego sprawozdania.
C	Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	23 384	Spółka rozpoznała w bilansie ekonomicznym zobowiązanie z tytułu leasingu (przyszłe opłaty za wynajem powierzchni biurowych oraz za korzystanie z samochodów osobowych) w kwocie 23 384 tys. zł.
D	Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	-34 010	Spółka wykazała w bilansie ekonomicznym te zobowiązania, których termin płatności minął. Prowizje dla pośredników ubezpieczeniowych od przyszłych składek w kwocie 34 009 tys. zł zostały uwzględnione przy wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i stanowią część najlepszego oszacowania.
E	Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	0	Podobnie jak w przypadku zobowiązań z tytułu ubezpieczeń, Spółka wykazała w bilansie ekonomicznym te zobowiązania, których termin płatności minął.
F	Zobowiązania podporządkowane	0	Spółka wyceniła zobowiązania podporządkowane przy wykorzystaniu wartości nominalnej z uwagi na fakt, że zobowiązanie to stanowi substytut kapitału oraz w sytuacji zdarzenia określonego w systemie wypłacalność II zmienia swoją istotę stając się faktycznym kapitałem. W ramach kalkulacji środków własnych tożsama wartość zobowiązania przenoszona jest do klasy drugiej środków własnych, przez co jakkolwiek zmiana wyceny nie ma znaczenia na finalną wartość środków własnych.
G	Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	-47 520	Zobowiązania stanowiące udział reasekuratorów w odroczonej kosztach akwizycji są uwzględniane przy wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i stanowią część najlepszego oszacowania – kwota 44 221 tys. zł. Spółka wyłączyła z bilansu ekonomicznego rozliczenia międzyokresowe (3 470 tys. zł) i fundusze specjalne (490 tys. zł), a także ujawniła udział reasekuratorów, dotyczący pewnych odzysków i regresów (661 tys. zł).

Tabela 46. Opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie zobowiązań do celów Wyłączalności II.

	Alternatywne metody wyceny
Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)	
Spółka tworzy pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe) na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować. W pozycji pozostałych rezerw prezentowana jest: rezerwa na niewykorzystane urlopy, rezerwa na wynagrodzenia, rezerwa na sprawy sądowe oraz rezerwa na inne poniesione, zarachowane, znane koszty dotyczące okresu sprawozdawczego. Spółka dokonuje wyceny pozostałych rezerw stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metody wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	
Spółka dokonuje wyceny zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metody wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	

Opis dotyczący wyceny rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego został zamieszczony łącznie z opisem dotyczącym wyceny aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, w rozdziale D.1 niniejszego sprawozdania, w tabeli 36.	X
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	
Spółka prezentuje w tej pozycji zobowiązanie z tytułu leasingu (przyszłe opłaty za wynajem powierzchni biurowych oraz za korzystanie z samochodów osobowych), które jest wyceniane przy zastosowaniu podejścia dochodowego, będącego jedną z alternatywnych metody wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych obejmują kwoty przeterminowane należne ubezpieczającym, zakładom ubezpieczeń i pośrednikom ubezpieczeniowym oraz innym podmiotom związanym z działalnością ubezpieczeniową, które nie są ujęte w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych. Pozycja ta obejmuje także zobowiązania z tytułu reasekuracji czynnej. Spółka dokonuje wyceny powyższych zobowiązań stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej obejmują przeterminowane kwoty należne reasekuratorom z tytułu reasekuracji biernej, niestanowiące kwot należnych z umów reasekuracji. Natomiast nieprzeterminowane zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej stanowią element kwot należnych z umów reasekuracji. Spółka dokonuje wyceny powyższych zobowiązań stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	
Spółka dokonuje wyceny pozostałych zobowiązań (handlowych, innych niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ powyższe zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Zobowiązania podporządkowane	
Spółka dokonuje wyceny zobowiązań podporządkowanych wartości stanowiącej z godnie z umową ekwiwalent środków własnych po zajściu zdarzenia określonego w systemie wypłacalności II. Tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku – dodatkowy opis został zamieszczony w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	
Jako pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach) Spółka klasyfikuje rozliczenia międzyokresowe, które służą jedynie księgowemu rozłożeniu w czasie bezwarunkowo poniesionych kosztów lub otrzymanych przychodów. Na potrzeby Wypłacalności II wartość godziwa wyżej wymienionych zobowiązań wynosi zero. Zobowiązania stanowiące udział reasekuratorów w odroczonej kosztach akwizycji są uwzględniane przy wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i stanowią część najlepszego oszacowania. Wyłączeniu podlegają również zobowiązania dotyczące funduszy specjalnych (ZFŚS, fundusz prewencyjny). W tej pozycji Spółka ujawniła rozrachunki dotyczące niezalokowanego inkasa składki oraz zwroty składek. Metoda wyceny rozrachunków dotyczących niezalokowanego inkasa składki oraz zwrotów składek jest zbieżna z podejściem stosowanym do wyceny zobowiązań z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych, które zostało zamieszczone w rozdziale D.4 niniejszego sprawozdania.	✓

D.4. Alternatywne metody wyceny

Uzasadnienie zastosowania alternatywnych metod wyceny

Na potrzeby Wypłacalności II Spółka prezentuje aktywa i zobowiązania w wartości godziwej, kierując się hierarchią wyceny. Jeżeli Spółka nie może zastosować do wyceny cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych lub podobnych aktywów lub zobowiązań, to zastosowanie mają alternatywne metody wyceny.

Alternatywne metody wyceny, wykorzystywane przez Spółkę, są spójne z co najmniej jednym z następujących podejść:

1. Podejście rynkowe, które zakłada wykorzystywanie cen i innych odpowiednich danych z transakcji rynkowych obejmujących identyczne lub podobne aktywa bądź zobowiązania, lub identyczną bądź podobną grupę aktywów i zobowiązań. Metody wyceny spójne z podejściem rynkowym obejmują wycenę macierzową.
2. Podejście dochodowe, dające pojedynczą wartość bieżącą poprzez dyskontowanie przyszłych kwot takich jak przepływy pieniężne, przychody lub koszty. Wartość godziwa powinna odzwierciedlać obecne oczekiwania rynkowe dotyczące tych przyszłych kwot. Metody wyceny spójne z podejściem dochodowym obejmują metody wartości bieżącej, modele wyceny opcji oraz metodę wielookresowych nadwyżek dochodów.
3. Podejście kosztowe lub podejście bieżącego kosztu odtworzenia odzwierciedlające kwotę, która byłaby obecnie wymagana w celu zastąpienia funkcji danego składnika aktywów. Z perspektywy uczestnika rynku będącego sprzedającym, cena, która byłaby otrzymana w zamian za ten składnik aktywów, opiera się na koszcie, który musiałby ponieść uczestnik rynku będący kupującym, aby nabyć składnik aktywów lub wytworzyć jego zamiennik o porównywalnej jakości, skorygowany o jego aktualne zużycie.

Tabela 47. Alternatywne metody wyceny – aktywa.

<p>Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny</p> <p>Z powodu braku aktywnego rynku Spółka dokonuje wyceny środków trwałych stosując ostrożnościowe podejście kosztowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny. Spółka wykorzystuje następujące metody kalkulacji w zależności od rodzaju środka trwałego. Wartość godziwa sprzętu IT jest ustalana w oparciu o informacje dotyczące sprzedaży sprzętu poleasingowego. Środki trwałe, inne niż sprzęt IT, wycenia się w wartości netto, wykazanej w statutowym sprawozdaniu finansowym. W ocenie Spółki, zastosowane uproszczenie nie ma istotnego wpływu na wyniki (w tym na poziom środków własnych, kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego) oraz na proces decyzyjny lub ocenę użytkowników tej informacji (w tym organu nadzoru). Dodatkowo Spółka prezentuje w tej pozycji prawo do korzystania ze składników aktywów. Według „MSSF 16 Leasing”, w dacie rozpoczęcia leasingu, leasingobiorca ujmuje w księgach rachunkowych prawo do korzystania ze składnika aktywów – do wyceny tego aktywa będzie wykorzystywany model kosztowy, według którego na dzień bilansowy prawo do korzystania ze składnika aktywów będzie wyceniane w wartości początkowej pomniejszonej o łączne odpisy amortyzacyjne oraz łączne straty z tytułu utraty wartości.</p>
<p>Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych</p> <p>Spółka dokonuje wyceny depozytów innych niż ekwiwalenty środków pieniężnych stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu aktywa nie są notowane na aktywnym rynku. Powyższe depozyty wycenia się w wartości nominalnej wraz ze skapitalizowanymi odsetkami. Natomiast depozyty, których termin zapadalności przekracza 6 miesięcy podlegają dodatkowo dyskontowaniu stopą wolną od ryzyka⁴ (o ile wpływ dyskonta jest istotny).</p>
<p>Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych</p> <p>Spółka dokonuje wyceny należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych, stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu aktywa nie są notowane na aktywnym rynku. Wartość godziwa powyższych należności jest ustalana z zachowaniem zasady ostrożności przy uwzględnieniu analizy historycznej ściągalności. Dodatkowo należności długoterminowe (których przewidywany termin spłaty przekracza 6 miesięcy) podlegają dyskontowaniu stopą procentową wolną od ryzyka (o ile wpływ dyskonta jest istotny).</p>
<p>Należności z tytułu reasekuracji biernej</p> <p>Spółka dokonuje wyceny należności z tytułu reasekuracji biernej stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu aktywa nie są notowane na aktywnym rynku. Wartość godziwa powyższych należności jest ustalana w kwocie wymaganej zapłaty (z zachowaniem zasady ostrożności), skorygowanej o odpisy aktualizujące, które uwzględniają stopień prawdopodobieństwa zapłaty należności. Dodatkowo należności długoterminowe (których przewidywany termin spłaty przekracza 6 miesięcy) podlegają dyskontowaniu stopą procentową wolną od ryzyka (o ile wpływ dyskonta jest istotny). Należności z tytułu reasekuracji biernej obejmowane są indywidualnym odpisem aktualizującym. Zgodnie z art. 41 ust. 3 Rozporządzenia delegowanego</p>

⁴ Spółka korzysta ze stóp procentowych wolnych od ryzyka, publikowanych (w cyklach miesięcznych) przez EIOPA. Wspomniane stopy są również wykorzystywane do dyskontowania pozostałych aktywów i zobowiązań.

należności od reasekuratorów wynikające z reasekuracji biernej w stosunku do świadczeń już wypłaconych, zostały rozpoznane jako pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach).

Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)

Spółka dokonuje wyceny pozostałych należności (handlowych, innych niż z działalności ubezpieczeniowej) stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu aktywa nie są notowane na aktywnym rynku. Wartość godziwa powyższych należności jest ustalana w kwocie wymaganej zapłaty (z zachowaniem zasady ostrożności), skorygowanej o odpisy aktualizujące, które uwzględniają stopień prawdopodobieństwa zapłaty należności. Pozostałe należności obejmowane są indywidualnych odpisem aktualizującym. Dodatkowo należności długoterminowe (których przewidywany termin spłaty przekracza 6 miesięcy) podlegają dyskontowaniu stopą procentową wolną od ryzyka (o ile wpływ dyskonta jest istotny). Z tej pozycji wyłączana jest wartość dotycząca rozrachunków powiązanych z ZFŚS.

Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)

Metoda wyceny nieprzeterminowanych należności od reasekuratorów, wynikających z reasekuracji biernej w stosunku do świadczeń już wypłaconych, jest zbieżna z podejściem stosowanym do wyceny należności z tytułu reasekuracji biernej. Zgodnie z art. 28 pkt g) Rozporządzenia delegowanego płatności z tytułu odzysków i regresów, w zakresie w jakim nie kwalifikują się jako osobne aktywa, zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości (dalej jak MSR) przyjętymi przez Komisję na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1606/2002, powinny zostać ujęte w prognozie przepływów pieniężnych wykorzystywanych w kalkulacji najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Jeżeli natomiast płatności z tytułu odzysków i regresów spełniają definicję aktywa zgodnie z MSR i kwalifikują się jako osobne aktywa, to powinny zostać zaprezentowane w aktywach bilansu ekonomicznego. Spółka uznaje, że definicję aktywa, zgodnie z MSR, spełniają te odzyski i regresy, w przypadku których zostały zawarte umowy, a spłata należności jest regularna i zgodna z zawartą umową.

Tabela 48. Alternatywne metody wyceny – zobowiązania.

Zobowiązania wyceniane metodą alternatywną	Opis alternatywnej metody wyceny wraz z uzasadnieniem stosowania
Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)	<p>Spółka dokonuje wyceny pozostałych rezerw (innych niż techniczno-ubezpieczeniowe) stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metody wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku.</p> <p>Rezerwa na niewykorzystane urlopy – wartość rezerwy na niewykorzystane urlopy ustala się stosując metodę zobowiązań w oparciu o różnicę pomiędzy faktycznym stanem wykorzystania urlopu przez pracowników, a stanem jaki istniałby, gdyby urlopy były wykorzystywane proporcjonalnie do upływu czasu w okresie, za który te urlopy przysługują pracownikom zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Dodatkowo część rezerwy dotyczącą urlopów z lat wcześniejszych niż rok ubiegły jest poddawana dyskontowaniu stopą procentową wolną od ryzyka (o ile wpływ dyskonta jest istotny).</p> <p>Rezerwa na wynagrodzenia – rezerwa na wynagrodzenia wraz z narzutami (ZUS lub inne obciążenia) składa się z dwóch elementów i jej wartość jest ustalana w oparciu o poniższe metody:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rezerwa na wynagrodzenia, odprawy i odszkodowania dla zwolnionych pracowników tworzona jest dla pracowników, którzy do dnia bilansowego, tożsamego z końcem kwartału, otrzymali wypowiedzenia a wypłaty wynikające ze stażu pracy, umów o pracę, przepisów prawa pracy, będą realizowane w kolejnym roku kalendarzowym – wysokość tego świadczenia jest ustalana indywidualnie na każdego pracownika; - rezerwa na wynagrodzenia zmienne, tworzona jest dla pracowników, którzy uprawnieni są do otrzymywania wynagrodzenia zmiennego, w oparciu o regulaminy premiowania uchwalone dla poszczególnych jednostek organizacyjnych. <p>Rezerwa na sprawy sądowe – Spółka dokonuje analizy potencjalnych ryzyk związanych z prowadzonymi sprawami sądowymi i na tej podstawie podejmuje decyzje o konieczności ujęcia skutków tych postępowań w księgach. Spółka opiera swój szacunek dotyczący wysokości tworzonych rezerw o opinie prawników, dotyczące poszczególnych spraw spornych.</p>
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	<p>Spółka dokonuje wyceny zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metody wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku. Na mocy przepisów prawa pracownicy są uprawnieni do otrzymania odprawy emerytalnej lub odprawy rentowej w wysokości jednomiesięcznego wynagrodzenia w momencie przejścia odpowiednio na emeryturę lub na rentę z tytułu niezdolności do</p>

	pracy. Wartość godziwa rezerwy wyznaczana jest metodami aktuarialnymi, zgodnie z MSR 19 Świadczenia pracownicze. Rezerwa jest kalkulowana dla każdego pracownika osobno.
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	Spółka prezentuje w tej pozycji zobowiązanie z tytułu leasingu. Według „MSSF 16 Leasing” w dacie rozpoczęcia leasingu, leasingobiorca ujmuje w księgach rachunkowych zobowiązanie z tytułu leasingu – do wyceny tego pasywa będzie wykorzystywany model dochodowy, według którego na dzień bilansowy zobowiązania z tytułu leasingu będzie wyceniane w wartości bieżącej zdyskontowanych opłat leasingowych pomniejszonych o dokonane płatności.
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	Spółka dokonuje wyceny zobowiązań z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku. Wartość godziwa powyższych zobowiązań jest ustalana w kwocie wymaganej zapłaty (z zachowaniem zasady ostrożności). Dodatkowo zobowiązania długoterminowe (których przewidywany termin spłaty przekracza 6 miesięcy) podlegają dyskontowaniu stopą procentową wolną od ryzyka (o ile wpływ dyskonta jest istotny).
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	Spółka dokonuje wyceny zobowiązań z tytułu reasekuracji biernej stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku. Wartość godziwa powyższych zobowiązań jest ustalana w kwocie wymaganej zapłaty (z zachowaniem zasady ostrożności). Dodatkowo zobowiązania długoterminowe (których przewidywany termin spłaty przekracza 6 miesięcy) podlegają dyskontowaniu stopą procentową wolną od ryzyka (o ile wpływ dyskonta jest istotny).
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	Spółka dokonuje wyceny pozostałych zobowiązań (handlowych, innych niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku. Wartość godziwa powyższych zobowiązań jest ustalana w kwocie wymaganej zapłaty (z zachowaniem zasady ostrożności). Dodatkowo zobowiązania długoterminowe (których przewidywany termin spłaty przekracza 6 miesięcy) podlegają dyskontowaniu stopą procentową wolną od ryzyka (o ile wpływ dyskonta jest istotny).
Zobowiązania podporządkowane	Spółka dokonuje wyceny zobowiązań podporządkowanych zgodnie z art. 75 dyrektywy stosują tzw. „brudną wartość”, uznając że jako substytut kapitału w wartości nominalnej tożsama wartość powinna zostać ujęta w wycenie bilansowej. Równocześnie z uwagi na zasady wypłacalności II zmiana wyceny nie ma wpływu na wysokość środków własnych.
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	Metoda wyceny rozrachunków dotyczących niezalokowanego inkasa składki oraz zwrotów składek jest zbieżna z podejściem stosowanym do wyceny zobowiązań z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych. Uwzględniając zapisy art. 28 pkt g) Rozporządzenia delegowanego Spółka rozpoznaje udział reasekuratorów w odzyskach i regresach, w przypadku tych odzysków i regresów, dla których zostały zawarte umowy, a spłata należności jest regularna i zgodna z zawartą umową.

Ocena niepewności wyceny przy użyciu alternatywnych metod wyceny

W przypadku aktywów i zobowiązań, dla których wycena nie opiera się na cenach rynkowych notowanych na aktywnych rynkach, Spółka przynajmniej raz do roku (na koniec roku obrotowego) przeprowadza i dokumentuje ocenę niepewności wyceny aktywów i zobowiązań przy użyciu alternatywnych metod wyceny.

W celu oceny niepewności wyceny przy użyciu alternatywnych metod wyceny Spółka wprowadziła następującą skalę:

1. ocena 1 – niski stopień niepewności;
2. ocena 2 – średni stopień niepewności;
3. ocena 3 – wysoki stopień niepewności.

Adekwatność wyceny przy użyciu alternatywnych metod wyceny

Przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny możliwe jest uzyskanie adekwatnych wartości godziwych spełniających wymogi Ustawa o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz Rozporządzenia delegowanego w zakresie wyceny aktywów i zobowiązań.

W przypadku aktywów i zobowiązań, dla których wycena nie opiera się na cenach rynkowych notowanych na aktywnych rynkach, Spółka przynajmniej raz do roku (na koniec roku obrotowego) przeprowadza i dokumentuje analizę wskazującą zasadność zastosowania alternatywnych metod wyceny.

W przypadku oceny negatywnej sporządzana jest stosowna pisemna informacja oraz ponownie uruchamiany jest proces wyceny wskazanego składnika bilansu ekonomicznego. O powyższym informowany jest Członkowi Zarządu odpowiedzialnemu za Pion Finansowy.

Tabela 49. Ocena niepewności i adekwatności wyceny aktywów przy użyciu alternatywnych metod wyceny, zastosowanych z powodu braku aktywnego rynku dla poszczególnych aktywów.

Pozycja	Źródło niepewności	Analiza niepewności	Ocena
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	Występuje niepewność wyceny środków trwałych w zakresie zmienności cen, oceny stopnia zużycia i utraty wartości.	W przypadku wyceny sprzętu IT Spółka wykorzystuje ceny z dostępnych serwisów, co w znacznym stopniu minimalizuje ryzyko przeszacowania ich wartości.	1
Obligacje państwowe	Biorąc pod uwagę zmienność otoczenia gospodarczego, istnieje niepewność dokonanych szacunków dotyczących obligacji państwowych w zakresie zmienności stóp procentowych, ratingów oraz kursów walut. Dodatkowo brak płynności części instrumentów finansowych wynika ze strony podażowej rynku – jest istotne zainteresowanie instrumentem finansowym, jednakże nie jest on dostępny.	Z uwagi na podażowy charakter ryzyka dla części instrumentów finansowych i brak ofert na rynku, należy przyjąć, że ma miejsce nieznaczne niedoszacowanie wartości godziwej dla obligacji państwowych o bardzo długim horyzoncie inwestycyjnym (20-30 letnich). Jednakże, z uwagi na zasadę ostrożności, Spółka przyjęła do wyceny dane z ogólnodostępnego serwisu.	1
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	Źródłem niepewności jest dostępność aktywa w krótkim okresie.	Poziom niepewności wyceny jest oceniany jako bardzo niski, ze względu na zapadalność lokat w krótkim terminie (głównie depozyty overnight) oraz na niskie oprocentowanie lokat bankowych.	1
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	Niepewność wyceny poszczególnych rodzajów należności wiąże się z przyjętymi przez Spółkę, założeniami na dzień bilansowy, założeniami w zakresie ustalania odpisów aktualizujących, a także z ryzykiem kredytowym kontrahenta. Dodatkowo niepewność dotyczy przewidywanych kosztów windykacji i przychodów z odzyskiwania należności. Powyższe niepewności oznaczają, że w przypadku zmiany otoczenia rynkowego i sytuacji kredytowej kontrahentów wartości należności ustalone na dzień bilansowy mogą odbiegać od rzeczywistej kwoty, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.	Spółka dokonuje cyklicznych przeglądów założeń dotyczących ustalania wartości odpisów aktualizujących należności.	1
Należności z tytułu reasekuracji biernej		Spółka współpracuje z podmiotami o bardzo wysokiej jakości kredytowej (zwłaszcza w działalności reasekuracyjnej), która jest potwierdzona w ramach ratingu oraz systemu Wyłączalność II – nadzór organów państwowych.	1
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)		Różnica pomiędzy wartością nominalną i wartością godziwą uwzględnia w głównej mierze efekt zmiany wartości pieniądza w czasie. Z uwagi na powyższe niepewność wyceny należy uznać za niską.	1

Tabela 50. Ocena niepewności i adekwatności wyceny zobowiązań przy użyciu alternatywnych metod wyceny, zastosowanych z powodu braku aktywnego rynku dla poszczególnych zobowiązań.

Pozycja	Źródło niepewności	Analiza niepewności	Ocena
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	<p>Niepewność wyceny rezerwy na niewykorzystane urlopy wiąże się z przyjętymi przez Spółkę, aktualnymi na dzień bilansowy: liczbami niewykorzystanych dni urlopu oraz poziomem wynagrodzeń poszczególnych pracowników, które w przyszłości mogą się zmienić.</p> <p>Brak informacji na temat ostatecznej realizacji poszczególnych parametrów będących podstawą do wyznaczenia nagród i premii powoduje, że istnieje niepewność w zakresie wyceny rezerw na wynagrodzenia zmienne.</p> <p>Stosowane zasady ustalania wysokości rezerw na sprawy sporne w znacznym stopniu pozwalają na zniwelowanie niepewności wyceny tych rezerw.</p>	Różnica pomiędzy wartością nominalną i wartością godziwą uwzględnia jedynie efekt zmiany wartości pieniądza w czasie. Z uwagi na powyższe niepewność wyceny należy uznać za niską.	1
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	Niepewność wyceny rezerwy emerytalnej wiąże się z przyjętymi przez Spółkę, aktualnymi na dzień bilansowy: prawdopodobieństwem dotrwania pracownika do momentu otrzymania świadczenia oraz wartością zdyskontowanego świadczenia (przy użyciu założonej stopy dyskontowej i stopy wzrostu wynagrodzeń).	Z uwagi na młody zespół pracowników Spółki, wartość rezerwy emerytalnej jest niematerialna. Całkowite pominięcie zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników nie miałyby negatywnego wpływu na proces decyzyjny lub ocenę użytkowników tej informacji, w tym organu nadzoru. Z uwagi na powyższe niepewność wyceny należy uznać za niską.	1
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	Zmienność otoczenia rynkowego wartości zobowiązań ustalone na dzień bilansowy mogą odbiegać od rzeczywistych kwot, za jakie na warunkach rynkowych mogłyby one zostać wymienione między zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami.	Różnica pomiędzy wartością nominalną i wartością godziwą uwzględnia jedynie efekt zmiany wartości pieniądza w czasie. Z uwagi na powyższe niepewność wyceny należy uznać za niską.	1
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej			1
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)			1
Zobowiązania podporządkowane	Zobowiązanie podporządkowane jest elementem środków własnych wobec powyższego w uzgodniony a wynikający z przepisów prawa sposób może zostać przekształcone w kapitał. Po stronie pasywnej bilansu z uwagi na tożsamą wartość przenoszona do środków własnych wycena nie ma wpływu na bezpieczeństwo finansowe Spółki	Brak wpływu na sytuację finansową Spółki	1

D.5. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje dotyczące wyceny do celów wypłacalności zostały zaprezentowane w niniejszym rozdziale.

E. Zarządzanie kapitałem

Podstawowym dokumentem regulującym zarządzanie kapitałem Spółki jest Polityka zarządzania kapitałem.

W ramach gospodarki kapitałowej Spółka koncentruje się na zachowaniu wypłacalności i ciągłej zdolności wywiązywania się ze wszystkich zobowiązań, poprzez utrzymywanie takiego poziomu środków własnych⁵, który umożliwi Spółce przyjęcie na siebie nieoczekiwanej, dużej szkody w określonym horyzoncie czasu i zapewni terminową wypłatę odszkodowań i świadczeń dla osób uprawnionych.

Adekwatność kapitałowa Spółki jest zapewniona poprzez:

1. posiadanie kapitałów odpowiednich do ponoszonego przez Spółkę ryzyka, w szczególności poprzez realizację wymogów w zakresie pokrycia minimalnego wymogu kapitałowego oraz kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi;
2. realizację wymogu określonego w art. 397 KSH, tj. strata Spółki nie przewyższa sumy kapitałów zapasowego i rezerwowego oraz jednej trzeciej kapitału zakładowego.

W ramach Strategii Zarządzania Ryzykiem Spółka ustaliła wspólnie z akcjonariuszem, że minimalnym akceptowalnym poziomem ryzyka jest osiągnięcie pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności środkami własnymi na poziomie 125%.

Utrzymywanie wskaźników wypłacalności wiąże się ze stosowaniem trzech równoległych działań zarządczych:

1. optymalizacją zarządzania ryzykiem (m.in. poprzez transfer ryzyka w ramach programu reasekuracji);
2. utrzymywaniem zobowiązań podporządkowanych na odpowiednim poziomie;
3. podnoszeniem kapitałów własnych.

Współczynniki wypłacalności są monitorowane w cyklach kwartalnych w ramach bieżących zadań jednostek organizacyjnych. Natomiast uzyskane wyniki są przedstawiane Radzie Nadzorczej przez Zarząd.

W Spółce są wyznaczone osoby i jednostki organizacyjne odpowiedzialne za wyliczanie, raportowanie i monitorowanie współczynników zapewniających adekwatność kapitałową. Zostały również przygotowane zasady raportowania w przypadku ewentualnego spadku współczynników wypłacalności poniżej ustalonych minimalnych poziomów.

E.1. Środki własne

Klasyfikacja środków własnych

Zgodnie z art. 245 i art. 246 Ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, środki własne są przyporządkowane do jednej z trzech kategorii, w zależności od jakości składników kapitału, i odnoszą się do kwoty dostępnych środków własnych przed zastosowaniem ograniczeń ze względu na kategorię.

---

⁵ Środki własne Spółki są równe podstawowym środkom własnym, ponieważ Spółka nie posiada uzupełniających środków własnych.

Tabela 51. Porównanie dostępnych środków własnych Spółki na dzień 31 grudnia 2020 roku i na dzień 31 grudnia 2021 roku.

Element środków własnych (w tys. zł)	Wycena na potrzeby Wypłacalność II		
	31.12.2020	zmiana	31.12.2021
Środki własne kategorii 1	254.592	10.768	265.360
Kapitał zakładowy	110.382	0	110.382
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej, związana z kapitałem zakładowym	80.514	0	80.514
Rezerwa uzgodnieniowa	63.696	10.768	74.464
w tym uwzględniono wypłatę dywidendy	0	4.599	4.599
Środki własne kategorii 2	53.542	-3.542	50.000
Zobowiązania podporządkowane	53.542	-3.542	50.000
Środki własne kategorii 3	0	0	0
Dodatnia wartość aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	0	0	0
Środki własne	308.134	7.226	315.360

Spółka w wyliczeniu środków własnych uwzględniła potencjalną wypłatę dywidendy w kwocie 4 599 tys. zł.

Dodatkowe informacje dotyczące środków własnych zostały zaprezentowane w załączniku nr 8 – S.23.01.01.

Kategoria 1

Uwzględniając zapisy art. 69 Rozporządzenia delegowanego Spółka zaklasyfikowała do kategorii 1 opłacony kapitał zakładowy i powiązaną z nim nadwyżkę ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej akcji oraz rezerwę uzgodnieniową.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku kapitał zakładowy Spółki wykazany w statutowym sprawozdaniu finansowym, składał się z 55 191 438 nieuprzywilejowanych akcji imiennych o łącznej wartości nominalnej 110 382 tys. zł (bez zmian w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2020 roku).

W wyniku różnic pomiędzy cenami nominalnymi i emisyjnymi poszczególnych serii akcji, na dzień 31 grudnia 2021 roku, nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej, związana z kapitałem zakładowym, wyniosła 80 514 tys. zł (bez zmian w porównaniu ze stanem na dzień 31 grudnia 2020 roku).

Zgodnie z art. 70 Rozporządzenia delegowanego rezerwa uzgodnieniowa jest równa nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami (wynikającej z bilansu ekonomicznego), pomniejszonej o pozycje kapitału zaprezentowane w statutowym sprawozdaniu finansowym (opłacony kapitał zakładowy i powiązaną z nim nadwyżkę ceny emisyjnej powyżej wartości nominalnej akcji) oraz o przewidywane dywidendy. Na dzień 31 grudnia 2021 roku wartość rezerwy uzgodnieniowej wyniosła 74 464 tys. zł (63 696 tys. zł na dzień 31 grudnia 2020 roku).

Schemat 19. Rezerwa uzgodnieniowa na dzień 31 grudnia 2021 roku.

Kategoria 2

Uwzględniając zapisy art. 72 Rozporządzenia delegowanego Spółka zaklasyfikowała do kategorii 2 zobowiązania podporządkowane, wycenione zgodnie z art. 75 Dyrektywy Wypłacalność II.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka posiadała trzy zobowiązania podporządkowane wobec Compensa Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. Vienna Insurance Group. Łączna wartość nominalna zobowiązań podporządkowanych wyniosła 50 000 tys. zł.

Tabela 52. Analiza zobowiązań podporządkowanych na dzień 31 grudnia 2021 roku.

	Zobowiązanie podporządkowane 1	Zobowiązanie podporządkowane 2	Zobowiązanie podporządkowane 3
Nominał (tys. zł)	13 500	21 500	15 000
Data otrzymania	29 grudnia 2015	13 września 2016	21 listopada 2016
Data wymagalności	29 grudnia 2025	13 września 2026	21 listopada 2026
Oprocentowanie	6,0%	6,0%	6,0%

Analiza zapisów art. 73 ust. 1 Rozporządzenia delegowanego:	Zobowiązanie podporządkowane 1	Zobowiązanie podporządkowane 2	Zobowiązanie podporządkowane 3
niższy stopień uprzywilejowania	✓	✓	✓
brak cech, które mogą spowodować niewypłacalność Spółki	✓	✓	✓
pierwotny termin wymagalności wynosi co najmniej 10 lat	✓	✓	✓
splata lub wykup są opcjonalne i zależą od uprzedniego uzyskania zgody organu nadzoru	✓	✓	✓
ograniczone bodźce do spłaty lub wykupu	✓	✓	✓
zawieszenie spłaty lub wykupu w przypadku, gdyby zachodziła niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności	✓	✓	✓
wstrzymanie wypłat jeżeli zachodzi niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności	✓	✓	✓
określenie warunków wypłaty kiedy zachodzi niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności	✓	✓	✓
zobowiązanie podporządkowane jest wolne od obciążeń	✓	✓	✓
zobowiązanie podporządkowane wykazuje cechy z art. 71 dla pozycji z art. 69 lit. b), ale przekracza limit z art. 82 ust. 3.	✓	✓	✓

Kategoria 3

Uwzględniając zapisy art. 76 Rozporządzenia delegowanego Spółka nie rozpoznała środków własnych kategorii 3, ponieważ Spółka nie osiągnęła dodatniej wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Dopuszczalność i limity środków własnych

Zgodnie z art. 82 Rozporządzenia delegowanego, Spółka monitoruje poziom poszczególnych kategorii dostępnych środków własnych, wykorzystując limity ilościowe, które określono jako procent:

1. kapitałowego wymogu wypłacalności:
  - 1.1. kategoria 1 – co najmniej 50% kapitałowego wymogu wypłacalności;
  - 1.2. kategoria 3 – mniej niż 15% kapitałowego wymogu wypłacalności;
  - 1.3. kategoria 2 i 3 łącznie – nie więcej niż 50% kapitałowego wymogu wypłacalności;
2. minimalnego wymogu kapitałowego:
  - 2.1. kategoria 1 – co najmniej 80% minimalnego wymogu kapitałowego;
  - 2.2. kategoria 2 – nie więcej niż 20% minimalnego wymogu kapitałowego.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku żadne z powyższych ograniczeń, dotyczących kapitałowego wymogu wypłacalności, nie zostało przekroczone, dlatego Spółka mogła dopuścić na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności wszystkie dostępne środki własne w 315 360 tys. zł.

Analogiczna sytuacja miała miejsce na dzień 31 grudnia 2020 roku, kiedy Spółka mogła dopuścić na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności wszystkie dostępne środki własne w kwocie 308 134 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku minimalny wymóg kapitałowy został w całości pokryty dopuszczonymi środkami własnymi kategorii 1 (nieograniczonej). Jednak zgodnie z powyższymi ograniczeniami wartość środków własnych dopuszczonych na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego 284 090 tys. zł i była mniejsza od wartości środków własnych dostępnych na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego.

Analogiczna sytuacja miała miejsce na dzień 31 grudnia 2020 roku, kiedy Spółka mogła dopuścić na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego część dostępnych środków własnych w kwocie 272 623 tys. zł.

Tabela 53. Dostępne i dopuszczone środki własne na pokrycie SCR i MCR na dzień 31 grudnia 2021 roku.

Dostępne i dopuszczone środki własne na pokrycie SCR i MCR (w tys. zł)	Ogółem	Kategoria 1	Kategoria 2	Kategoria 3
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie SCR	315.360	265.360	50.000	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	315.360	265.360	50.000	
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	315.360	265.360	50.000	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	284.089	265.360	18.729	
SCR	208.105			
MCR	93.647			
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	152%			
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	303%			

Kapitał własny ze statutowego sprawozdania finansowego a nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami

Na potrzeby Wyłącalności II Spółka wprowadza do bilansu ekonomicznego korekty, które mają na celu zaprezentowanie wartości godziwej aktywów i zobowiązań (w tym rezerw techniczno-ubezpieczeniowych).

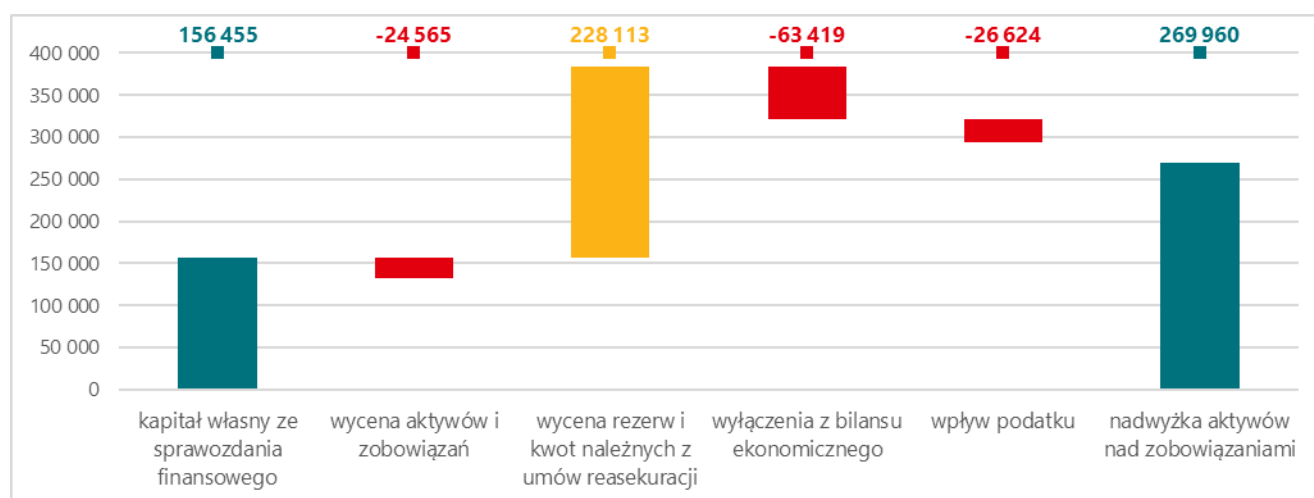
Na dzień 31 grudnia 2021 roku kapitał własny ze statutowego sprawozdania finansowego wyniósł 156 455 tys. zł (199 780 tys. zł na dzień 31 grudnia 2020 roku).

Na potrzeby Wyłącalności II Spółka dokonała:

1. wyceny aktywów i zobowiązań (innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) do wartości godziwej;
2. obliczenia najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, a także najlepszego oszacowania kwot należnych z umów reasekuracji;
3. wyłączenia wybranych pozycji z bilansu ekonomicznego;
4. ujęcia wpływu podatkowego będącego pochodną powyższych punktów.

Na dzień 31 grudnia 2021 roku nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami wyniosła 269 960 tys. zł (254 592 tys. zł na dzień 31 grudnia 2020 roku).

Wykres 6. Kapitał własny ze statutowego sprawozdania finansowego a nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami na dzień 31 grudnia 2021.

Uzupełniające środki własne

W latach 2021 oraz 2020, Spółka nie posiadała uzupełniających środków własnych.

Przepisy przejściowe

W latach 2021 oraz 2020 Spółka nie posiadała środków własnych, które podlegały przepisom przejściowym, o których mowa w art. 308b ust. 9 i art. 308b ust. 10 Dyrektywy Wyłącalność II.

Mechanizm pokrywania straty

Spółka nie posiada podstawowych środków własnych, określonych w art. 69 lit. a) ppkt (iii), (v) oraz art. 69 lit. b) Rozporządzenia delegowanego, dlatego dla Spółki nie mają zastosowania przepisy określone w art. 71 ust. 1 lit. e) Rozporządzenia delegowanego.

Odroczone podatki dochodowe

Na dzień 31 grudnia 2021 roku Spółka wykazała aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 87 585 tys. zł oraz rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w kwocie 95 297 tys. zł. Dla porównania na dzień 31 grudnia 2020 roku powyższe kwoty wynosiły odpowiednio 61 930 tys. zł oraz 78 060 tys. zł.

W latach 2021 oraz 2020 Spółka nie wykazała w bilansie ekonomicznym dodatniej wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Szczegółowa analiza zmian wartości aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego została zamieszczona na wykresie 4. niniejszego sprawozdania, natomiast szczegółowa analiza zmian wartości rezerw z tytułu odroczonego podatku dochodowego została zamieszczona na wykresie 5. niniejszego sprawozdania.

E.2. Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

Dyrektywa Wypłacalność II definiuje dwa osobne poziomy wypłacalności dla zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji:

1. kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR), który odpowiada wysokości środków własnych pozwalającej zakładowi ubezpieczeń lub zakładowi reasekuracji przetrwać nawet w bardzo niekorzystnych warunkach i po poniesieniu znacznych strat, a tym samym daje klientom istotną gwarancję realizacji zobowiązań ubezpieczeniowych;
2. minimalny wymóg kapitałowy (MCR), który odpowiada wysokości środków własnych, poniżej której dalsze prowadzenia działalności przez zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji naraża jego klientów na nieakceptowalny poziom ryzyka.

W celu zachowania odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa Spółki, konieczne jest zapewnienie nieprzerwanego spełniania powyższych wymogów kapitałowych.

Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)

Do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności Spółka wykorzystuje formułę standardową, w której rozpoznaje wszystkie moduły ryzyka wynikające z Dyrektywy Wypłacalność II. W kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności Spółka nie stosuje uproszczeń, ani parametrów specyficznych.

W okresie sprawozdawczym Spółka spełniła wszystkie ustawowe wymogi w zakresie bezpieczeństwa finansowego i wypłacalności. Na dzień 31 grudnia 2021 roku kapitałowy wymóg wypłacalności wyniósł 208 105 tys. zł wobec środków własnych na poziomie 315 360 tys. zł, co odpowiadało wskaźnikowi pokrycia na poziomie 152%. Na dzień 31 grudnia 2020 roku kapitałowy wymóg wypłacalności wyniósł 200 347 tys. zł wobec środków własnych na poziomie 308 133 tys. zł, co odpowiadało wskaźnikowi pokrycia na poziomie 154%.

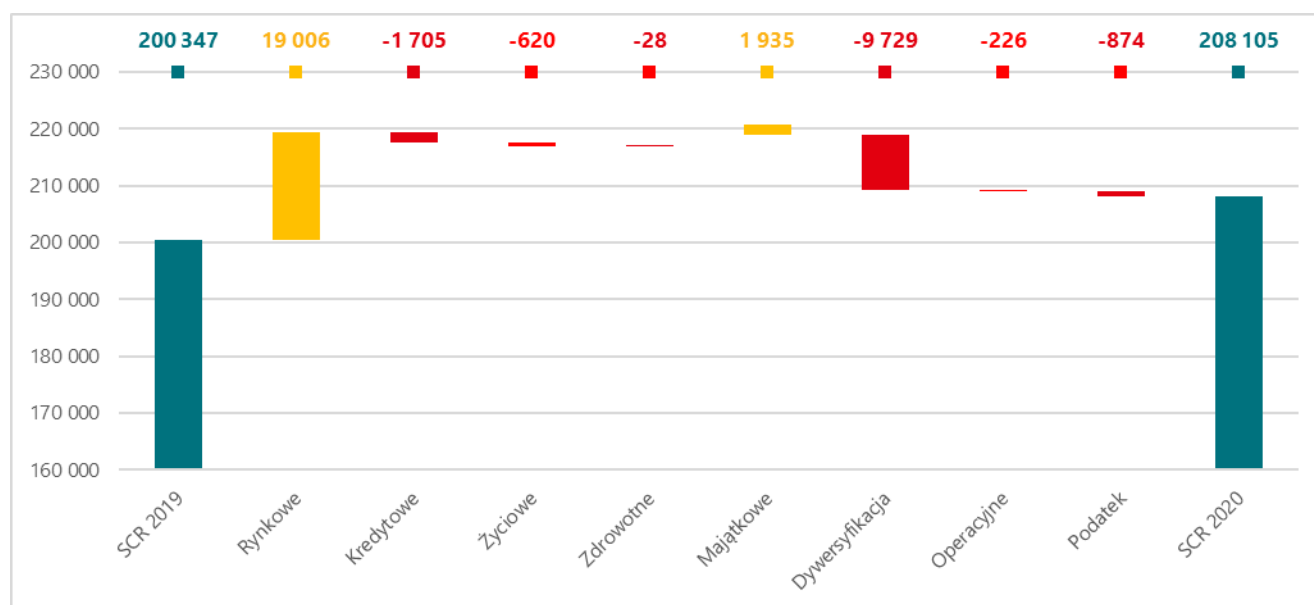
Dane wykorzystane przez Spółkę do kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności zostały zaprezentowane w załączniku nr 9 – S.25.01.21.

Tabela 54. Kapitałowy wymóg wypłacalności na dzień 31 grudnia 2020 roku i na dzień 31 grudnia 2021 roku.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	31.12.2020	31.12.2021
Ryzyko rynkowe	24 678	43 684
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	19 925	18 220
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	8 285	7 665
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	12 957	12 929
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	194 970	196 905

Dywersyfikacja	-45 595	-55 324
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	0	0
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	215 220	224 078
Korekta w wyniku agregacji funduszy wyodrębnionych	0	0
Ryzyko operacyjne	28 159	27 932
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	0	0
Zdolność odroczonej podatków do pokrywania strat	-43 032	-43 906
Wymóg kapitałowy zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	0	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	200 347	208 105
Ustanowione wymogi kapitałowe	0	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	200 347	208 105

Wykres 7. Zmiana kapitałowego wymogu wypłacalności: 31 grudnia 2020 w porównaniu do 31 grudnia 2021.

Opis dotyczący planowanych zmian ryzyk wchodzących w skład kapitałowego wymogu wypłacalności w okresie planowania biznesowego został zaprezentowany w rozdziale C. Profil ryzyka niniejszego sprawozdania.

Minimalny wymóg kapitałowy (MCR)

Minimalny wymóg kapitałowy definiuje poziom, poniżej którego nie powinna spaść wysokość środków własnych zakładu ubezpieczeń lub zakładu reasekuracji.

Spółka wyznacza minimalny wymóg kapitałowy za pomocą wzoru, uwzględniającego wartość najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych pomniejszoną o kwoty należne z tytułu reasekuracji oraz w oparciu o składki przypisane netto, w rozbiciu na poszczególne linie biznesowe. Minimalny wymóg kapitałowy jest ograniczony z dołu i z góry przez odpowiedni procent kapitałowego wymogu wypłacalności, tak aby możliwe było narastające stopniowanie działań nadzorczych, oraz aby wyliczenia były łatwo sprawdzalne.

Dane do wyliczenia minimalnego wymogu kapitałowego pochodzą z systemów informatycznych Spółki i podlegają kontrolom wewnętrznym. Zapewnienie odpowiedniej jakości danych zostało uregulowane poprzez określenie ról i odpowiedzialności poszczególnych biur merytorycznych w procesie sprawozdawczym dotyczącym Wyłączalności II.

W okresie sprawozdawczym Spółka spełniła wszystkie ustawowe wymogi w zakresie bezpieczeństwa finansowego i wyłączalności. Na dzień 31 grudnia 2021 roku minimalny wymóg kapitałowy wyniósł 93 647 tys. zł wobec środków własnych na poziomie 284 090 tys. zł, co odpowiadało wskaźnikowi pokrycia na poziomie 303%. Na dzień 31 grudnia 2020 roku minimalny wymóg kapitałowy wyniósł 90 156 tys. zł wobec środków własnych na poziomie 272 623 tys. zł, co odpowiadało wskaźnikowi pokrycia na poziomie 302%.

Dane wykorzystane przez Spółkę do kalkulacji minimalnego wymogu kapitałowego zostały zaprezentowane w załączniku nr 10 – S.28.01.01.

Tabela 55. Minimalny wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2020 roku i na dzień 31 grudnia 2021 roku.

Wyszczególnienie (w tys. zł)	31.12.2020	31.12.2021
Liniowy minimalny wymóg kapitałowy	112 708	119 969
Kapitałowy wymóg wyłączalności	200 347	208 105
Górny próg minimalnego wymogu kapitałowego	90 156	93 647
Dolny próg minimalnego wymogu kapitałowego	50 087	52 026
Łączny minimalny wymóg kapitałowy	90 156	93 647
Nieprzekraczalny dolny próg minimalnego wymogu kapitałowego	17 090	17 097
Minimalny wymóg kapitałowy	90 156	93 647

Opis dotyczący planowanych zmian ryzyk wchodzących w skład kapitałowego wymogu wyłączalności w okresie planowania biznesowego został zaprezentowany w rozdziale C. Profil ryzyka niniejszego sprawozdania.

Zdolność odroczonej podatku dochodowych do pokrywania strat

W ramach wyliczenia kapitałowego wymogu wyłączalności Spółka przeprowadziła analizy, na podstawie których podjęła decyzję o zastosowaniu korekty z tytułu zdolności odroczonej podatku do pokrywania strat, o której mowa w art. 103 Dyrektywy Wyłączalność II oraz obliczanej zgodnie z sekcją 9 Rozporządzenia delegowanego.

W Spółce w ramach możliwości zastosowania ww. korekty przeprowadzono poniższe obliczenia oraz wzięto pod uwagę szereg elementów:

1. Przeprowadzono analizę bilansu ekonomicznego pod kątem różnicy pomiędzy rezerwą podatkową a aktywami podatkowymi.

Wykorzystanie dostępnej nadwyżki DTL po przejściu na MVBS

DTL	95.3 M PLN
DTA	87.6 M PLN
różnica	7,7 M PLN

Przedstawiona różnica wykazuje możliwość wykorzystania korekty podatkowej albowiem rezerwa z tytułu odroczonej podatku jest wyższa niż aktywo podatkowe.

2. Dokonano analizy odwracalności zdarzeń szokowych i ich wpływu na sytuację podatkową.

Analiza odwracalności szoków w ramach kapitałowego wymogu wypłacalności zgodnie z wartością stopy realnej podatkowej

<i>Składnik majątku</i>	Zastosowana korekta
<i>Regresy prawie pewne</i>	90% wartości szoku
<i>Nieruchomości</i>	wartość szoku
<i>Obligacje skarbowe</i>	wartość szoku
<i>Należności</i>	20% wartości szoku
<i>Aktywa ujęte w szoku spreadu i koncentracji</i>	wartość szoku
<i>Pozostałe składniki aktywów</i>	wartość szoku
<i>Wartość podatkowa odwrócenia szoków</i>	2.9 M PLN

3. Opracowano bilans ekonomiczny po zajściu szoków określonych w ramach kapitałowego wymogu wypłacalności, oraz zaprojektowano wpływ szoków na jedną z czterech sytuacji podatkowych, tj. wzrostu aktywów podatkowych, spadku aktywów podatkowych, wzrostu rezerwy podatkowej oraz spadku rezerwy podatkowej.

Analiza bilansu ekonomicznego po zajściu szoku w kontekście odroczonego podatku zgodnie z wartością stopy realnej podatkowej

<i>DTA wzrost</i>	20.3 M PLN
<i>DTA spadek</i>	17.1 M PLN
<i>Saldo</i>	- 3.2 M PLN
<i>DTL wzrost</i>	9.7 M PLN
<i>DTL spadek</i>	56.8 M PLN
<i>Saldo</i>	47.1 M PLN
<i>Wynik łączny</i>	50.3 M PLN

Analizując możliwość wykorzystania korekty podatkowej należy w pierwszej kolejności zwrócić uwagę, że istotna część rezerwy z tytułu odroczonego podatku ujęta w bilansie ekonomicznym wynika wyłącznie z efektu zmiany wartości rezerw w metodologii wyceny „Wypłacalność II” w stosunku do wyceny PSR. Wzrost DTL w MVBS będzie zatem zbilansowany spadkiem DTL po szoku. Z uwagi na powyższe, komentując uzyskany wynik, należy mieć na uwadze, że znaczny spadek rezerw z tytułu odroczonego podatku jednoznacznie wskazuje na możliwość wykorzystania korekty z tytułu podatków odroczonych w ramach kapitałowego wymogu wypłacalności.

4. Dokonano analizy danych historycznych pod względem wyniku technicznego, wyniku finansowego oraz wyniku podatkowego i przeprowadzono analizę planu finansowego pod względem możliwości wykorzystania podatków odroczonych, wyniku finansowego oraz technicznego dotyczącego spodziewanych zysków z planowanej działalności Spółki.

Analiza przyszłych wyników finansowych Spółki w perspektywie okresu umożliwiającego wykorzystanie podatków odroczonych zaprezentowana jako wartość podatków (3 lata + 2 lata)

Wynik inwestycyjny	23.4 M PLN
Wynik z nowego biznesu	14.8 M PLN
Różnica pomiędzy wynikiem finansowym a podatkowym	40.1 M PLN
Wynik łączny	78.3 M PLN

Porównując wyniki finansowe i podatkowe Spółki w 2021 roku należy uznać, że przyjęte w planie założenia spełniają wymogi określone w art. 207 Rozporządzenia delegowanego. Spółka przekroczyła plan na 2021 rok. W okresie tym rozliczyła wszystkie możliwe do rozliczenia aktywa podatkowe.

5. Zasymulowano wpływ działań zarządczych na potencjalną zdolność do wykorzystania korekty podatkowej.

Działania Zarządcze wspomagające doprowadzenie do prawidłowych stosunków finansowych po zajęciu szoków określonych w ramach kapitałowego wymogu wypłacalności

1. Zmiana zasad rachunkowości	zależne od Zarządu
2. Zmiana roku podatkowego	zależne od Zarządu
3. Podniesienie cen	zależne od Zarządu w uwarunkowaniu rynkowym
4. Obniżenie kosztów	zależne od Zarządu
5. Zmiana struktury środków własnych	uwarunkowania prawne
6. Dokapitalizowania oraz zmiana struktury aktywów	zależne od Akcjonariusza Spółki
7. Realizacja umów ubezpieczenia	zależne od Zarządu
Wynik zaprezentowany jako wartość podatków (2 lata + 3 lata)	39.2 M PLN
Wynik łączny w pełnym potencjalnym okresie (5 lat + 4 lata)	60.6 M PLN

6. Zarząd Spółki mając na uwadze ww. analizy liczbowe stoi na stanowisku, że ma miejsce hipotetyczna możliwość wykorzystanie w 100% korekty podatkowej obliczonej wzorem $(BSCR + OP) \times \text{realna stopa podatkowa}$. Z ostrożności jednak przyjęto, że nie wszystkie straty mogą mieć charakter podatkowy oraz że mogą mieć miejsce nieprzewidziane zdarzenia utrudniające lub uniemożliwiające realizację ww. planów. Z uwagi na powyższe, realizując podejście ostrożnościowe do kapitałowego wymogu wypłacalności, nałożone zostały dodatkowe obostrzenia co do wartości ww. korekty zgodnie z poniższymi założeniami.

Skorygowano wyniki korekty podatkowej w związku z ryzykiem nieposiadania podstaw prawnych do skorzystania z odroczonych podatków lub niezrealizowaniem zaplanowanego scenariusza rozliczenia korekty podatkowej (zgodnie z zasadami ostrożnościowymi scenariusz został przeprowadzony w oparciu o niższą niż realna stopę podatkową tj. 19%).

Wartość zastosowanej korekty w wyliczeniu wymogu wypłacalności

Maksymalna korekta analizowana	47.9 M PLN
Korekta związana z ryzykami operacyjnymi	- 2.2 M PLN
Korekta związana z pozostałymi ryzykami	- 1.8 M PLN
Zastosowana korekta	43.9 M PLN

E.3. Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

Na dzień 31 grudnia 2021 roku oraz na dzień 31 grudnia 2020 roku Spółka nie posiadała ekspozycji, wobec których konieczne byłoby zastosowanie ryzyka cen akcji opartego na duracji.

E.4. Różnice między formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

W latach 2021 oraz 20202019 do obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności Spółka wykorzystywała formułę standardową, w której rozpoznawała wszystkie moduły ryzyka, wynikające z Dyrektywy Wypłacalność II. W kalkulacji kapitałowego wymogu wypłacalności Spółka nie stosowała uproszczeń, ani parametrów specyficznych.

E.5. Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

W latach 2021 oraz 2020 Spółka spełniła wszystkie ustawowe wymogi w zakresie bezpieczeństwa finansowego i wypłacalności (Spółka posiadała dopuszczone środki własne na poziomach przewyższających wymogi kapitałowe).

E.6. Wszelkie inne informacje

Wszelkie istotne informacje dotyczące zarządzania kapitałem zostały zaprezentowane w niniejszym rozdziale.

Pozycje bilansowe

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Aktywa	C0010	
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	87 585
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	24 634
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	1 295 021
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	18 356
Akcje i udziały	R0100	4
Akcje i udziały – notowane	R0110	4
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0
Dłużne papiery wartościowe	R0130	1 206 802
Obligacje państwowe	R0140	1 197 016
Obligacje korporacyjne	R0150	9 786
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	54 783
Instrumenty pochodne	R0190	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	15 075
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	1 913
Pożyczki pod zastaw polis	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	1 913
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	R0270	356 498
Ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	276 086
Ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0290	271 559
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	4 527
Ubezpieczenia na życie i ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	80 412
Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0
Ubezpieczenia na życie z wyłączeniem ubezpieczeń zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	80 412
Ubezpieczenia na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia na życie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	0
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	32 639
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	34 237
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	2 043
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	20 827
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	3 919
Aktywa ogółem	R0500	1 859 315

		Wartość bilansowa wg Wyłączalność II
Zobowiązania		C0010
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	932 317
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	910 519
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	881 313
Margines ryzyka	R0550	29 206
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	21 799
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	20 985
Margines ryzyka	R0590	814
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	199 382
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0
Margines ryzyka	R0640	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	199 382
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	191 855
Margines ryzyka	R0680	7 527
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	0
Margines ryzyka	R0720	0
Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	28 979
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	350
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	177 404
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	95 297
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	26 979
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	6 208
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	30 174
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	18 592
Zobowiązania podporządkowane	R0850	50 000
Zobowiązania podporządkowane nieuwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane uwzględnione w podstawowych środkach własnych	R0870	50 000
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	23 673
Zobowiązania ogółem	R0900	1 589 356
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	269 960

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych

		Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych związanych z ubezpieczeniami innymi niż ubezpieczenia na życie (bepośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna)												Linie biznesowe w odniesieniu do: reasekuracja czynna nieproporcjonalna				Ogółem	
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracowników	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Ubezpieczenia zdrowotne	Pozostałe ubezpieczenia osobowe	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia majątkowe		
Aktywa		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0200	
Składki przypisane																			
Brutto – Bepośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	63 919	0	0	412 028	122 677	5 826	196 364	68 260	13 194	4 639	27 390	9 975					924 272	
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	0	0	0	0	2 111	17	22 399	2 464	0	0	0	2 922					29 913	
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130													0	0	0	0	0	
Udział zakładu reasekuracji	R0140	18 026	0	0	192 008	1 036	119	28 998	4 519	6 601	0	61	2 839	0	0	0	0	254 207	
Netto	R0200	45 893	0	0	220 020	123 752	5 724	189 765	66 205	6 593	4 639	27 329	10 058	0	0	0	0	699 978	
Składki zarobione																			
Brutto – Bepośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	65 491	0	0	410 152	121 230	5 622	175 865	65 264	12 150	5 263	25 324	8 606					894 967	
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	0	0	0	0	2 111	17	22 511	2 734	0	0	0	2 772					30 145	
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230													0	0	0	0	0	
Udział zakładu reasekuracji	R0240	19 108	0	0	190 767	1 036	119	28 634	4 360	6 117	0	1 795	2 556	0	0	0	0	254 492	
Netto	R0300	46 383	0	0	219 385	122 305	5 520	169 742	63 638	6 033	5 263	23 529	8 822	0	0	0	0	670 620	
Odszkodowania i świadczenia																			
Brutto – Bepośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	18 826	0	0	261 392	79 881	2 973	100 727	40 912	2 346	2 349	9 274	10 149					528 829	
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	0	0	0	4	715	0	8 503	4 098	0	0	0	105					13 425	
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330													0	0	0	0	0	
Udział zakładu reasekuracji	R0340	4 227	0	0	119 818	3 827	14	9 397	964	966	0	405	2 713	0	0	0	0	142 331	
Netto	R0400	14 599	0	0	141 578	76 769	2 959	99 833	44 046	1 380	2 349	8 869	7 541	0	0	0	0	399 924	
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																			
Brutto – Bepośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	1 019	0	0	0	116	16	1 045	0	14	0	0	-220					1 990	
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0					0	
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430													0	0	0	0	0	
Udział zakładu reasekuracji	R0440	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Netto	R0500	1 019	0	0	0	116	16	1 045	0	14	0	0	-220	0	0	0	0	1 990	
Koszty poniesione	R0550	12 358	0	0	43 268	36 467	2 178	67 873	22 933	3 450	2 483	6 834	3 260	0	0	0	0	201 104	
Pozostałe koszty	R1200																		20 252
Koszty ogółem	R1300																		221 357

Linie biznesowe w odniesieniu do: zobowiązania z tytułu ubezpieczeń na życie						Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300

Składki przypisane

Brutto	R1410	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R1420	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1500	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Składki zarobione

Brutto	R1510	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R1520	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1600	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Odszkodowania i świadczenia

Brutto	R1610	0	0	0	0	0	18 454	0	0	18 454
Udział zakładu reasekuracji	R1620	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1700	0	0	0	0	0	18 454	0	0	18 454

Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubebezpieczeniowych

Brutto	R1710	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Udział zakładu reasekuracji	R1720	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Netto	R1800	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Koszty poniesione	R1900	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pozostałe koszty	R2500									0
Koszty ogółem	R2600									0

Składki, odszkodowanie i świadczenia oraz koszty wg kraju

		Kraj siedziby	Najważniejszych pięć krajów (wg kwoty składek przypisanych brutto) - Zobowiązania związane z ubezpieczeniami innymi niż na życie					Najważniejszych pięć krajów i kraj siedziby
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070
	R0010							
		C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140
Składki przypisane								
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0110	924 272						924 272
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0120	29 913						29 913
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0130	0						0
Udział zakładu reasekuracji	R0140	254 207						254 207
Netto	R0200	699 978						699 978
Składki zarobione								
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0210	894 967						894 967
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0220	30 145						30 145
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0230	0						0
Udział zakładu reasekuracji	R0240	254 492						254 492
Netto	R0300	670 620						670 620
Odszkodowania i świadczenia								
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0310	528 829						528 829
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0320	13 425						13 425
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0330	0						0
Udział zakładu reasekuracji	R0340	142 331						142 331
Netto	R0400	399 924						399 924
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych								
Brutto – Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa	R0410	1 990						1 990
Brutto – reasekuracja czynna proporcjonalna	R0420	0						0
Brutto – reasekuracja czynna nieproporcjonalna	R0430	0						0
Udział zakładu reasekuracji	R0440	0						0
Netto	R0500	1 990						1 990
Koszty poniesione	R0550	201 104						201 104
Pozostałe koszty	R1200							20 252
Koszty ogółem	R1300							221 357

		Kraj siedziby	Najważniejszych pięć krajów (wg kwoty składek przypisanych brutto) - Zobowiązania związane z ubezpieczeniami na życie					Najważniejszych pięć krajów i kraj siedziby
		C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
	R1400							
		C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280
Składki przypisane								
Brutto	R1410	0						0
Udział zakładu reasekuracji	R1420	0						0
Netto	R1500	0						0
Składki zarobione								
Brutto	R1510	0						0
Udział zakładu reasekuracji	R1520	0						0
Netto	R1600	0						0
Odszkodowania i świadczenia								
Brutto	R1610	18 454						18 454
Udział zakładu reasekuracji	R1620	0						0
Netto	R1700	18 454						18 454
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych								
Brutto	R1710	0						0
Udział zakładu reasekuracji	R1720	0						0
Netto	R1800	0						0
Koszty poniesione	R1900	0						0
Pozostałe koszty	R2500							0
Koszty ogółem	R2600							0

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie

		Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym			Pozostałe ubezpieczenia na życie			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja czynna	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	Ubezpieczenia zdrowotne (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (reasekuracja czynna)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)
				Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami		Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami					Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami			
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0	0			0			0	0	0	0			0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0	0			0			0	0	0	0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka																	
Najlepsze oszacowanie																	
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	0	0	0	0	0	0	0	191 855	0	191 855	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	0	0	0	0	0	0	0	80 412	0	80 412	0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	0	0	0	0	0	0	0	111 443	0	111 443	0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0100	0	0	0	0	0	0	0	7 527	0	7 527	0	0	0	0	0	0
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0	0	0	0	0	0	0		0		0	0	0	0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120	0	0	0	0	0	0	0		0		0	0	0	0	0	0
Margines ryzyka	R0130	0	0	0	0	0	0	0		0		0	0	0	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	0	0	0	0	0	0	0	199 382	0	199 382	0	0	0	0	0	0

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

		Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna						Bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa oraz reasekuracja czynna					Reasekuracja czynna nieproporcjonalna					Ogółem zobowiązania z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie
		Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych	Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów	Ubezpieczenia pracownicze	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych	Pozostałe ubezpieczenia pojazdów	Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe	Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych	Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	Ubezpieczenia kredytów i poręczeń	Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej	Ubezpieczenia świadczenia pomocy	Ubezpieczenia różnych strat finansowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	
		C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110	C0120	C0130	C0140	C0150	C0160	C0170	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0050	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka																		
Najlepsze oszacowanie																		
Rezerwy skladek																		
Brutto	R0060	6 298	0	0	128 170	36 257	630	41 377	9 767	15 832	-206	5 222	1 679	0	0	0	245 026	
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0140	1 883	0	0	52 015	0	0	1 524	295	6 794	0	50	242	0	0	0	62 803	
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy skladek netto	R0150	4 415	0	0	76 155	36 257	630	39 853	9 472	9 038	-206	5 172	1 437	0	0	0	182 223	
Rezerwy na odszkodowania i świadczenia																		
Brutto	R0160	14 687	0	0	387 910	18 387	2 429	147 758	75 290	-2 726	725	2 366	10 447	0	0	0	657 273	
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0240	2 643			158 154	1 059	2	46 406	3 074	-2 506		359	4 092	0	0	0	213 283	
Najlepsze oszacowanie dla rezerwy na odszkodowania i świadczenia	R0250	12 044	0	0	229 756	17 328	2 427	101 352	72 216	-220	725	2 007	6 355	0	0	0	443 990	
Łączna kwota najlepszego oszacowania brutto	R0260	20 985	0	0	516 080	54 644	3 059	189 135	85 057	13 106	519	7 588	12 126	0	0	0	902 299	
Łączna kwota najlepszego oszacowania netto	R0270	16 459	0	0	305 911	53 585	3 057	141 205	81 688	8 818	519	7 179	7 792	0	0	0	626 213	
Margines ryzyka	R0280	814			15 519	1 170	164	6 846	4 878	15	49	136	428	0	0	0	30 019	
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych																		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0290	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Najlepsze oszacowanie	R0300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Margines ryzyka	R0310	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem																		
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – Ogółem	R0320	21 799	0	0	531 599	55 814	3 222	195 980	89 935	13 121	568	7 723	12 556	0	0	0	932 317	
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0330	4 527	0	0	210 168	1 059	2	47 930	3 369	4 289	0	410	4 332	0	0	0	276 086	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0340	17 272	0	0	321 431	54 755	3 221	148 051	86 566	8 832	568	7 314	8 222	0	0	0	656 232	

Załącznik nr 6 - S.19.01.21
Odszkodowania i świadczenia z tytułu pozostałych ubezpieczeń osobowych i majątkowych
Ogółem zobowiązania z tytułu działalności ubezpieczeniowej innej niż ubezpieczenia na życie

Rok szkody / rok zawarcia umowy Z0010 1- rok zajścia szkody

Wypłacone odszkodowania i świadczenia brutto (na zasadzie niekumulatywnej)

(wartość bezwzględna)

Rok		Rok zmiany										W bieżącym roku	Suma lat (skumulowana)		
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9			10 & +	
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100			C0110	
Wcześniejsze lata	R0100											9 061	R0100	9 061	9 061
	N-9	R0160	155 000	61 083	9 594	7 919	6 493	4 758	6 466	1 800	842	861	R0160	861	254 816
	N-8	R0170	156 689	62 511	8 361	6 571	2 684	3 868	2 801	1 229	990		R0170	990	245 704
	N-7	R0180	178 862	69 658	10 872	9 181	5 029	6 798	4 924	1 520			R0180	1 520	286 844
	N-6	R0190	213 001	82 369	17 735	10 029	5 131	7 524	4 689				R0190	4 689	340 478
	N-5	R0200	224 003	89 678	17 931	10 097	7 941	7 457					R0200	7 457	357 107
	N-4	R0210	183 380	70 033	13 754	10 252	6 374						R0210	6 374	283 793
	N-3	R0220	160 028	68 372	11 624	8 525							R0220	8 525	248 549
	N-2	R0230	202 032	89 335	18 592								R0230	18 592	309 959
	N-1	R0240	194 870	84 865									R0240	84 865	279 735
N	R0250	259 141										R0250	259 141	259 141	
Ogółem												R0260	402 075	2 875 187	

Niedzyskontowane najlepsze oszacowanie dla rezerwy na niewypłacone odszkodowanie i świadczenia brutto

(wartość bezwzględna)

Rok		Rok zmiany										Koniec roku (dane zdyskontowane)		
		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9			10 & +
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290			C0300
Wcześniejsze lata	R0100											103 338	R0100	81 386
	N-9	R0160				21 923	15 933	12 404	11 797	9 636	14 061		R0160	11 098
	N-8	R0170			32 532	20 348	17 917	11 663	15 503	16 402			R0170	12 650
	N-7	R0180			52 564	40 598	34 241	25 030	19 300	18 162			R0180	13 969
	N-6	R0190		84 192	60 994	48 450	45 723	33 403	31 423				R0190	26 026
	N-5	R0200	194 460	79 290	43 746	26 825	29 970	25 098					R0200	19 569
	N-4	R0210	186 719	79 670	57 352	46 993	41 162						R0210	34 082
	N-3	R0220	171 830	76 235	58 265	43 225							R0220	35 962
	N-2	R0230	236 187	115 036	69 494								R0230	58 593
	N-1	R0240	284 855	137 601									R0240	118 300
N	R0250	276 518											R0250	245 638
Ogółem												R0260	657 273	

Załącznik nr 7 - S.22.01.21
Wpływ środków w zakresie gwarancji długoterminowych i środków przejściowych

		Kwota wraz ze środkami w zakresie gwarancji długoterminowych i środkami przejściowymi	Wpływ środka przejściowego dotyczącego rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	Wpływ środka przejściowego dotyczącego stóp procentowych	Wpływ korekty z tytułu zmiany przyjętej jako zero	Wpływ korekty dopasowującej przyjętej jako zero
		C0010	C0030	C0050	C0070	C0090
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	R0010	0	0	0	0	0
Podstawowe środki własne	R0020	0	0	0	0	0
Dopuszczone środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności	R0050	0	0	0	0	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0090	0	0	0	0	0
Dopuszczone środki własne na pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego	R0100	0	0	0	0	0
Minimalny wymóg kapitałowy	R0110	0	0	0	0	0

Środki własne

Ogółem	Kategoria 1 - nieograniczona	Kategoria 1 - ograniczona	Kategoria 2	Kategoria 3
C0010	C0020	C0030	C0040	C0050

Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35

Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	110 383	110 383		0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	80 514	80 514		0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0		0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0			
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	74 464	74 464			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	50 000		0	50 000	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0				0
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0	0

Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wyłączalność II

Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wyłączalność II	R0220	0				
--	-------	---	--	--	--	--

Odliczenia

Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0	
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	315 360	265 360	0	50 000	0

Uzupełniające środki własne

Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0			0	
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0			0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0			0	0
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0			0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0			0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0			0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodne z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0			0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0			0	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0			0	0

Dostępne i dopuszczone środki własne

Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie SCR	R0500	315 360	265 360	0	50 000	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	315 360	265 360	0	50 000	
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	315 360	265 360	0	50 000	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	284 090	265 360	0	18 729	
SCR	R0580	208 105				
MCR	R0600	93 647				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	152%				
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	303%				

		C0060
Rezerwa uzgodnieniowa		
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	269 960
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	4 599
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	190 897
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	74 464
Oczekiwane zyski		
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	0
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	18 467
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Ogółem	R0790	18 467

Kapitałowy wymóg wypłacalności - dla podmiotów stosujących formułę standardową

		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia
		C0110	C0080	C0090
Ryzyko rynkowe	R0010	43 684		brak
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	18 220		
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	7 665	brak	brak
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	12 929	brak	brak
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	196 905	brak	brak
Dywersyfikacja	R0060	-55 324		
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0		
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	224 078		

Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności		C0100
Ryzyko operacyjne	R0130	27 932
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150	-43 906
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	208 105
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	208 105
Inne informacje na temat SCR		
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

	C0109
Podejście oparte na średniej stawce podatkowej	R0590 tak

	LAC DT
Obliczanie korekty z tytułu zdolności odroczonej podatków dochodowych do pokrywania strat	
LAC DT	R0640 -43 906
LAC DT uzasadniona odwróceniem ujęcia zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0650 -43 906
LAC DT uzasadniona odniesieniem do możliwego przyszłego zysku ekonomicznego podlegającego opodatkowaniu	R0660 0
LAC DT uzasadniona przeniesieniem strat na wcześniejsze okresy, bieżący rok	R0670 0
LAC DT uzasadniona przeniesieniem na wcześniejsze okresy, przyszłe lata	R0680 0
Maksymalny LAC DT	R0690 -43 906

Minimalny wymóg kapitałowy - działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

MCR _{NL} Wynik		C0010
	R0010	117 629

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Składki przypisane w okresie ostatnich 12 miesięcy netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej)
		C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	16 459	45 893
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	0	0
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	0	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	305 911	220 020
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	53 585	123 752
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	3 057	5 724
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna tych ubezpieczeń	R0080	141 205	189 765
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	81 688	66 205
Ubezpieczenia kredytów i poręczeń i reasekuracja proporcjonalna	R0100	8 818	6 593
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	519	4 639
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	7 179	27 329
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	7 792	10 058
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	0	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	0	0

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie

MCR _{NL} Wynik		C0040
	R0200	2 340

		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowej łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych)	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	0	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	0	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	0	
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	111 443	
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250		0

Ogólne obliczenie MCR

		C0070
Liniowy MCR	R0300	119 969
SCR	R0310	208 105
Górny próg MCR	R0320	93 647
Dolny próg MCR	R0330	52 026
Łączny MCR	R0340	93 647
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	17 096
		C0070
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	93 647

WIENER TU S.A. Vienna Insurance Group

ul. Wołoska 22 A
02-675 Warszawa
tel.: 22 469 60 00 - 01
fax: 22 469 69 70
e-mail: kontakt@wiener.pl